اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۲۹ بهمن ۱۴۰۲
• ۸ شعبان ۱۴۴۵
• ۱۸ فوریه ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۳۱ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۵۱۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ایجاد بازار رقابتی با تسهیل ورود دانش‌بنیان‌های خارجی



وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اگر شرکتی بدون گرفتن رانت، کالایی صادر کند ارز آن برای خود شرکت است و در وزارت صمت از آن حمایت می‌کنیم. عباس علی آبادی در چهارمین رویداد صنعت دانش‌بنیان با رویکرد سلامت در پارک علم و فناوری پردیس اظهار کرد: باید قیمت‌گذاری دستوری را حذف کنیم و اجازه دهیم شرکت‌های دانش‌بنیان خارجی وارد شوند تا رقابت افزایش یابد. علی‌آبادی بیان کرد: برای بین‌المللی شدن باید ارتباطات را برقرار کرد و شبکه‌ای از ارتباطات و اطلاعات را در دنیا به وجود آورد. در همین راستا، پیوند خوردن با شرکت‌های بزرگ دنیا به نفع شرکت‌های داخلی است.

۷

شکاف بین درآمد و قیمت ملک روزبه‌روز بیشتر می‌شود

«معیشت» شاه‌بیت مشکلات مسکن

شرایط نامطلوب بازار مسکن را اقشار کم‌درآمد و دهک‌های پایین جامعه بهتر از هر کسی درک می‌کنند. مسلما جامعه‌ای که با انواع و اقسام مشکلات مرتبط با بخش مسکن روبه‌رو است، نمی‌تواند شرایط خوبی برای زندگی داشته باشد؛ چراکه مسکن به‌عنوان یکی از بنیادی‌ترین نیازهای هر خانواری به‌شمار می‌رود. بازار مسکن در شرایطی دست و پا می‌زند که حتی آمار امیدوارکننده‌ای برای آینده خود ندارد و طرح‌های دولتی باوجود تلاش‌های دولت سیزدهم، هنوز اجرایی نشده است. واگذاری زمین رایگان، کاهش سود تسهیلات بخش مسکن، تسهیل صدور جواز ساخت‌وساز، افزایش وام مسکن و تصویب سیاست‌های متنوع، چاره مشکل مسکن نیست. رشد تورمی افسارگسیخته مسکن هر سال چندبرابر می‌شود و تا امروز گره این مشکل با راهکارهای عملیاتی شده باز نشده است. مشکلات بخش مسکن متاثر از شرایط اقتصادی است و شرایط این حوزه باید با توسعه اقتصادی و بالا بردن توان معیشتی مردم سرو سامان گیرد. متاسفانه هیچ تناسبی بین حقوق ماهانه زیر ۱۰ میلیون تومان و متوسط نرخ هر مترمربع مسکن ۸۰ میلیون تومانی نیست!

۱۰



بررسی صمت از وضعیت بازار خودرو نشان داد

بازار در فاز احتیاط

۴

سرمقاله



هموار شدن راه توسعه بر بنیان‌دانش

۲

گفت‌وگوها



سیاست‌گذاری غلط، بحران‌ساز می‌شود

۶



کسری بودجه تخته پرش تورم

۱۲

گزارش‌های روز

گرانی یک وجب خاک!

۱۴

سمفونی تورم

«برو بمیر»؛ جمله‌ای کوتاه که ممکن است در برخی از دعواها یا در پاسخ به «نداری» فردی شنیده شود که نشان از راحت شدن دارد، اما اکنون اوضاع اقتصادی تاثیرات خود را بر مرگ هم گذاشته و دیگر مردن نیز آسان نیست. در سال جاری نرخ قبر در ناحیه یک بهشت زهرا تهران، ۳۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، در ناحیه ۲، ۲۳ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان و در ناحیه ۳، ۱۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است. همچنین در قطعات ناحیه ۳ (قطعات قدیمی، ۱۰ تا ۱۲ ساله)، نرخ قبر سه‌طبقه، ۴۵ میلیون تومان و در ناحیه ۲ که حدود ۲۴ سال از عمر آن می‌گذرد و اوایل دهه ۸۰ احداث شده نرخ قبر سه‌طبقه، ۷۵ میلیون تومان است. در ناحیه یک بهشت زهرا(س) نیز نرخ قبر سه طبقه ۱۱۵ میلیون است. به‌تازگی جواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت‌زهرا(س) اعلام کرد: در صورت موافقت شورای شهر تهران، نرخ قبور و بهای خدمات در این سازمان ۳۰ درصد برای سال آینده افزایش پیدا می‌کند.

۸

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

مزایده عمومی فروش خودرو

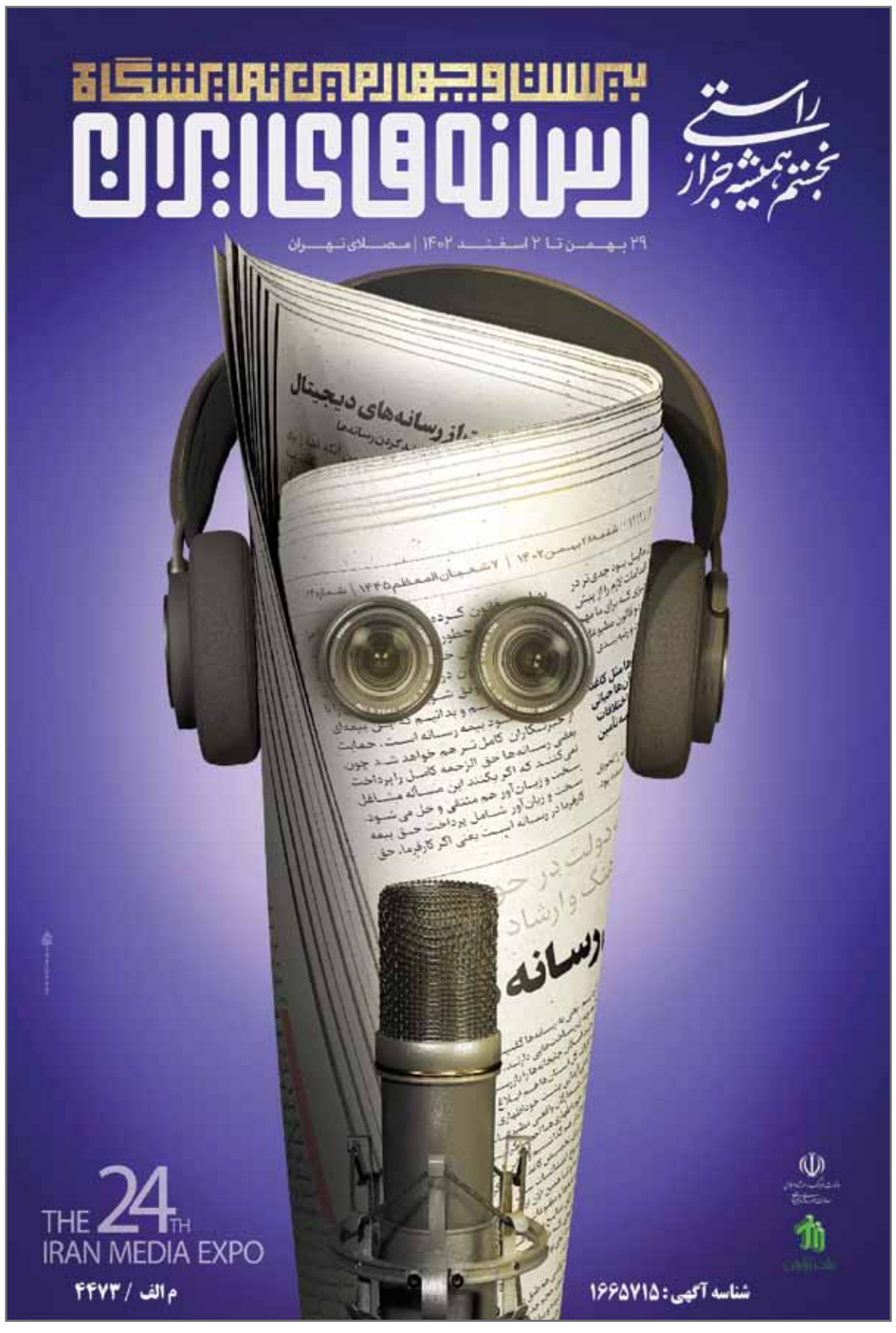
شرکت توسعه صنعتی و معدنی صبانور در نظر دارد ٤ دستگاه خودرو سواری خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

سواری پژو ۴۰۵	مدل ۱۳۹۱	نقره‌ای متالیک
وانت پیکان	مدل ۱۳۹۰	سفید
سواری نیسان رونیز	مدل ۱۳۸۳	مشکی متالیک
سواری سمند	مدل ۴۱۳۹	سفید

لذا متقاضیان محترم می‌توانند از زمان درج این آگهی به مدت ۱۰ روز کاری جهت دریافت اسناد با شماره تلفن ۰۲۱۲۷۶٤٥۳۰۸ تماس برقرار نموده و یا با مراجعه به سایت شرکت صبانور به آدرس www.sabanour.com اسناد را دریافت و پیشنهادات خود را تا تاریخ ۱٤۰۲/۱۲/۱٤ به آدرس دفتر مرکزی شرکت صبانور تهران، سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی نیایش شرق، خیابان حق‌طلب غربی، پلاک ٤۹، ساختمان صبانور، طبقه سوم، دبیرخانه تحویل نمایند.

بدیهی است مناقصه‌گذار اختیار کامل در زمینه یا رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچ‌گونه ادعا و اعتراضی در این زمینه پذیرفته نخواهد بود.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)





سرمقاله



هموار شدن راه توسعه بر بنیان‌دانش

منوچهر محمدشمیرانی
کارشناس ارتباطات

نکند هرگز، اهل دانش و داد
دل مردم خراب و گنج، آباد

گویا شرکت‌های دانش‌بنیان، با هدف هم‌افزایی و نزدیکی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش‌افزوده، به‌ویژه در تولید نرم‌افزارهای مرتبط تشکیل شده‌اند،اما نگاهی به بیش از ۱۳سال فعالیت این شرکت‌ها ـ با وجود حمایت‌های گوناگون ـ خروجی دندان‌گیری را برای صنعت و اقتصاد کشور نشان نمی‌دهد. براساس این تعریف، شرکت‌های دانش‌بنیان، می‌بایست بتوانند با ارزش‌افزوده بالایی که ایجاد می‌کنند، نقش ویژه‌ای را هم، برای رشد کشور در زمینه‌های علمی و فناوری و اقتصادی ایفا کنند؛ نقشی که به‌نظر نمی‌رسد چندان موثر بازی شده باشد. تفاوت و ارزش شرکت‌های دانش‌بنیان، در این است که براساس دانش و فناوری اطلاعات بنا شده‌اند و باید گفت این دسته از شرکت‌ها، در صورت حرکت در مسیر صحیح، می‌توانند موتور رشد و توسعه هر کشور در حال توسعه محسوب شوند و علاوه بر ایجاد رونق و شکوفایی صنعت و اقتصاد کشور، موجب پیشرفت علم و دانش این کشورها هم بشوند.

نزدیکی علم و صنعت

چند دهه پیش، یکی از حلقه‌های مفقوده کشور، این بود که دانشگاه‌ها و صنایع، بدون توجه به مشکلات و نیازهای کشور، هر کدام ساز خود را می‌زدند و راه خود را می‌رفتند. بخش زیادی از محتوای آموزشی دانشگاه‌ها، بدون ارتباط با نیازهای صنایع کشور بود و در مقابل نیز، صنایع کشور نیز، کمتر به‌سراغ هماهنگی و همکاری با دانشگاه‌ها می‌رفتند. در آن زمان، تشکیل «دفتر ارتباط دانشگاه و صنعت» یک گام مثبت بود تا این ۲ محور مهم کشور را به هم نزدیک کند؛ هرچند این نزدیکی، در آن زمان خروجی چندان وسیع و مطلوبی نداشت،اما پیش‌زمینه آشتی و نزدیکی دانشگاه و صنایع شد، تا جایی که فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها، با حرف‌ها و ایده‌های نو، وارد بازار کار صنایع شدند و برای پاسخگویی به نیازهای فراوان کشور تلاش کردند. نتیجه نوآوری‌های آنان، ایجاد شرکت‌هایی با عنوان «دانش‌بنیان» شد که دانش‌محور بودند و مبتنی بر فناوری‌های نوین و پیشرفته، فعالیت می‌کردند. البته، ثمره تلاش این شرکت‌ها نیز، تصویب قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، با هدف تجاری‌سازی اختراعات و توسعه نوآوری‌ها برای رشد و توسعه اقتصاد کشور، در آبان ماه سال ۱۳۸۹ بود که یکی از مزایای تصویب این قانون را، می‌توان ثبت و حفظ حقوق مالکیت فکری شرکت‌های دانش‌بنیان دانست. پایداری دانش و نوآوری، در برابر تحولات گوناگون داخلی و جهانی، یکی دیگر از ویژگی‌های مهم این شرکت‌ها به‌شمار می‌رود. البته، باتوجه به اینکه اساس فعالیت این شرکت‌ها، باید بر دانش نوین استوار باشد، طبیعی است که شرکت‌های دانش‌بنیان، بهتر بتوانند در مقابل تغییرات مقاومت کنند.

گفتنی است این شرکت‌ها، به‌دلیل دانش‌محور بودن و نداشتن اموال و املاک، اظهارنامه مالیاتی و درآمدی ندارند و در صورت تایید ایده و طرح‌شان، شرکت‌های دانش‌بنیان به مدت ۱۵سال، از پرداخت مالیات، عوارض و پرداخت‌های گمرکی معاف هستند. علاوه بر آن، امکان دریافت وام برای تولید محصولات یا عرضه خدمات ـ بدون هیچ‌گونه بهره بانکی ـ خواهند داشت. از جمله مزیت‌های دیگر پیش‌بینی‌شده برای شرکت‌های دانش‌بنیان، می‌توان به بخشودگی جرایم عدم‌بیمه، امریه نظام وظیفه، جایگزین شدن پروژه‌ها به‌جای خدمت سربازی، حمایت از حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی و... اشاره کرد.

لزوم حفظ مغزها

بدون شک، ضرورت محور قراردادن دانش، برای پاسخگویی به نیازهای صنعتی و اقتصادی کشور، بر هیچ‌کس پوشیده نیست. اما به‌یقین، اگر در طول چند دهه اخیر، زمینه و بستر مناسب برای فعالیت جوانان دانشمند کشورمان، به‌شکلی مطلوب فراهم و امکان اجرایی کردن ایده‌های‌شان مهیا می‌شد، کمتر شاهد «فرار مغزها» و سیل جاری کوچ جوانان متخصص و تحصیلکرده به کشورهای دیگر بودیم؛ با این وجود، هنوز هم می‌توان امیدوار بود، اگر شرایط مطلوب کاری و زندگی اجتماعی، در کشورمان وجود داشته باشد، با یاری این جوانان، بنیان دانش، اقتصاد و صنعت ایران، در جهان بدرخشد. طی این سال‌ها، درباره توجه به جوانان تحصیلکرده، جرقه‌های کمرنگی در آسمان کشورمان تابیده، آن‌چنان که باید و شاید، ادامه نداشته و متناسب با نیازهای روز جوانان متخصص کشور، پیش نرفته است؛ شکل‌گیری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری از سال ۱۳۸۵، راه‌اندازی صندوق نوآوری و شکوفایی و فعالیت معاونت‌ها و دفاتر متعدد در وزارت علوم و دیگر سازمان‌های مرتبط، نشان از پذیرفتن این ضرورت است. اما در صورتی که به‌عنوان یک «نیاز ملی» به آن نگاه نشود،خروجی چندان مطلوبی را نمی‌توان انتظار داشت.

موفقیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و جوانان تحصیلکرده و توجه لازم به آنان داشتن، در مقاطعی با نتایج خوبی هم روبه‌رو بوده است. به‌طوری‌که معاون علمی ریاست‌جمهوری پیشین، در اوایل سال ۱۴۰۰ اعلام کرد: «در ۴ سال گذشته، بیش از ۲هزار و ۵۰۰ نخبه از ۱۰۰ دانشگاه خارجی، به کشور بازگشته‌اند و بیشتر آنها، در پارک‌های فناوری مشغول شده‌اند؛ روندی که تداوم آن، یک ضرورت است و می‌تواند عواید فراوانی برای کشور داشته باشد.»

نتیجه چشمگیر فعالیت جوانان دانشمند در شرکت‌های دانش‌بنیان و احساس نیاز به تداوم و گسترش این حضور، به‌اندازه‌ای بود که حتی، بخشی از شعار سال ۱۴۰۱ هم به «دانش‌بنیان» اختصاص داده شد و بسیاری از مسئولان و مدیران، نشستند و اندر فواید و مزایای فعالیت این شرکت‌ها، فراوان گفتند و برخاستند. اما حال، که سال ۱۴۰۲ هم، رو به پایان است، جای خالی گزارش‌هایی درباره چگونگی توجه و حمایت بیشتر از شرکت‌های دانش‌بنیان، میزان بودجه اختصاص‌یافته، میزان اعتبار هزینه‌شده، میزان تاثیر گسترش احتمالی فعالیت این شرکت‌ها بر دانش، صنعت و اقتصاد کشور و... به‌شدت خالی است.

وزیر اقتصاد با تشریح اقدامات انضباطی مالی و پولی دولت تاکید کرد:

تعیین تکلیف تمام بانک‌های ناتراز تا پایان سال



وزیر اقتصاد با تشریح مجموعه اقدامات دولت سیزدهم در انضباط بخشی مالی و پولی، مهار موتورهای تورم‌زا و همچنین اقدامات کوتاه‌مدت برای مقابله با تورم، خبر داد. به‌گفته خاندوزی، دولت در نتیجه انضباط مالی سختگیرانه توانست بدون استقراض از بانک مرکزی و استفاده از تنخواه از ابتدای امسال تاکنون را سپری کند. وزیر امور اقتصادی و دارایی ضمن بیان این مطلب تصریح کرد: انضباط مالی دولت در تاریخ خزانه‌داری از دهه ۵۰ سابقه نداشت که دولت بدون هیچ ریالی استقراض، کار خود را انجام دهد، در حالی که در گذشته چاپ پول از فروردین انجام می‌گرفت، چراکه بدون مدیریت و غیرمنضبط عمل می‌شد.

وزیر اقتصاد در ادامه به مهار موتور خلق نقدینگی از سوی بانک‌ها اشاره کرد و گفت: در حوزه بانکی و نقدینگی، ۳ بانک و موسسه ناتراز تعیین‌تکلیف شدند و به بقیه بانک‌های ناتراز نیز ضرب‌الاجل داده شد که برنامه اصلاحی را انجام دهند و اگر اصلاح نشوند، در سال ۱۴۰۳ تعیین‌تکلیف خواهند شد.

سید احسان خاندوزی ادامه داد: سیاست‌های انضباطی کوتاه‌مدت ناظر به بازارهای اقتصادی کشور از اسفند سال گذشته آرام آرام نتیجه داد و در فضای بین‌المللی هم، تدابیری که در ارتباط با کشورهای همسایه رخ داد، کمک کرد تا از آن فضای تورمی ۱۴۰۱ عبور کردیم و به‌حد خوبی از ثبات در ۱۴۰۲ رسیدیم، هرچند اوضاع موجود تورمی کشور موردرضایت نیست، اما مسیر درستی در حال طی شدن و این راه امیدبخش است.

وی در پایان تصریح کرد: تداوم موفقیت دولت در سیاست‌های اقتصادی، عبور از رکود تورمی و کاهش آسیب‌پذیری در حوزه تحریم و گشودن قفل‌های داخلی مستلزم عبور از دهه ۹۰ و مقدمات و اقدامات زیرساختی بود که دولت در این مسیر حرکت کرد و اکنون ما در حال گذار از آن شرایط هستیم.

مسیرهای بهبود و اصلاح

به‌گزارش وزارت اقتصاد، سید احسان خاندوزی در نشست سراسری مدرسان معارف اسلامی دانشگاه‌ها تاکید کرد: باید بتوانیم طرح مسائل اقتصادی خود را ختم به مسیرهای بهبود و اصلاح و امیدبخشی برای جامعه کنیم و نقطه شروع آن، این است که اگر همزمان با افزایش قیمت‌ها، قدرت خرید خانوارها افزایش پیدا می‌کرد، این‌گونه به معیشت مردم فشار نمی‌آمد.

تمرکز بر قدرت خرید خانوار

سخنگوی اقتصادی دولت در ادامه تاکید کرد: آنچه از سال ۹۷ تا امروز سفره خانوار ایرانی را ضعیف کرده، قدرت خرید خانوارها است و باید در سطح خرد، قدرت خرید خانوارها افزایش پیدا کند که این موضوع اولا از طریق حل مشکل بیکاری و ایجاد اشتغال به‌ویژه برای جمعیت جوان و فارغ‌التحصیلان و دوم افزایش قدرت خرید برای شاغلان است که درآمد آنها پوشش هزینه را نداشته است. این مقام مسئول تاکید کرد: نقطه شروع در شهریور ۱۴۰۰، در سطح خرد یعنی خانوارها و تولیدکنندگان خرد کوچه و بازار، قفل خارجی، شرایط تحریمی و قفل داخلی کسب‌وکارهای تعطیل‌مانده به‌علت کرونا بود که در کنار آن، نظام اداری بازدارنده و دیوان‌سالاری بود که کسب‌وکارها را قفل کرده و موتور ناراضی‌کننده فعال بود و تا حدی همچنان وجود دارد.

خاندوزی اظهار کرد: در شهریور ۱۴۰۰ در سطح کلان نیز ۳بحران وجود داشت؛ اول در حوزه تامین بودجه دولت یعنی خرج مربوط به حقوق و دستمزد کارکنان و طرح‌های عمرانی و دوم در حوزه بانکی و سوم در حوزه تامین منابع انرژی.

وزیر اقتصاد در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: دولت تا حد زیادی بروکراسی داخلی را از پیش پا برداشت و تمرکز خود را بر پروژه‌های معطل و کارخانه‌های خاک‌خورده و با حداقل ظرفیت، شهرک‌های صنعتی نیمه‌تعطیل گذاشت تا با این تحرک داخلی، این قفل را هم باز کند.

عبور نرخ رشد اقتصادی از عدد صفر

وی نتیجه گشوده شدن این قفل‌ها را، عبور نرخ رشد اقتصادی از عدد صفر و منفی به حوالی ۴ درصد در پایان ۱۴۰۱ و استمرار این نرخ رشد دانست و تاکید کرد: برای راستی‌آزمایی این ارقام، می‌توان به شاخص اشتغال و بیکاری رجوع کرد که نشان می‌دهد؛ نرخ بیکاری با کاهش مستمر در ۵ فصل گذشته به ۷.۶ درصد در پاییز امسال کاهش یافته است.

وزیر اقتصاد تاکید کرد: این شاخص‌ها حکایت از رونق و عبور از دهه ۹۰ دارد که مراجع داخلی و مراجع بین‌المللی، آن را دهه ازدست‌رفته می‌دانند و در گزارش رسمی بانک جهانی در نوامبر ۲۰۲۳ نیز دقیقا همین عنوان به‌کاربرده شده است.

کاهش قدرت موتورهای تورم‌زا

وی گفت: ایده دولت این بود که به‌طورهمزمان قدرت موتورهای تورم‌زای کشور را به‌حداقل ممکن کاهش دهد و بر مسیر کاهنده مستمر پافشاری کردن بر کنترل نقدینگی‌ها که بی‌سابقه بود، متمرکز شد و با سیاست انقباضی پولی، نرخ رشد نقدینگی را تا نزدیک به ۲۵ درصد رساند و دولت این سیاست‌های انقباضی را از خود آغاز کرد. دولت سیزدهم باوجوداینکه سایرین به‌ویژه در ۲ سال پایانی، تصمیمات بدی را تا انتخابات ۱۴۰۰ پشت‌سر گذاشته بود، اما به‌گونه‌ای عمل کرد که به تعبیر رهبر معظم انقلاب، فردا را قربانی امروز نکرد تا با اقدامات مقطعی برای محبوبیت کوتاه‌مدت، تورم را به هر قیمتی کنترل کرده، بدون آنکه موتورهای خلق تورم را کند کند.

کوروش کمپانی اصلا مجوز واردات موبایل نداشت

رئیس انجمن واردکنندگان موبایل بااشاره به ماجرای کوروش کمپانی و فروش موبایل آیفون به مردم با نرخ نازل و کلاهبرداری انجام‌گرفته توسط این شرکت، گفت: این شرکت اصلا مجوز واردات آیفون نداشته و موبایل‌ها را از طریق شرکت‌های واردکننده داخلی تهیه کرده و به‌فروش رسانده است.

مهدی اسدی، رئیس انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم جانبی در گفت‌وگو با ایسنا، در رابطه با ماجرای فروش موبایل آیفون توسط شرکت کوروش کمپانی با نرخ بسیار کمتر از نرخ جهانی گفت: این شرکت اصلا دارای مجوز واردات آیفون نبوده و موبایل‌های آیفون را از طریق واردکنندگان داخلی تهیه کرده و در گذشته نیز ۲ مرتبه دفتر آنها پلمب شد که متاسفانه بنا بر دلایلی که مطلع نیستیم، دوباره بازگشایی شد.

وی در رابطه با تبلیغات انجام‌گرفته از سوی برخی هنرمندان سینما و همچنین ورزشکاران برای این شرکت، گفت: بسیاری از کلاهبرداری‌ها و مشکلاتی که برای مردم و مالباختگان ایجاد می‌شود، به‌خاطر تبلیغاتی است که با دریافت پول از سوی برخی سلبریتی‌ها برای این شرکت‌ها صورت می‌گیرد و متاسفانه با اعتمادسازی که از سوی سلبریتی‌ها برای این شرکت‌ها انجام می‌شود، بسیاری از مردم به‌سادگی این‌گونه تبلیغات را باور می‌کنند.

رئیس انجمن واردکنندگان موبایل در رابطه با واکنش این انجمن به موضوع کوروش کمپانی گفت: پیگیری این موضوع در دستور کار ما قرار دارد و از امروز نیز با باشگاه استقلال، خانه سینما، انجمن صنفی بازیگران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همچنین وزارت ورزش برای جلوگیری از این‌گونه تبلیغات رایزنی‌های خود را آغاز کرده‌ایم.

اسدی در پایان بااشاره به انجام تبلیغات از سوی برخی باشگاه‌های ورزشی برای شرکت‌های مشابه فروش موبایل و کلاهبرداری از مردم گفت: اگر جلوی برخی باشگاه‌ها در تبلیغات برای یک شرکت دیگر گرفته نشود، بی‌شک دوباره شاهد تکرار ماجرایی به‌مراتب بدتر از کوروش کمپانی خواهیم بود.

با ابزار مالیات جلوی فعالیت‌های سفته‌بازی را می‌گیریم



رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور گفت: باید به‌سمت کاهش مالیات بر تولید برویم و در مقابل باید جلوی فعالیت‌های غیرمولد و دارای جنبه سفته‌بازی را بگیریم. بنابراین مالیات تنها ابزار درآمدزایی نیست؛ بلکه ابزار مهم سیاست‌گذاری اقتصادی هم هست.

به‌گزارش ایسنا، سیدهادی سبحانیان با بیان اینکه نباید هزینه‌های پایدار برای دولت ایجاد کنیم و آن را به درآمدهای ناپایدار نفت متصل کنیم، گفت: به‌دلیل تحریم‌های بین‌المللی و چالش‌های فروش نفت، با جریان درآمدی ناپایدار مواجهیم. از منظر مبانی نظری، نباید منابع بودجه دولت را به یک جریان درآمدی ناپایدار مثل نفت گره بزنیم.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور تصریح کرد: نفت دارایی و سرمایه این کشور است. فقط برای ما نیست، سهم نسل‌های آینده هم هست و نباید صرف امور جاری شود، بلکه باید صرف سرمایه‌گذاری و جریان درآمدی کشور شود.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی اظهار کرد: همکاران سازمان امور مالیاتی در سنگر اول تامین منابع مالی دولت و کشور قرار دارند.

وی با بیان اینکه مردم هم امروز بیش از آنکه از پرداخت مالیات گله داشته باشند، از بی‌عدالتی در پرداخت مالیات گلایه دارند، بیان کرد: رفع معضل بی‌عدالتی، سیستمی کردن و هوشمندسازی نظام مالیاتی است.

سبحانیان گفت: اینکه آیا امروز سازکار مالیات‌ستانی درست است؟ عادلانه است؟ متاسفانه پاسخش خیلی مثبت نیست. چون برخی عوامل منجر به بی‌عدالتی می‌شوند. یکی از مظاهر بی‌عدالتی، این است که برخورد یکسان با مودیان و فعالان اقتصادی انجام نمی‌گیرد، مردم در پاسخ به یک مسئله مالیاتی با جواب‌های متفاوت روبه‌رو می‌شوند که با هوشمند شدن نظام مالیاتی از برخوردهای سلیقه‌ای دور خواهیم شد.

معاون وزیر اقتصاد افزود: نظام مالیاتی کشور از دهه‌های گذشته سنتی بوده و مشکلات زیادی داشته است. باید به‌سمت نظام مالیات‌ستانی مبتنی بر داده حرکت کنیم. وقتی همه‌چیز در فرآیند سیستمی قرار گرفت، آن وقت از نظام سنتی فاصله خواهیم گرفت و در یک نظام هوشمند و مدرن، مالیات عادلانه رسیدگی و اخذ خواهد شد.

رئیس کل سازمان امور مالیات کشور خطاب به دانشجویان بیان کرد: هر آنچه قانون‌گذار مصوب کرده، سازمان امور مالیاتی مکلف به اجرای آن است؛ از جمله مالیات بر خانه‌های لوکس که در سنوات گذشته براساس قانون بودجه اجرا شده است.

وی ادامه داد: انتظار داریم در تبیین این موضوع به ما کمک کنید؛ اینکه سازمان مالیاتی مجری قانون است و نه می‌تواند یک ریال از چیزی که معاف هست، مالیات بگیرد و به‌عکس نه از چیزی که مشمول مالیات هست، می‌تواند مالیات نگیرد.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی تصریح کرد: مطالبه‌گری اجتماعی به‌ویژه از سوی نخبگان و جامعه دانشگاهی در سرعت بخشیدن حرکت به‌سمت نظام مالیاتی هوشمند،نقش بسزایی دارد. هم‌اکنون بسیاری از فرآیندهای مالیاتی سیستمی و سامانه‌ای شده تا مودیان اصلا نیازی به حضور در ادارات مالیاتی پیدا نکنند.

ما معتقدیم مودیان حتی‌المقدور به ادارات مالیاتی مراجعه نکنند تا نه زمان‌شان هدر برود و نه مفسده‌ای اتفاق بیفتد.

وی تاکید کرد: یکی از موضوعاتی که برای ما بسیار حائزاهمیت است، این است که فشار مالیاتی بر تولید را کم کنیم. در بسیاری از نقاط دنیا، بار اصلی پرداخت مالیات برعهده ثروتمندان، پردرآمدها و کسانی است که مصرف بیشتری دارند.

سبحانیان بیان کرد: ما باید به‌سمت کاهش مالیات بر تولید برویم. باید فعالیت‌های تولیدی و مولد و دارای ارزش‌افزوده را با مکانیسم مالیاتی ترغیب کنیم و در مقابل فعالیت‌های غیرمولد و دارای جنبه سفته‌بازی باید جلویش را بگیریم. از این‌رو مالیات تنها ابزار درآمدزایی نیست، بلکه ابزار مهم سیاست‌گذاری اقتصادی هم هست.

وی یادآوری کرد: بیش از ۵۰ درصد اصناف و مشاغل، مالیات‌شان صفر مطلق است. حدود یک درصد اصناف و مشاغل ۵۰ درصد مالیات این حوزه را می‌پردازند. این آمار حاکی از این است که رویکرد ما مالیات‌ستانی از دانه‌درشت‌ها است.

وی در پایان تاکید کرد: معتقدیم نباید از همه مردم مالیات اخذ شود. باید از کسانی مالیات گرفت که دارای تمکن مالی هستند، به‌همین‌دلیل در قوانین بودجه سنواتی، معافیت سالانه حقوق و... افزایش می‌یابد. برای مثال امسال که معافیت حقوق ۱۰ میلیون تومان بود، در سال آینده به ۱۲ میلیون تومان افزایش یافت. در حوزه اصناف و مشاغل نیز که امسال درآمد مشمول تا ۴۷ میلیون تومان معاف بود، به ۱۴۴ میلیون تومان افزایش یافت.

ویژه تر از خبر

هرگونه افزایش نرخ در شب عید و رمضان تخلف است

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهادکشاورزی بااشاره به فرارسیدن ایام پایانی سال و ماه مبارک رمضان از تشدید بازرسی‌ها و جلوگیری از افزایش غیرقانونی نرخ کالاهای اساسی در بازار خبر داد و گفت: با متخلفان برخورد قانونی می‌شود.

به‌گزارش ایرنا از وزارت جهاد کشاورزی، مسعود امرالهی در گردهمایی تخصصی مدیران بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی محصولات کشاورزی افزود: در مصوبه ریاست‌جمهوری، تفکیک وظایف نظارتی و بازرسی میان وزارت جهادکشاورزی و صمت به‌روشنی تعیین شده است.

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهادکشاورزی اظهار کرد: وزارت جهادکشاورزی مسئولیت تامین کالا را برعهده دارد و وزارت صمت مسئول توزیع کالا در سطح شهر و روستا و سراسر نقاط کشور است. وی از عزم راسخ بازرسان وزارت جهادکشاورزی در برخورد با تخلفات گفت: بازرسان این وزارتخانه در ایفای وظایف قانونی از جان خود مایه گذاشته‌اند و در استیفای حقوق مردم ایران حتی مورد ضرب و جرح از سوی متخلفان قرار گرفته‌اند.

امرالهی، نرخ یارانه‌ای اقلام اساسی را علت قاچاق آن به خارج از مرزها دانست و تصریح کرد: بازرسان وزارت جهادکشاورزی در موارد متعددی نسبت به کشف و ضبط این قبیل کالاها و برخورد قانونی با احتکار ارزاق مردم توسط سوداگران اقدام کرده‌اند.

وی بااشاره به اقدامات ویژه بازرسی در ماه مبارک رمضان و عید سال نو، گفت: در ماه مبارک رمضان و سال نو، مدیران بازرسی مراکز استان به‌همراه بازرسان برتر استان‌ها برای اجرای طرح نظارت بر بازار شب عید و ماه مبارک رمضان فراخوان شده‌اند و طرح نظارتی تا پایان فروردین سال آینده به‌صورت ویژه اجرا می‌شود.

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهادکشاورزی ضمن تاکید بر مصوبه دولت در حوزه کالاهای اساسی، هرگونه تغییر نرخ را تخلف و مستوجب برخورد تعزیراتی عنوان کرد.

در همین حال ایوب فصاحت، سرپرست سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نیز از ذخیره‌سازی ۹۰۰ تن خرما برای عرضه با نرخ مصوب در روزهای منتهی به ماه رمضان خبر داد و گفت: استان‌های مختلف خرمای مضافتی درجه یک را با قیمتی که کارگروه مربوطه در استان تعیین می‌کند، حداقل ۱۵ درصد زیر نرخ بازار عرضه می‌کنند و از یک هفته قبل از شروع ماه مبارک رمضان نیز نسبت به توزیع و عرضه خرما اقدام خواهد شد.

سرپرست سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تصریح کرد: عرضه خرما تا پایان ماه مبارک رمضان ادامه خواهد داشت و اگر ضرورتی بر تامین بیشتر این میزان باشد، باز هم اقدام لازم انجام خواهد گرفت.

وی افزود: در پی تصمیم وزارت جهاد کشاورزی، به‌منظور تنظیم بازار خرما علاوه بر ذخیره‌سازی، عوارض صادرات خرمای مضافتی نیز از صفر به ۵۰ درصد افزایش یافت، اعمال تعرفه جدید از یک هفته دیگر آغاز و تا پایان خرداد سال آینده ادامه خواهد یافت.



عکس: آیدا فریدی

منابع درآمدی اپل در ۲۰۲۳



اینفوگرافی: سامان شرفالدین

با حضور معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت صورت گرفت:

بهره‌برداری از ۵ طرح صنعتی و ۱۹ پروژه زیرساختی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی سیستان‌وبلوچستان همزمان با هفتمین روز از دهه مبارک فجر

همزمان با هفتمین روز از دهه مبارک فجر ۵ طرح صنعتی با مجموع اشتغال نزدیک به یکصد نفر و ۱۹ پروژه زیرساختی با اعتبار ۴۱۳ میلیارد ریال در حوزه‌های مختلف عمرانی و فنی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی سیستان و بلوچستان با حضور معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران مورد افتتاح، بهره‌برداری و کلنگ‌زنی قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، «فرشاد مقیمی» روز چهارشنبه در جریان سفر به استان سیستان و بلوچستان که به‌مناسبت دهه مبارک فجر صورت گرفت، گفت: با توجه به سفر آتی رئیس‌جمهور به سیستان و بلوچستان، مجموعه پیشنهادهایی برای توسعه زیرساخت‌های چندین شهرک صنعتی و ایجاد چند شهرک صنعتی پیش‌بینی شده که اهم اقدامات در این راستا همزمان با سفر رئیس‌جمهور اعلام می شود.

وی، در حاشیه افتتاح طرح‌های صنعتی شهرک صنعتی زاهدان، اظهار داشت: پیش‌بینی توسعه شهرک‌های صنعتی سواحل مکران در حوزه سیستان و پاکستان انجام شده که در سفر آتی رئیس‌جمهور به استان محقق می‌شود.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران، افزود: ۱۶ پروژه صنعتی در ایام دهه فجر در سیستان و بلوچستان با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به بهره‌برداری رسید. همچنین طرح‌هایی که به مناسبت ایام‌الله دهه فجر در سیستان و بلوچستان به بهره‌برداری رسید، در بهبود فضای صنعتی استان و افزایش اشتغال نقش تاثیرگذاری به همراه داشت.



مقیمی، ادامه داد: در سراسر کشور طرح‌های صنعتی و زیرساخت‌های عمرانی متعددی در ایام‌الله دهه فجر به بهره‌برداری رسید، در سیستان و بلوچستان با توجه به اینکه تعدادی از واحدهای تولیدی در سال‌های گذشته متوقف شدند، مجدد احیا و به چرخه تولید بازگشتند. احیای واحدهای تولیدی یکی از نهضت‌های مهم است که توسط دولت دنبال می‌شود.

وی، خاطرنشان کرد: ۲۲۸ طرح ایجادی در شهرک‌های صنعتی کشور به بهره‌برداری رسید که در مجموع برای ۱۸ هزار نفر شغل ایجاد شد.که همزمان با هفتمین روز از دهه مبارک فجر صورت گرفت، با حضور در شهرک صنعتی زاهدان، شرکت نگین گاز مکران منطقه آزاد چابهار را مورد افتتاح و بهره‌برداری قرار داد.

در جریان این سفر، یک واحد تولیدی که در زمینه بسته‌بندی انواع گاز و انواع سوخت مایع به شکل کپسول فعالیت می کند با سرمایه‌گذاری ۸۷ هزار و ۸۵۶ میلیون ریال به بهره‌برداری رسید. در حال حاضر تعداد پروانه‌های صادر شده کشور برای واحدهای سیلندر پرکنی ۱۲۱ فقره است که ۱۰ مورد آن در استان سیستان و بلوچستان قرار دارد.

همچنین واحد تولیدی احیاء شده بسته‌بندی گوشت باستانی در شهرک صنعتی زاهدان، نیز مورد افتتاح قرار گرفت. این واحد راکد در راستای برنامه سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و دولت سیزدهم برای فعال‌سازی ظرفیت‌های تولید راه‌اندازی مجدد شد و به چرخه تولید بازگشت. برای احیاء و راه‌اندازی این واحد تولیدی ۷۰هزار میلیون ریال سرمایه‌گذاری شده است که برای ۱۵ نفر شغل به وجود آورده است. رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران همچنین واحد تولیدی در زمینه بسته‌بندی گوشت را در شهرک صنعتی زاهدان افتتاح کرد. میزان سرمایه‌گذاری این واحد تولیدی ۱۵ هزار میلیون ریال و اشتغالزایی آن ۳۶ نفر است. مقیمی در این شهرک صنعتی همچنین واحد تولیدی احیاء شده در حوزه تولیدات سلولزی و دستمال کاغذی که به تازگی راه‌اندازی مجدد شده را مورد افتتاح و بهره‌برداری قرار داد. میزان سرمایه‌گذاری این واحد تولیدی ۶۶ هزار و ۹۵۱ میلیون ریال با اشتغالزایی ۱۲ نفر است. تعداد پروانه‌های صادر شده برای واحدهای دستمال کاغذی در کشور ۱۹۱ واحد است که سه واحد آن در استان سیستان و بلوچستان قرار دارد. وی در ادامه برنامه‌های این سفر، در مراسم تحویل قرارداد اولین سوله به واحد دانش‌بنیان (شرکت آفتاب تابان سیستان) واقع در پردیس فناوری شهرک صنعتی زاهدان حضور یافت.

معاون وزیر صمت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در پایان برنامه‌های خود، در نشستی با استاندار سیستان و بلوچستان مهمترین اقدامات انجام شده و برنامه‌های آتی در حوزه صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی را در این استان مورد بررسی و پیگیری قرار داد.



ردیف	عنوان برنامه	محصول	شهرک/ناحیه	سرمایه(میلیون ریال)	اشتغال(نفر) براساس پروانه/جواز صادر شده از اداره کل صمت استان
۱	شرکت جهان گوشت	بسته بندی گوشت	شهرک صنعتی (زاهدان(جاده میرجاوه	۱۵۰۰۰	۳۶
۲	افتتاح واحد تولیدی ملی رشکانی -واحد راه اندازی مجدد به چرخه تولید	دستمال کاغذی	شهرک صنعتی (زاهدان(جاده میرجاوه	۶۶۹۵۱	۱۲
۳	افتتاح شرکت نگین گاز مکران منطقه آزاد چابهار	بسته بندی انواع گاز و انواع سوخت مایع به شکل کپسول	شهرک صنعتی (زاهدان(جاده میرجاوه	۸۷۸۵۶	۱۵
۴	واگذاری اولین سوله دانش بنیان به شرکت آفتاب تابان سیستان	ظروف یکبار مصرف سازگار با طبیعت	شهرک صنعتی (زاهدان(جاده میرجاوه	۲۵۳۷	۱۵
۵	افتتاح بسته بندی گوشت باستانی-واحد راه اندازی مجدد به چرخه تولید	بسته بندی گوشت	شهرک صنعتی (زاهدان(جاده میرجاوه	۷۰۰۰۰	۱۵
۶	افتتاح واحد تولیدی عبدالعلیم برآهوئی	آسفالت و سنگ شکن	شهرک صنعتی کامیوزیا	۱۲۲۲۷۰	۷
۷	کلنگ زنی طرح توسعه مجموعه فولاد پارس سیستان	میلگرد - پروفیل	شهرک صنعتی کامیوزیا	۱۲۲۲۲۸۸	۱۵۰

برگزاری بیست و یکمین همایش ملی تعالی سازمانی

تامین زیرساخت‌های لازم برای ایجاد واحدهای تولیدی در گستره شهرک‌ها و نواحی صنعتی سیستان و بلوچستان

زیرساخت‌های لازم برای ایجاد واحدهای تولیدی در گستره شهرک‌ها و نواحی صنعتی سیستان و بلوچستان تامین شده است. مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی سیستان و بلوچستان گفت: برای جذب سرمایه‌گذاری و دعوت از کارآفرینان و صنعتگران زیرساخت‌های لازم در ۳۲ شهرک و ناحیه صنعتی در گستره استان سیستان و بلوچستان فراهم شده است. وی اظهار داشت: از ۴۵۹۷ هکتار زمین‌های در اختیار، مساحت ۱۰۳۰هکتار به سرمایه‌گذاران و صنعتگران و واحدهای تولیدی، در قالب ۳۲۱۳ فقره قرارداد قانونی واگذار شده است. علیرضا راشکی بیان داشت: از مقدار ۴۵۹۷ هکتار زمین‌های در اختیار،۲۳۹۸هکتار فاز عملیاتی و ۱۶۳۵هکتار زمین صنعتی است.

ایشان یادآور شد: تاکنون ۱۵۳۴واحد تولیدی با اشتغال ۱۵۳۵۲ نفر و سرمایه‌گذاری ۱۸۴۱۱ میلیارد ریال در پهنه شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان به بهره‌برداری رسیده است. رئیس هیات‌مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان اذعان داشت: شهرک‌ها و نواحی صنعتی دارای امکانات زیرساختی آب، برق،گاز، تلفن ثابت و فیبر نوری به ترتیب ۳۰، ۳۰، ۵،۲۲ و ۱۱ در گستره استان هستند.



وی افزود: علاوه بر این برای آسایش خاطر سرمایه‌گذاران و صنعتگران و ایمنی واحدهای تولیدی تعداد ۱۵ ایستگاه آتش‌نشانی با استفاده از ۱۴ دستگاه خودرو آتش‌نشانی با تجهیزات کامل و ۲ دستگاه آمبولانس در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان مهیا شده است.راشکی خاطر نشان کرد: ایجاد ۲ مرکز خدمات فناوری و کسب و کار برای ارائه خدمات کارشناسی و مشاوره‌ای و ارتباط صنعت با دانشگاه و مراکز علم و فناوری در شهرک صنعتی زاهدان میرجاوه و کنارک از دیگر اقدامات به‌شمار می‌رود.

وی گفت: به منظور حفظ محیط‌زیست و جلوگیری از آلایندگی منابع آبی و خاکی، تاکنون تعداد ۵ تصفیه‌خانه فاضلاب صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان که با تراکم بیشتر واحدهای تولیدی روبرو بودند ایجاد شده است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان افزود: ایجاد ۳۲۰ هکتار فضای سبز با اجرای ۴۲۹ کیلومتر آبیاری قطره ای برای حفظ محیط‌زیست و زیبایی شهرک‌ها و نواحی صنعتی باوجود کمبود منابع آبی در کنار استفاده از آب حاصل از استحصال پساب فاضلاب صنعتی از دیگر اقدامات این شرکت به شمار می‌رود.

علیرضا راشکی بیان داشت: سیستان و بلوچستان به عنوان پهناورترین استان کشور و با همجواری با دو کشور پاکستان و افغانستان و نزدیکی به شبه قاره هند و همچنین دسترسی به آب‌های نیلگون دریای عمان و استفاده از ظرفیت تنها بندر اقیانوسی کشور در چابهار و راه آهن سراسری در حال ساخت چابهار- زاهدان در کنار نرخ بالای جمعیت جوان دارای رنگین کمانی از پتانسیل‌های تولیدی – صنعتی – معدنی و زنجیره ارزش‌افزوده مکانی مطلوب برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان و صنعتگران است.



ردیف	نام پروژه	محل تامین اعتبار	اعتبار هزینه شده (میلیارد ریال)	شمار
۱	احداث آشپانه آتش نشانی شهرک صنعتی زاهدان	داخلی	۱۲	۱۱۰مترمربع
۲	زیرسازی معابر ناحیه صنعتی زرآباد	استانی و داخلی	۳۰	۱۵۰۰متر
۳	شبکه توزیع آب ناحیه صنعتی زرآباد	استانی	۱۰	۱۳۰۰متر
۴	شبکه برق ناحیه صنعتی زرآباد	استانی و داخلی	۲۰	۱۵۰۰متر
۵	زیرسازی معابر ناحیه صنعتی بمپور	استانی	۱۰	۵۰۰متر
۶	شبکه توزیع آب ناحیه صنعتی بمپور	داخلی	۷	۶۰۰متر
۷	شبکه برق فشار متوسط ناحیه صنعتی بمپور	استانی و داخلی	۱۵	۱۴۰۰متر
۸	جمع‌آوری شهرک صنعتی خاش	استانی	۱۱	۲۰۰۰متر
۹	پیاده رو سازی معابر شهرک صنعتی کامیوزیا	داخلی	۹.۵	۳۰۰۰مترمربع
۱۰	آسفالت شهرک صنعتی کامیوزیا	استانی و داخلی	۱۰	۴۰۰۰۰مترمربع
۱۱	شبکه برق فشار ضعیف شهرک صنعتی کامیوزیا	استانی	۴۰	۱۴۰۰متر
۱۲	آسفالت شهرک صنعتی زاهدان	استانی و داخلی	۲۵	۱۴۰۰۰مترمربع
۱۳	آسفالت شهرک صنعتی کارگاهی	استانی و داخلی	۵۰	۱۷۰۰۰مترمربع
۱۴	آسفالت ناحیه صنعتی نوک آباد	استانی	۱۵	۶۰۰۰مترمربع
۱۵	شبکه برق فشار متوسط ناحیه صنعتی سوران	استانی	۹	۵۵۰متر
۱۶	زیرسازی شهرک صنعتی سراوان	داخلی	۱۲	۱۰۰۰متر
۱۷	آسفالت ناحیه صنعتی زابلی	داخلی	۱۰	۴۲۰۰مترمربع
۱۸	آسفالت شهرک صنعتی کنارک	داخلی	۲۸	۱۰۰۰۰مترمربع
۱۹	شبکه برق فشار متوسط شهرک صنعتی کنارک	استانی	۱۰	۱۴۰۰متر
	جمع کل هزینه کرد		۴۱۳.۵	

یادداشت

حمایت‌های نادرست از صنعت‌خودرو



احمد جانجان
کارشناس اقتصاد

مدت‌هاست صنعت خودرو کشور با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است و ضمن تولید خودروهای بی‌کیفیت، هزینه بالایی برای کشور دارد. واقعیت این است که امکان ادامه وضعیت فعلی در صنعت خودرو کشور وجود ندارد و باید چاره‌اندیشی اساسی درباره این صنعت انجام دهیم.

یکی از مهم‌ترین آسیب‌هایی که این صنعت در وضعیت فعلی به اقتصاد کلان ما وارد می‌کند در بحث سهم بالای مصرف بنزین در خودروهای داخلی است که به ناترازی و واردات بنزین انجامیده است؛ بنابراین هر چه سریع‌تر باید اصلاحاتی در کیفیت موتور خودروها و حرکت به سمت توسعه سوخت دوم جایگزین بنزین مانند برق یا سی‌ان‌جی انجام شود.

براساس آمار و داده‌های وزارت نفت، میانگین مصرف بنزین از ابتدای سال تا اواخر شهریور معادل ۱۱۶ میلیون لیتر در روز بوده است. این رقم در مقایسه با میانگین مصرف مدت مشابه در سال گذشته ۱۳.۵ میلیون لیتر در روز افزایش یافته است. شواهد حاکی از افزایش بی‌رویه مصرف بنزین در کشور است. به‌طوری‌که از مصرف ۷۰ میلیون لیتر در روز طی ده سال گذشته به مصرف روزانه بالای ۱۰۰ میلیون لیتر که گاها به ۱۴۰ میلیون لیتر هم می‌رسد، رسیده‌ایم.

در حالی در لایحه بودجه ۱۴۰۳ دولت به پیش‌بینی هزینه بیش از ۳ میلیارد دلاری برای واردات بنزین اشاره کرده که در سال ۱۴۰۱ از صادرات بنزین حدود یک میلیارد دلار برای کشور ارزآوری داشته‌ایم. به‌این‌ترتیب، شاهد تحمیل کسری بودجه ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی در بودجه سال آینده هستیم.

به‌باور کارشناسان، واردات بنزین عدم‌النفع بالای اقتصادی برای کشور دارد و به لحاظ امنیتی و سیاسی به‌طور قطع برای ما مشکل‌ساز می‌شود.

از سوی دیگر، نمی‌توانیم تا بی‌نهایت تولید کنیم و همزمان افزایش مصرف هم داشته باشیم.

آنها همچنین معتقدند باید به‌سرعت سیاست‌هایی در راستای بهینه‌سازی مصرف بنزین، بهبود کیفیت خودروهای داخلی، واردات خودروهای باکیفیت خارجی و استفاده از خودروهای هیبریدی در دستور کار قرار گیرد و به اجرا گذاشته شود.

صنعت خودرو کشور نیاز به تحولات اساسی دارد و لاجرم باید به سمت اصلاح این صنعت حرکت کنیم. متاسفانه بر اثر سیاست‌گذاری‌های غلط، امروز با یک صنعت قدیمی در حوزه خودروسازی روبه‌رو هستیم که هنوز در مرحله جنینی مانده و رشدنیافته است.

به‌طورمعمول کشورها در سال‌های اول تشکیل یک صنعت، از آن حمایت می‌کنند تا رشد کند و بتواند روی پای خودش بایستد، اما درباره صنعت خودرو در کشور ما، کودک ۴۰ ساله‌ای را می‌بینیم که همچنان موردحمایت‌های همه‌جانبه قرار دارد و بالغ نشده است.

واقعیت این است که بر اثر حمایت‌های اشتباه از صنعت خودرو کشور، شرایط غیررقابتی شدیدی در حوزه خودروسازی به وجود آورده‌ایم. قیمت‌گذاری دستوری داریم و شرکت‌های خودروسازی را مجبور می‌کنیم، خودروها را به نرخ پایین‌تر از نرخ تمام‌شده عرضه کنند. این شرایط به افزایش زیان انباشته آنها منجر شده است.

در شرایط فعلی نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم صنعت خودرو کشور رشد کند. فضایی برای اصلاح این صنعت وجود ندارد. در شرایطی که درهای کشور به روی واردات بسته است و مردم گزینه‌ای به‌جز خودرو داخلی ندارند، فضای غیررقابتی فرصتی برای رشد باقی نمی‌گذارد.

صنعت خودرو کشور با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است و ضمن تولید محصولاتی بی‌کیفیت، از جنبه‌های گوناگون هزینه بالایی نیز به کشور تحمیل می‌کند. امکان ادامه وضعیت فعلی در صنعت خودرو کشور وجود ندارد و برای عبور از این وضعیت باید چاره‌اندیشی اساسی کنیم.

مهم‌ترین ضرر موجود در حال حاضر مصرف بیش از حد استاندارد بنزین در خودروهای داخلی است که به ناترازی و واردات بنزین انجامیده و ما را از صادرکننده بنزین به واردکننده آن تبدیل کرده است؛ بنابراین باید در اسرع وقت اصلاحاتی در کیفیت موتور خودروها انجام دهیم و به سمت‌وسوی توسعه سوخت دوم جایگزین بنزین نظیر برق یا سی‌ان‌جی حرکت کنیم.

یکی از راهکارها این است که از خودروهای هیبریدی استفاده کنیم. این خودروها در همه جای دنیا مورداستفاده قرار می‌گیرند و کارآیی آنها ثابت شده است. این نوع خودروها ۶۰ تا ۷۰ کیلومتر بر ساعت را با موتورهای الکتریکی پیش می‌روند و بعد از آن با موتور بنزینی کار می‌کنند. موتورهای این خودروها قابل شارژ است.

امروز اصلاح صنعت خودرو کشور و چاره‌اندیشی برای حل مشکلات ریزودرشت آن تبدیل به یک اجبار شده است. هرقدر دیرتر در این زمینه سیاست‌گذاری‌های درستی را دنبال کنیم، بیشتر ضرر خواهیم کرد.

بررسی صمت از وضعیت بازار خودرو نشان داد

بازار در فاز احتیاط

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir



با وجود اینکه اوایل بهمن، بازار خودرو تکانه‌هایی از سمت صعود نرخ دلار تجربه کرد، اما در حال حاضر در روزهای پایانی این ماه، با ثبات نسبی نرخ ارز، بازار خودرو وضعیت قیمتی آرامی را سپری می‌کند. این‌گونه به نظر می‌رسد که خودروهای داخلی و مونتاژی با نوسانات قیمتی کمتری درگیر هستند، اما همچنان خریدوفروش در این بازار با احتیاط انجام می‌شود. آخرین روز کاری هفته گذشته نیز نرخ دلار در بازار آزاد شاهد رشد محدودی بود که همین امر در کنار عواملی همچون کاهش روند تولید خودرو و بازار شب عید، می‌تواند در هفته‌های آینده قیمت‌ها را افزایشی کند. در این میان، خبرهایی هم از تسهیل روند واردات خودرو به گوش می‌رسد که اگر همچنان در حد خبردرمانی نباشد، می‌تواند به ثبات بیشتر بازار خودرو کمک کند. در این گزارش، صمت در گفت‌وگو با کارشناسان حوزه خودرو به بررسی بازار خودرو طی یک ماه گذشته و همچنین پیش‌بینی وضعیت آن در روزهای آینده پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

۱۴۰۳ سال دشوار صنعت خودرو و قطعه

مسیح فرزانه، کارشناس حوزه خودرو درباره وضعیت بازار خودرو از جهت مولفه‌های گوناگون آن از جمله تولید و واردات در بهمن ماه به صمت اظهار کرد: در حوزه مونتاژ خودروهای داخلی، عدد تیراژ طبق اعلام رسمی از مرز یک میلیون دستگاه گذشته و این در حالی است که طبق برنامه اعلامی وزارت صنعت، معدن و تجارت، قرار است تا پایان سال ۱۴۰۲ این عدد به ۱.۶ میلیون دستگاه برسد که اصلا عملیاتی و قابل اجرا نیست.

در حوزه واردات نیز اگر تمامی وعده‌های عملی نشده وزارتخانه - واردات ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو تا خرداد ۱۴۰۲- را فعلا کنار بگذاریم و صرفا بپردازیم به وعده جدید وزیر صمت در مهرماه و وعید دادن به واردات ۶۰ هزار خودرو تا پایان سال، در اینجا هم چیز دندان‌گیری نصیبمان نمی‌شود، چون طبق اعلان‌های رسمی، حدود ۵ هزار خودرو بیشتر وارد نشده و حدود هزار دستگاه بیشتر نیز به‌دست مشتری نرسیده است.

فرزانه ادامه داد: در حوزه خریدوفروش نیز بازار دوباره درگیر رکود شده، اگرچه پس از لمس کردن دلار ۶۰ هزار تومانی و اصلاح دوباره قیمت‌ها، به میزان مختصری قیمت‌ها تعدیل شد، اما همیشه همان اندازه‌ای که نرخ دلار تعدیل یا اصلاح می‌شود، دیگر کالاهای سرمایه‌ای به همان میزان تعدیل نشده و به پله و نرخ جدیدتر و بالاتر می‌روند. صحبت‌های که به‌تازگی از برخی مقامات درباره تخصیص ۹۵۰ میلیون یورو برای واردات خودرو منتشرشده نیز به نظرم همان فاز خبردرمانی است که در بازار کمی اثر گذاشت و به اعتقاد من، تنها راهی است که دولت دائما روی آن مانور می‌دهد.

▣ رکود همچنان مهمان ناخوانده بازار خودرو

کارشناس بازار خودرو با اشاره به اینکه در حال‌حاضر بازار دوباره وارد فاز رکود شده، خاطرنشان کرد: بازار در حال‌حاضر پس از افزایش ناگهانی نرخ ارز در یک ماه گذشته که برخی مشتریان را سراسیمه به میدان کشاند، در پله بعدی اصلاح قیمتی را به خود دید که اصلا دور از انتظار هم نبود و نیست و همین مسئله سبب شد دوباره رکود به بازار برگردد. متاسفانه عموم مشتریان کالاهای مصرفی در کشور ما همانند خودرو، ارز و سکه و... رفتار هیجانی دارند؛ یعنی در شرایط رکود، نظاره‌گر و در شرایط صعود، به بازار هجوم می‌آورند، در صورتی‌که رفتار منطقی باید حضور در بازار در شرایط کف قیمت‌ها و البته رکود و نظاره‌گر بودن در شرایط صعود باشد، چون در بازارهای هیجانی، هجوم به خرید بر قیمت‌ها می‌افزاید و آشفته‌بازار را بیشتر کرده و ریسک معامله را بالا می‌برد. اگر به شاخص‌هایی مانند تیراژ تولید و مونتاژ، واردات، بودجه‌بندی دولت برای ۱۴۰۳، میزان نقدینگی در بازار، نرخ غیرواقعی ارز و تورم و... نگاهی گذار بیندازید، مشاهده خواهید کرد که متاسفانه بازار خودرو رو به پایین نیست، چه‌بسا افزایش نرخ کارخانه‌ای ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومانی محصولات یکی از خودروسازان در هفته گذشته نیز یکی از نشانه‌های این روند صعودی باشد.

▣ درمان با مسکن‌های ضعیف

فرزانه در پاسخ به این پرسش که در شرایط رکود ادامه‌دار، صنعت خودرو کشور تا چه زمانی تاب می‌آورد، گفت: در حال حاضر، سیاست کلانی که برای این صنعت پیاده می‌شود برای کنترل حداقلی ضرر و زیان و دیون انباشته خودروسازان، آرام کردن روند تولید و مونتاژ و سپس افزایش پلکانی قیمت‌هاست. این‌ها مانند مسکن‌های بسیار ضعیفی در این بازار عمل می‌کنند؛ درست مانند ۱۵ هزار میلیارد تومانی که با درخواست وزارت صمت و موافقت بانک مرکزی به‌عنوان تسهیلات طلایی در اختیار دو خودروساز دولتی قرار داده شد. متاسفانه این سیاست‌ها و به‌عبارتی کنترل دستوری تورم در بازارهای سرمایه مانند خودرو، سبب ورشکستگی تجارت‌های خرد و کلان در این حوزه و به‌ویژه بخش خصوصی همانند نمایشگاه‌ها و دفاتر فروش می‌شود که البته شاهد آن هم هستیم.



به اعتقاد من، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران کاملا واقفند که با این روش‌های مقطعی و به عبارتی از این جیب به آن جیب کردن‌ها، صرفا حیات مصنوعی خودروسازان را زیر دستگاه برای مدت کمی تمدید می‌کنند. به نظر من با همین روند، سال آینده شرایط به‌شدت دشوارتری به نسبت ۱۴۰۲ در صنعت خودرو و قطعه‌سازی کشور خواهیم داشت.

وی درباره تاثیر روند واردات بر بازار خودرو در روزهای پایانی سال نیز اظهار کرد: از دید من واردات با سبک و سیاق کنونی و با مجموعه‌ای از محدودیت‌ها و تحریم‌های داخلی، تأثیرات چندان مثبتی برای مصرف‌کننده و بازار نخواهد داشت، اما درآمد موقتی برای دولت ایجاد کرده که در این شرایط و با کسری بودجه‌ای که وجود دارد، برای دولت مفید است.

کارشناس حوزه خودرو با اشاره به اینکه در این بازار تصدیگری دولت تاثیر زیادی داشته، افزود: در قالب سیاست کلان اقتصادی، هر زمان تصمیم گرفته شود که تصدی‌گری دولت در تمامی بخش‌های صنعت خودرو و واردات کم شده و دولت صرف قانون‌گذار و نظاره‌گر و بخش خصوصی مجری باشد می‌توان در بلندمدت شاهد کمی تغییرات مثبت بود، اما تا اینجا از سنوات گذشته تا کنون هر آنچه دولت‌ها به‌صورت تجمیعی در حوزه صنعت و بازار خودرو پیاده کرده‌اند، تصمیمات مقطعی، ناگهانی و جزیره‌ای و همچنین موازی‌کاری‌های متعدد و بی‌نتیجه بوده که تاثیرات آنها در بازار و صنعت خودرو کاملا مشهود است و نیازی به توصیف بیشتر ندارد.

فرزانه در پایان درباره وضعیت کلی این بازار در هفته‌های آینده گفت: بازار خودرو در بهمن ماه همچنان در رکود بود و برای اسفند ماه نیز نوسان رو به بالای قیمت‌ها را پیش‌بینی می‌کنیم.

کنترل دستوری تورم در بازارهای سرمایه مانند خودرو، سبب ورشکستگی تجارت‌های خرد و کلان می‌شود

ادامه روند سینوسی قیمت‌ها تا شب عید

امیرحسین برخورداری، کارشناس حوزه خودرو نیز درباره وضعیت بازار خودرو در ماه گذشته به صمت اظهار کرد: پیش از هر چیزی باید توجه داشت که بازار خودرو محتاطانه، خودروهای رُند و مورد پذیرش مشتریان را انتخاب می‌کند و نوسان براساس عرضه و تقاضا یا موج‌های مورد پسند دلالان، صرفا روی مدل‌های خاصی اتفاق می‌افتد.

بازار خودرو برای این خودروهای گزینش شده از اول تا دهم بهمن، روندی صعودی را آغاز کرد و اکثر خودروها از دهم بهمن تا پایان این ماه، روند نزولی در بازار داشتند، مگر خودروهایی که دستخوش نوسان‌گیری دلالان و به‌ویژه نمایندگان رسمی برخی برندها در بازار شدند و علاوه بر دهم بهمن، دو مرحله ثبت حداکثر نرخ دیگر نیز در روند بازار آنها به چشم می‌خورد. آنچه در نهایت مشهود است، روند نزولی قیمت‌ها تا جایی است که برای خودروهای داخلی به‌نوعی نزدیک به روزهای پایانی دی‌ماه شده است. در نهایت اینکه روند نرخ خودرو در مقایسه با ماه قبل حتی با شیب نزولی، صعودی بوده و به نظر می‌رسد تا شب عید این روند سینوسی ادامه‌دار باشد.

▣ اوج‌گیری قیمت‌ها در اسفند

برخورداری با اشاره به اینکه سال آینده رشد نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده و چند پارامتر اثرگذار بر نرخ در کنار عدم وعده یا برنامه فروش توسط ایران خودرو و سایپا، نوید بهاری مملو از رکود را می‌دهد، ادامه داد: در این شرایط به نظر نمی‌رسد بازار خودرو فعلا از طریق وعده‌های وارداتی دولت یا از طریق عرضه خودروهای برقی، روی آرامش خاصی را به خود ببینند، هرچند این انتظار از وزارت صمت می‌رود که بخشی از انرژی که صرف برنامه‌های توسعه ناوگان خودروهای برقی می‌شود، صرف اصلاح مشکلات صنعت و بازار خودرو شود.

وی درباره بازار خودرو در آخرین ماه سال نیز اظهار کرد: بازار خودرو در اسفندماه نیز روندی مشابه بهمن خواهد داشت و در صورت عدم‌تغییر ناگهانی نرخ ارز در اثر تحولات خاص سیاسی، احتمالا در ابتدای اسفند روندی صعودی آغاز می‌شود، اما اوج‌گیری قیمت‌ها تا پایان اسفند چندان باورنکردنی و عجیب نخواهد بود، چراکه برخی خودروسازان خصوصی دراین‌بین اقدام به فروش محدود برخی خودروها می‌کنند که جورکشی خودروسازان دولتی است و تا حدی می‌تواند مشتریان را در انتظار فروش‌های شرکتی نگاه دارد تا هیجان مشتریان بازار خودرو شب عید یا نگران از گرانی بیشتر خودرو در سال آینده تماما روی بازار آزاد خالی نشود.



برخورداری در پایان درباره راهکار نجات صنعت خودرو گفت: واردات فوری خودروهای اقتصادی و تسهیل ده‌ها منبع درآمدی دولت از محل واردات علاوه بر تعرفه، تنها راهکاری است که می‌تواند به‌صورت مقطعی بار سنگین تصمیمات پیش‌فروش‌های قبلی خودرو را کمی سبک کند و در کنار آن اصلاحات زیرساختی مانند تعدیل قانون قیمت‌گذاری دستوری، الزام به ارائه در سامانه و... اجرا شود تا صنعت خودرو روی خودروسازی بیش از سیاست کاری و فرار از زیان تمرکز داشته باشد و درنهایت منفعت شامل حال سهامداران، خودروسازان و مشتریان بازار خودرو شود؛ به نظر نمی‌رسد منطقی باشد که هدفی جز این دو منفعت در دستور کار دولت قرار گیرد.

بازار خودرو محتاطانه، خودروهای رُند و مورد پذیرش مشتریان را انتخاب می‌کند

سخن پایانی

در نهایت بازار خودرو در بهمن ماه نیز افت‌وخیزهایی را پشت‌سر گذاشت. در هفته‌های اخیر روند رشد قیمت خودرو در بازار از خروج شورای رقابت از قیمت‌گذاری شروع شد و با خبر مربوط به فروش ۱۲۰ هزار دستگاه خودرو در حاشیه بازار و همچنین ناآرامی‌ها در منطقه اوج گرفت. این ناآرامی‌ها موجب شد نرخ ارز در بازار آزاد افزایش پیدا کند، به‌طوری که بهای دلار به بیش از ۵۸ هزار تومان رسید. بازار خودرو نیز در تبعیت همیشگی خود از نرخ ارز، تحت‌تاثیر این موضوع روی مدار رشد قیمت قرار گرفت. اما در روزهای اخیر بازار ارز آرامش نسبی به خود می‌بیند و می‌توان گفت تقریبا روی ۵۵ هزار تومان ثابت مانده است؛ بنابراین بازار خودرو تحت‌تاثیر بازار ارز نسبتا آرام گرفته است.

حال باید دید روند کاهشی قیمت خودرو که طی ۱۰ روزهای گذشته شاهد آن بوده‌ایم، ادامه خواهد داشت یا خیر. البته اگر تا انتهای سال جاری شاهد رشد نرخ ارز نباشیم، احتمالا می‌توان انتظار داشت روند افت قیمت خودرو ادامه‌دار باشد. البته این موضوع تا حد زیادی به اتفاقات سیاسی، اقتصادی و بین‌المللی بستگی دارد که چندان قابل‌پیش‌بینی نیستند.

از سویی هم با وجود اینکه بازار خودرو به شب عید نزدیک می‌شود، خریدوفروش خاصی در آن به چشم نمی‌خورد و همچنان راکد است. قیمت خودروها طی چند هفته گذشته متأثر از افزایش نرخ ارز، بالا رفت، اما با این حال، باز هم خریداران به سمت بازار خودرو هجوم نیاوردند و هفته گذشته قیمت‌ها دوباره کاهشی شد.

کارشناسان معتقدند با توجه به فروش‌هایی که شرکت‌های خودروساز داخلی در کنار خودروهای وارداتی دارند، به نظر می‌رسد امسال از بازار شب عید سال‌های گذشته خبری نخواهد بود و اکثر مردم همچنان تمایلی از خرید خودرو نشان نمی‌دهند و اغلب چشم انتظار افت بیشتر قیمت‌ها هستند و بیشتر احتیاط می‌کنند.

زنگ خطر کاهش تولید فولاد به صدا در آمد

شـرکت‌های فولادی زمسـتان امسال را نیز مانند سـال گذشته با کمبود گاز سپری کردند و از اواخر آذرماه تاکنون را با کاهش ۳۰ تا ۵۰ درصدی محدودیت انرژی پشت سر گذاشتند. در چنین فضایی عملا تداوم تولید در زنجیره فولاد تحت تأثیر منفی قرار می‌گیرد و ضربات غیرقابل جبرانی به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌شود. از آنجاکه این محدودیت از توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی نشأت می‌گیرد، بعید به‌نظر می‌رسد که در مدت‌زمان کوتاه مرتفع شود.



عکس: آیدا فریدی

کاهش ۳۰ تا ۵۰ درصدی گاز تحویلی به صنایع فولاد

امین ابراهیمی، نایب‌رئیس انجمن تولیدکننـدگان فولاد ایران از تداوم محدودیت‌ها برای تامین گاز شـرکت‌های فولاد در زمسـتان امسـال خبر داد و گفت: شـرکت‌های فولادی زمسـتان امسال را نیز مانند سال گذشته با کمبود گاز سپری کردند و از اواخر آذرماه تاکنون را با کاهش ۳۰ تا ۵۰ درصدی پشت سر گذاشتند.

به گزارش ایلنا، وی در پاسـخ به اینکه چرا باوجود کاهش سـرمای امسـال زمستان از شـدت محدودیت‌ها کاسـته نشـد، اظهار کرد: امسـال چند واحد جدید به مجموع واحدهای فولاد کشور اضافه شده و تولید این واحدها بر مصرف گاز صنعت افزوده است بنابراین اگر تأمین گاز در شـرکت‌های فولادی به تفکیک هر شـرکت بررسی شود در کل در زمستان امسال شرایط بهتری نسبت به زمستان پارسال حاکم بود اما بااین‌حال محدودیت با درصدهای یادشده نیز به صنعت فولاد تحمیل شد.

ابراهیمی در پاسخ به اینکه واحدهای فولادی جدید در حالی وارد مدار تولید می‌شوند که در تامین گاز و برق واحدهای پیشین نیز مشکل وجود دارد و این‌یک رفتار متناقض اسـت، گفت: از این تناقض‌ها زیاد داریم اما به‌هرحال باید تجربه گذشـته را چراغ راه آینـده کرد و به دلیـل چالش‌هایی که در تأمین گاز و بـرق واحدهای کنونی فولادی وجـود دارد از حالا به بعد هیچ مجوز جدیدی برای احداث واحد فولادی صادر نشـود. درحالی‌که اکنون حدود ۱۳۰ میلیون مجوز سـاخت واحدهای فولادی در اختیار مردم اسـت که باید ساماندهی شود و در همین حال مجوزهای جدید نیز در سامانه مجوزها همچنان صادر می‌شـود. اگر تمام این مجوزها بـه احداث واحد فولادی بینجامد تولید فولاد کشور از ۲۰۰ میلیون تن در سال هم فراتر خواهد رفت.

نایب‌رئیـس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ادامه داد: درحال‌حاضر ۴۶ میلیون تن ظرفیت نصب‌شـده قطعی در کشـور برای تولید محصـولات نیمه‌نهایی فولادی وجود دارد. در افق ۱۴۰۴ نیز تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در کشور تعریف‌شده که تا آن سال ظرفیت تولید به ۶۰ میلیون تن تا ۷۰ میلیون تن هم خواهد رسید.

وی تصریـح کرد: این ظرفیت‌ها در حالی ایجادشـده که علاوه بـر کمبود برق و گاز موردنیاز تولید با کمبود سـنگ‌آهن هم روبه‌رو هسـتیم و چالش سـنگ‌آهن به دلیل چالش برق و گاز است که تاکنون برجسته نشده است.



ابراهیمی خاطرنشـان کرد: با وضعیت کنونی که در تأمیـن برق و گاز صنایع فـولادی وجود دارد هرچند ظرفیت نصب‌شده قطعی در زنجیره فولاد ۴۶ میلیون تن در سال اسـت اما حداکثر تولید ما به ۳۳ میلیون تن در سـال می‌رسـد و درنتیجه میان ظرفیت تولید فولاد و تولید در کشور حدود ۱۳ میلیون تن اختلاف وجود دارد و اگر ظرفیت تولید همچنان به سـیر افزایشی ادامه دهد اما زیرساخت‌های موردنیاز تولید مانند حامل‌های انرژی، مواد اولیه، حمل‌ونقل و... تأمین نشـود اختلاف میان ظرفیت تولید و تولید فولاد در کشور بیشتر از ۱۳ میلیون کنونی خواهد شد.

▣ کاهش عوارض صادرات هنوز به گمرکات ابلاغ نشده

نایـب رئیـس انجمن تولیدکننـدگان فولاد ایـران در ادامه از چالش‌هـای صادرات محصولات زنجیره فولاد گفت و توضیح داد: مشـکلی اصلی که در صادرات محصولات زنجیره فولاد وجود دارد تعاریفی است که از مواد اولیه خام و نیمه‌خام ارائه می‌شود. این تعاریف سلیقه‌ای هسـتند و در ارائه آنها توجهی به استانداردهای بین‌المللی و تعاریف انجمن جهانی فولاد نمی‌شود. بنا بر تعریف انجمن جهانی فولاد محصولاتی مانند بلوم، بیلت و اسلب را محصول نیمه‌نهایی می‌نامند اما در کشور ما از این محصولات به‌عنوان مواد اولیه خام یا در یک تعبیر غیرکارشناسی به‌عنوان مواد اولیه نیمه‌خام یادشده و بر اساس همین تعاریف نادرست بر آنها عوارض صادراتی وضع شده است.

وی افـزود: بـا وضع این عـوارض صادرات محصـولات فولادی نیمه‌نهایی به‌شـدت کاهش‌یافته درحالی‌که این گروه از محصولات دو برابر نیاز داخل کشور تولید می‌شود و باید صادر شود. ابراهیمی اظهار کرد: قول‌هایی مبنی بر کاهش این عوارض داده‌شده اما هنوز به گمرکات چیزی ابلاغ نشده است و همچنان بر صادرات شمش ۲ درصد عوارض وضع‌شده و ۲ درصد مالیات نیز پرداخت می‌شود درنتیجه ۴ درصد از هر محموله‌ای که بار کشتی می‌شود به‌عنوان عوارض و مالیات پرداخت می‌شود. بااین‌حال وعده داده‌شده عوارض صادرات شمش فولادی به یک درصد، آهن آسفنجی به ۱۲ درصد و گندله هم به یک درصد کاهش داده شود.

دلسردی سرمایه‌گذاران از تصمیمات دولت

بهادر احرامیان، عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد با اشاره به محدودیت‌های برق و گاز در صنایع فولاد، گفت: محدودیت در تأمیـن انرژی زمینه کاهش تولید را فراهم کرده اسـت. علاوه‌براین قوانین و مقرراتـی همچون محدودیت‌هایی که برای صادرات مقررشـده، منجر به بالا بـردن خارج از رویه نرخ حامل‌هـای انرژی و حذف معافیت‌هـای مالیاتی برای صادرکننده شـده اسـت. به‌این‌ترتیب طی دو سال گذشته، انگیـزه سـرمایه‌گذاری در زنجیـره فـولاد از بیـن رفته و سرمایه‌گذاران از انجام طرح‌های توسعه‌ای دلسرد شده‌اند.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اعلام کرد: میزان واردات محصولات فولادی در ۹ ماهه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، رشد ۶۳ درصدی داشته و از ۶۶۷ هزار تن به یک‌میلیون و ۸۹ هزار تن رسیده است.

بـه گـزارش اقتصادآنلایـن، احرامیـان گفـت: واردات محصـولات فولادی به‌هیچ‌وجه باعث نگرانی تولیدکنندگان فولاد نیسـت و در تحلیـل این آمار نباید بـه درصد توجه کنیم، واردات فولاد ایران در سطح پایینی است و در تبدیل به درصد، اعداد بزرگی را نشان می‌دهد، اما این به این معنا نیست که تغییر بزرگی اتفاق افتاده، بلکه بیشتر به دلیل این است که روی یک عدد که پایه کوچکی دارد، نوسان زیادی رخ‌داده است.

وی در رابطه با روند کاهشی تولید فولاد نیز گفت: سرعت رشـد تولید فولاد در حال کاهش اسـت و این زنگ خطری است که نشان می‌دهد جلوی توسعه صنعت فولاد سد شده است که به نظر می‌رسد علت این موضوع، فشارهایی است که از جوانب مختلف وارد می‌شود. یک‌سری مسائل کوتاه‌مدت مانند محدودیت‌های برق و گاز باعث افت تولیدشده و در افـق بلندمـدت هم قوانیـن و مقرراتـی مانند محدودیت‌هایـی که برای صـادرات مقررشـده، بالا بردن خارج از رویه نرخ حامل‌های انرژی و حذف معافیت‌های مالیاتی برای صادرکننده که طی دو سال گذشته انجام‌شده، انگیزه سـرمایه‌گذاری را می‌گیرد و سـرمایه‌گذاران را برای انجام طرح‌های توسعه‌ای دلسرد می‌کند.



عضـو هیـات مدیـره انجمـن فـولاد در مـورد میـزان محدودیت‌های گازی ایجادشـده بـرای صنایع فولادی طی فصول سـرد سـال نیز گفت: امسـال عکـس پیش‌بینی‌ها مبنی بر اینکه زمسـتان سـردی داشـته باشـیم، هوا گرم بود، محدودیت‌ها نسـبت به گذشته کمتر از چیزی بود که انتظار داشتیم و صرفاً طی ۱۰ روز گذشته محدودیت شدید داشته‌ایم.

سخن پایانی

در طول دهه‌های گذشته زنجیره فولاد کشور توسعه‌یافته است، اما در این سال‌های اخیر تأمین انرژی در این زنجیره دشـوار شـده و عملا مسـیر توسـعه و تداوم این بخش با مشـکلاتی روبه‌رو اسـت. در چنین فضایی از میزان جذب سـرمایه به زنجیره فولاد کشـور کاسـته می‌شود و لطمات غیرقابل جبرانی به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌شود.

نوبت اول
م الف ۸۱۵۹

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسـمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰ و برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۱۲۳۸ مورخه ۱۴۰۲/۰۹/۲۸** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مسـتقر در واحد ثبتی منطقه شـش مشـهد تصرفات مالکانه و بلامعـارض متقاضـی **آقای/خانم جواد سـلامی فرزند محمدحسن** شماره شناسنامه ۱۰۸۲ صادره از مشهد نسبت **به ششـدانگ یک باب ساختمان به مسـاحت ۱۴۸.۷۵ مترمربع قسمتی از پلاک ۵۰۸۱۵ فرعی از ۱۸۲ اصلی** واقع در اراضی وکیل‌آباد بخش ۱۰ مشـهد خریداری با واسـطه/ بدون واسـطه از محل مالکیت مشاعی متقاضی مالک رسمی محرز گردیده است.

لذا به اسـتناد ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت در دو روزنامه به فاصله ۱۵ روز از طریق یکی از روزنامه‌های محلی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام شده در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی‌که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شـده اعتراض داشـته باشـند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسـلیم و رسـید اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواسـت به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی‌که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواسـت به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سـند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیسـت.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۱/۲۹ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ — هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

نوبت دوم

آگهی موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و مشاعی ساختمان‌های فاقد سند رسمی

هیات حل اختلاف مستقر در اداره ثبت اسناد و املاک منطقه یک قـم تصرفات مالکانه مفروزی متقاضیان پرونده‌های تشـکیلی طبق قانون مذکور را براسـاس گزارش کارشناسـان و به اسـتناد مدارک موجود در پرونده به شرح آراء ذیل تایید نموده‌اند.

۱- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۵۱۸۶ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۶ آقای حسـین عابدینـی احمدآبادی فرزند علی در ششـدانگ یک باب سـاختمان به مساحت ۲۰۲/۸۵ مترمربع پلاک شماره ۱۱۲۲۸ مکرر (۱۱۸۶۸) اصلی واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم ۱- مبایعه‌نامه عادی مع‌الواسـطه از وراث حسـن قالبدار سـند مالکیت مشـاعی صادره در دفتر ۲۰۷ صفحه ۵۲۵ خریداری به موجب سند رسمی شماره ۲۸۹۲۶ مورخ ۱۳۵۶/۱۲/۲۷ دفترخانه ۶ قم نسبت به ۱۹۲/۵ سهم ۲- مبایعه‌نامه عادی مع‌الواسطه از محسن افزونی سند مالکیت مشاعی صادره در دفتر ۳۰ صفحه ۵۰ خریداری به موجب سند رسمی شماره ۱۱۰۱۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۰۲ دفترخانه ۷۷ قم نسبت به ۱۰ سهم.(م الف ۱۶۵۶۰۵۵)

۲- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۵۵۳۵ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۵ آقای محسـن عابدینـی احمدآبادی فرزند علی در ششـدانگ یک باب سـاختمان به مساحت ۱۹۲/۷۵ مترمربع پلاک شماره ۱۱۲۲۸مکرر(۱۱۸۶۸) اصلی واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم مبایعه‌نامه عادی مع‌الواسـطه از محسـن افزونی سـندمالکیت مشـاعی صادره در دفتر ۲۰۷ صفحه ۵۲۵ خریداری به موجب سـند رسمی شماره ۱۱۰۱۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۲ دفترخانه ۷۷ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۵۱)

۳- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۴۵۵۴ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۷ آقای علی عابدینی احمدآبادی فرزند حسین در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۸۳/۳۵ مترمربع پلاک شماره ۱۱۲۱۶ اصلی واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم سند رسمی شماره ۷۲۸۸۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۳۱ دفترخانه ۱۴ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۴۹)

۴- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۳۲۲۳ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۸ آقای علی عابدینی احمدآبادی فرزند حسین در ششـدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۶۷/۱۵ مترمربع پلاک شماره ۹۵۱۷ اصلی واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم سند رسمی شماره ۸۷۶۰۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۱ دفترخانه ۱۴ قم. (م الف ۱۶۵۶۰۵۸)

۵- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۳۹۷۲ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۲ آقای علی عابدینی احمدآبادی فرزند حسین در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۳۰۰/۹۰ مترمربع پلاک شماره ۱۱۲۲۸ مکرر اصلی (۱۱۸۶۸اصلی) واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم مبایعه‌نامه عادی مع‌الواسـطه از رضا طاهری جو احدی از ورثه حسن تروشه سند مالکیت مشاعی صادره در دفتر ۴۰۶ صفحه ۳۲۹.(م الف ۱۶۵۶۰۶۹)

۶- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۳۹۷۰ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۴ آقای حسن عابدینی احمدآبادی فرزند علی در ششـدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۸۱/۲۵ مترمربع پلاک شماره ۱۱۲۱۶ اصلی واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم سند رسمی شماره ۷۶۲۲۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۶ دفترخانه ۵۹ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۹۵)

۷- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۵۵۳۶ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۳ آقای حسن عابدینی احمدآبادی فرزند علی در ششـدانگ یک بـاب کارگاه کفش به مسـاحت ۴۴۳/۳۰ مترمربع پلاک شـماره ۱۱۲۲۸ مکـرر (۱۱۸۶۸) اصلی واقع در قم بخـش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم مبایعه‌نامه عادی مع‌الواسطه از حسن قالبدار سندمالکیت مشـاعی صادره در دفتر ۲۰۷ صفحه ۵۲۵ خریداری به موجب سـند رسـمی شماره ۲۸۹۲۶ مورخ ۱۳۵۶/۱۲/۲۷ دفترخانه ۶ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۷۰)

۸- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۳۳۰۱ مربـوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۱۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۱۱۱ خانـم هـدی عبائـی فرزند عباسـعلی در ششـدانگ یک باب ساختمان به مسـاحت ۲۷۸/۲۰ مترمربع پلاک شماره ۱۱۲۱۶ اصلـی واقـع در قـم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم سـند رسمی ۷۲۸۸۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۳۱ دفترخانه ۱۴ قم. (م الف ۱۶۵۶۰۴۶)

۹- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۵۴۱۰ مربـوط بـه پرونده کلاسـه ۱۴۰۲۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۲۲۸۳ خانـم معصومـه اعتمـادی فرزنـد صفر در ششـدانگ یک باب سـاختمان به مساحت ۶۴ مترمربع پلاک شماره ۴۸۰۲ اصلـی واقـع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم مبایعه‌نامه عادی مع‌الواسـطه از علیجان عین الکمالی سـند مالکیت مشـاعی صادره در دفتر ۷۰ صفحه ۵۰۵ خریداری به موجب سـند رسـمی شـماره ۱۰۴۵۶۰ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۲۸ دفترخانه ۲۰ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۴۵)

۱۰- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۴۹۸۵ مربوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۲۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۱۸۰۵ آقای فرشـید مهدی پور فرزند غلامعلی در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۴۱/۸۳ مترمربع پلاک شماره ۴۰۸۰ اصلی واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم سند رسمی شماره ۱۲۲۸۲۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۴ دفترخانه ۱۶ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۴۴)

۱۱- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۴۸۶۳ مربوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۲۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۰۹۸۱ خانـم فاطمـه محمـودی فرزنـد اکبر در ششـدانگ یک باب سـاختمان به مسـاحت ۶۴/۵۹ مترمربع پلاک شماره ۶۴۶۳/۱۰ اصلـی واقـع در قـم بخش یک حـوزه ثبت ملـک اداره یک قم سـند رسمی شـماره ۲۶۴۲۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۰ دفترخانه ۷۴ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۴۱)

۱۲- رأی شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۰۰۰۱۰۱۴۵۵۶ مربوط به پرونده کلاسـه ۱۴۰۲۱۱۴۴۳۰۰۰۱۰۰۱۵۶۹ آقـای عوضعلـی جعفری همت‌آبادی فرزند قنبر در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۰۰ مترمربع پلاک شماره ۱۰۲۹۷ اصلی واقع در قم بخش یک حوزه ثبت ملک اداره یک قم سند رسمی شماره ۸۸۰۱ مورخ ۱۳۸۸/۰۸/۰۶ دفترخانه ۴۰ قم.(م الف ۱۶۵۶۰۳۹)

مـورد تاییـد قرار گرفته و از آنجائیکه مقرر گردیده اسـت پس از نشـر آگهی و انقضاء موعد مقرر سند مالکیت رسمی صادر گردد با توجه به عدم دسترسی به مالکین مشاعی مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی تا چنانچه اشخاص ذینفع اعتراضی داشته باشند ظرف مدت ۲ ماه از تاریخ انتشـار آگهی نوبت اول اعتراض خود را به اداره ثبت اسـناد منطقه ۱ قم تسـلیم و رسـید آن را اخذ و ظرف مدت یکماه پس از تسـلیم اعتراض به اداره ثبت به دادگاه مراجعه و دادخواسـت خود را به مرجع قضائی تقدیم و گواهی آن‌را به این اداره تحویل نمایند لازم به توضیح اسـت که صدور سـند براساس قانون مذکور مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نخواهد بود.

(گویه و صمت)

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۱/۱۴ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۱/۲۹ — مهدی زارع شحنه – رئیس ثبت اسناد منطقه یک قم

یادداشت

الزامات توسعه فولادسازی



عادل ابراهیم‌زاده
کارشناس اقتصاد

در طول دهه‌های گذشته، سرمایه قابل‌توجهی جذب صنعت فولاد شده و این زنجیره توسعه یافته است. زنجیره فولاد ایران با چالش‌های متعددی روبه‌رو است. نبود توازن در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد کشور، بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های اکتشافی در دهه‌های اخیر و عقب‌ماندگی در این حوزه، کمبود مواد اولیه تولید در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد، توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی و حمل‌ونقل، تحریم و محدودیت در تعاملات میان ایران و دنیا، عقب‌ماندگی تجهیزات و زیرساخت‌های تولید فولاد، نبود سامانه آماری و اطلاعاتی دقیق در حوزه تولید و تجارت، چالش‌های کلان حاکم بر اقتصاد ایران و.... مهم‌ترین مواردی هستند که دورنمای این صنعت را تیره‌وتار می‌کنند.

بخش فولاد در اقتصاد ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های صنعت در ادوار مختلف است که جزو صنایع مادر محسوب می‌شود. براساس سند چشم‌انداز ۲۰ساله، صنعت فولاد به‌عنوان یکی از صنایع مادر به‌دلیل دارا بودن معادن انبوه و غنی سنگ‌آهن، همچنین ارزان بودن انرژی و فراوان بودن نیروی کار، از مزیت نسبی قابل‌توجهی برخوردار بوده است و یکی از بخش‌های مهم در اقتصاد ایران محسوب می‌شود. بر همین اساس نیز، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴، هدف‌گذاری شده است.

تولید پایدار فولاد به الزاماتی نیاز دارد که پیش‌تر هم به آنها اشاره شد. علاوه بر تمام موارد یادشده، حضور موفق محصولات فولادی در بازار جهانی، پیش‌شرطی اصولی برای توسعه صنعت فولادسازی کشور است و در نتیجه انتظار می‌رود ضمن رفع مشکلات و موانع موجود پیش‌روی صنایع و تولید محصولاتی باکیفیت بالا و نرخ تمام‌شده پایین و رقابت‌پذیر، صادرات توسعه یابد و گذرگاهی به‌سمت رشد تولید فراهم شود.

صادرات یکی از حوزه‌های اثرگذار بر تولید ناخالص داخلی کشور است. اقتصاد ایران در طول دهه‌های گذشته به‌واسطه درآمدهای نفتی و نوسانات عمده آن نتوانسته، تولید و تجارت در حوزه غیرنفتی را بهبود کافی بخشد. این عقب‌ماندگی در حالی است که تولید و صادرات در برخی حوزه‌ها از جمله زنجیره فولاد، با مزیت همراه است. سال‌ها تحریم و اعمال محدودیت در فرآیند تولید و تجارت جهانی، یکی از تنگناهای پیش‌روی توسعه صادرات غیرنفتی است. برای شتاب بخشیدن به صادرات غیرنفتی، باید به ماهیت ساختار موجود و سپس ایجاد تحول ساختاری در حوزه صادرات توجه کرد.

تکیه بر صادرات غیرنفتی می‌تواند بخشی از نیاز کشور به ارز را تامین کند. بانظر به توسعه‌یافتگی صنعت فولاد و تولید قابل‌توجه این محصول در حلقه‌های مختلف این زنجیره، این صنعت از ظرفیت کافی برای ارتقای سهم صادرات غیرنفتی ایران برخوردار است.

بااین‌وجود، موانع متعددی پیش‌روی صادرات غیرنفتی است که از جمله آنها می‌توان به موانع پیمان‌سپاری ارزی، نوسانات بالای نرخ ارز، نبود نظام ارزی مشخص، افزایش هزینه تولید، عدم‌بازاریابی مناسب و مستمر، ضعف دستگاه دیپلماسی اقتصادی و... اشاره کرد. تعیین راهبرد مناسب تجاری برای کشور و نحوه تعامل با اقتصاد جهانی از گام‌های مهم سیاست‌گذاری تجاری کشور است. وجود چنین راهبرد مناسبی، باعث می‌شود صادرکنندگان امکان برنامه‌ریزی برای بازاریابی محصولات خود و افزایش تولید و اشتغال را داشته باشند. یکی دیگر از مهم‌ترین مشکل صادرات غیرنفتی کشور این است که سیاست‌های تجاری کشور از یک‌روند باثبات در بلندمدت و در راستای تعامل بیشتر با کشورهای هدف تجاری، برخوردار نیست؛ اگرچه طی سال‌های اخیر، اقدامات متعددی انجام شده است، اما آمار صادرات غیرنفتی کشور متناسب با ظرفیت‌های بالقوه اقتصادی کشور نبوده و نیست. برای اینکه بتوان به‌طوربنیادی و بلندمدت تاثیرگذاری صادرات غیرنفتی را در حوزه تولید مشاهده کرد، باید بعد از اصلاحات ساختاری (اصلاح و تقویت قوانین و مقررات، فرآیندها و سامانه‌های تجارت خارجی)، بخش‌هایی از اقتصاد کشور را که مزیت دارد شناسایی و تولیدات با فناوری بالا را در آن بخش‌ها ساماندهی کرد. در این راستا، وزارت صنعت، معدن و تجارت مسئولیت مهمی دارد.

دسترسی به تکنولوژی‌های نوین، مسیر تولید و صادرات را هموار می‌کند. استفاده از روش‌های مختلف از جمله فعال شدن دستگاه دیپلماسی کشور تا بتواند با کاهش مشکلات تحریمی، واردات فناوری موردنیاز برای جهش تولید را تسهیل کند و سطح رقابت‌پذیری کالاهای داخلی را در حد قابل‌قبولی در سطح استانداردهای رقابت‌پذیر بین‌المللی ارتقا دهد نیز، اقدام مناسبی برای بهبود شرایط است. انتظار می‌رود با تکیه بر موارد یادشده، سهم صادرات فولاد ایران در بازار جهانی توسعه یابد و به‌همین‌منوال شاهد ارتقای تولید در این زنجیره باشیم.

در طول دهه‌های گذشته، سرمایه قابل‌توجهی جذب زنجیره فولاد شده و این صنعت توسعه یافته است. چنانچه چالش‌های پیش‌روی فعالیت در این صنعت مرتفع شوند، امکان افزایش تولید در این زنجیره وجود خواهد داشت. مدیریت ناترازی انرژی یکی از مهم‌ترین الزامات پیش‌روی ارتقای تولید است. در ادامه نیز، می‌توان با تدوین راهکارهایی برای ارتقای صادرات، این رشد تولید را هموار و دائمی کرد.

گفت‌وگو

کمبود ماشین‌آلات حفاری در کمین اکتشاف

سیاست‌گذاری غلط، بحران‌ساز می‌شود

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

اکتشاف نخستین حلقه از فعالیت در معدن، بهره معدنی از این ذخایر و توسعه صنعتی و اقتصادی کشور است. بااین‌وجود موانع متعددی در مسیر فعالیت‌های اکتشافی وجود دارد که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به کمبود ماشین‌های حفاری اشاره کرد. در این میان، وزارت صنعت، معدن و تجارت نه‌تنها هیچ اهتمامی برای رفع محدودیت‌های حاکم بر این بخش ندارد، بلکه با تصویب بخشنامه‌های غیرکارشناسی، مسیر ورود این تجهیزات به کشور را بیش از پیش دشوار می‌کند. برای بررسی کمبودهای حاکم بر بخش معدن با سیدسهراب حسینی، فعال معدنی گفت‌وگو کرده‌ایم.



عکس: آیدا فریدی

◉ حفاری اکتشافی در ایران از چه زمانی آغاز شد؟

سابقه حفاری اکتشافی در ایران به تاسیس واحدهای زغال و فولاد در ایران بازمی‌گردد. در آن دوره دستگاه‌ها و ماشین‌آلات بلژیکی و سوئدی توسط آلمانی‌ها به ایران وارد و برای اجرای فعالیت‌های اکتشافی به‌کار گرفته شدند. در واقع ایران نخستین کشور منطقه است که حفاری اکتشافی در آن، آغاز شد.

◉ دلایل توسعه‌نیافتگی حفاری اکتشافی را در ایران باوجود قدمت طولانی این حرفه، چه می‌دانید؟

برای دهه‌های طولانی نقش و اثرگذاری فعالیت‌های معدنی در روند توسعه صنعتی و اقتصادی و حتی بهبود شرایط اجتماعی نادیده گرفته می‌شد. در چنین فضایی، اکتشاف از اهمیتی برخوردار نبود و به‌همین‌ترتیب، حفاری اکتشافی نیز در اولویت قرار نداشت. به‌همین‌سبب نیز، پس از شناسایی ذخایر معدنی در کشور و احداث واحدهای فرآوری و توسعه صنایع معدنی، در عمل فعالیت‌های اکتشافی و به‌دنبال آن حفاری اکتشافی نیز، به‌حاشیه رانده شدند.

از اواسط دهه ۸۰، معدنکاری در کشور ما رونق بیشتری یافت، به‌بیان‌دیگر اهمیت و اثرگذاری فعالیت‌های معدنی در روند توسعه اقتصادی کشور نمایان شد و فعالیت در این حرفه موردتوجه عموم مردم و سیاست‌گذاران قرار گرفت. به‌دنبال رونق فعالیت‌های معدنکاری، اهمیت حفاری اکتشافی به فعالان این عرصه، مدیران و سیاست‌گذاران این بخش، شناسانده شد. در آن دوره، پیمانکاران اندکی به‌صورت‌تخصصی در حوزه حفاری اکتشافی فعالیت می‌کردند. با رونق گرفتن فعالیت‌های حفاری برای شناسایی ذخایر معدنی، اتحادیه حفاران غیرنفتی نیز تشکیل شد و آغاز به‌کار کرد.

◉ بهره‌وری دستگاه‌های حفاری مورداستفاده در کشور را چطور ارزیابی می‌کنید؟

با یک دستگاه حفاری به‌روز می‌توان ماهانه حداقل هزار متر و سالانه ۱۲هزار متر حفاری اکتشافی انجام داد. در همین حال، به‌ازای فعالیت یک شیفت ۲۴ساعته ماشین حفاری چنانچه وقفه‌ای در کار نباشد، ۰.۵ مترمکعب آب و ۸ لیتر گازوئیل مصرف می‌شود.

در حال حاضر راندمان دستگاه‌های حفاری مورداستفاده در کشور باتوجه به فرسودگی این تجهیزات یا کیفیت پایین تولید آنها، به‌مراتب پایین‌تر است. هم‌اکنون هر دستگاه حفاری به‌طورمیانگین توان اجرای سالانه ۴ تا ۵ هزار متر حفاری اکتشافی را برعهده دارد. به‌ازای فعالیت یک شیفت ۲۴ساعته ماشین حفاری مورداستفاده در ایران به‌طورمیانگین ۱.۵ مترمکعب آب و ۲۲ لیتر سوخت مصرف می‌شود، بنابراین می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که استفاده از دستگاه‌های قدیمی یا با کیفیت پایین، در نهایت به‌نفع اقتصاد کشور هم نیست.

گفتنی است، براساس آمار شرکت ملی صنایع مس ایران، در این مجموعه تا مهر ۱۴۰۲ برابر ۲۳۰ هزار متر حفاری اکتشافی انجام و ۸۰۰ میلیون تن ذخیره جدید شناسایی شده، یعنی ۳هزار و ۵۵۰ تن ذخیره مس به‌ازای هر یک متر حفاری حاصل شده است. به‌این‌ترتیب می‌توان این‌طور ادعا کرد که در صورت تقویت و نوسازی تجهیزات حفاری در کشور، ذخیره بیشتری با هزینه کمتری به‌دست می‌آید.

◉ روند حفاری اکتشافی در قیاس با دنیا از چه جایگاهی برخوردار است؟

ایران در رده کشورهایی با ذخایر معدنی قابل‌توجه قرار دارد، بنابراین انتظار می‌رود میزان حفاری اکتشافی در کشور ما با سایر کشورهای معدنی دنیا، قابل‌قیاس باشد، اما نه‌تنها این انتظار برآورده نمی‌شود، در حال حاضر کشورهای منطقه از جمله عمان در اجرای فعالیت‌های حفاری اکتشافی از ما پیش افتاده‌اند.

در کانادا از اکتبر سال ۲۰۲۲ تا اکتبر ۲۰۲۳،در مجموع ۷میلیون و ۱۷۴ هزار متر حفاری شده است. در استرالیا سالانه ۱۱میلیون متر حفاری می‌شود. روسیه حداقل سالانه ۴ میلیون متر حفاری اکتشافی دارد. حتی عمان برنامه حفاری سالانه یک میلیون متری را در دستور کار خود دارد. ایران براساس آمارهای رسمی سالانه حدود ۹۰۰ هزار متر حفاری انجام می‌دهد.

بااین‌وجود نه‌تنها اقدام موثری برای بهبود حفاری اکتشافی در کشور انجام نمی‌شود، بلکه با اعطای مجوز واردات ماشین‌آلات حفاری به افراد غیرمتخصص، توسعه حفاری اکتشافی مختل و مرگ پیمانکاران نزدیک می‌شود.

◉ پس از آشکار شدن اهمیت حفاری غیرنفتی، چه چالش‌هایی مانع تداوم توسعه این صنعت در کشور ما بود؟

در سال‌های ۹۰ و ۹۷ شاهد ۲ شوک نرخ ارزی قابل‌توجه در اقتصاد ایران بودیم که روند فعالیت در بسیاری از صنایع را متاثر ساخت. فعالیت در حوزه حفاری اکتشافی نیز به‌شدت تحت‌تاثیر تنش‌های ارزی است. ۶۸ درصد هزینه‌های حفاری به‌طورمستقیم از طریق واردات تامین می‌شود و در نتیجه به ارز وابسته است. بنابراین با جهش رشد ارز، روند فعالیت در این صنعت ارزبر به‌شدت تحت‌تاثیر منفی قرار گرفت. در ادامه با تشدید مشکلات سازمان برنامه و بودجه، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران، شرکت ملی صنایع مس ایران و.... اقداماتی را برای بهبود فعالیت‌های حفاری در کشور ترتیب دادند، اما در این میان برخی پیمانکاران حفاری از گردونه کار و رقابت این بخش حذف شدند.

◉ تعامل میان سازمان ایمیدرو و حفاری چگونه شکل گرفت و چه میزان اثربخش بود؟

در سال ۱۳۹۷، حمایت از حفاری اکتشافی در ایمیدرو موردتوجه مسئولان و سیاست‌گذاران وقت قرار گرفت. در آن دوره برای بسیاری از مناقصات اکتشاف، پیمانکاری پیدا نمی‌شد. مناقصات حفاری به دور چندم می‌رسید، اما نتیجه نداشت. این چالش از سوی مدیران ایمیدرو، عارضه‌یابی و مشکلات و کمبودهای حاکم بر این بخش شناسایی شدند.

جلسات متعددی توسط مدیران وقت ایمیدرو با اتحادیه حفاران غیرنفتی برگزار و مشکلات شناسایی شد. تهیه فهرست بهای نرخ حفاری و همچنین قرارداد تیپ حفاری یکی از نتایج برقراری تعامل میان سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران با انجمن حفاری است. اکنون برای دومین سال از این فهرست‌بها برای اجرای فعالیت‌های حفاری استفاده می‌شود. قیمت‌ها نیز متناسب با شرایط اقتصادی، هر ۳ ماه یک‌بار تعدیل می‌شوند. در ادامه، استانداردهای اولیه حفاری، استانداردهای مرتبط با عملیات، استانداردهای مرتبط با دستگاه‌های حفاری و... تدوین شدند.

◉ چه اقداماتی برای تربیت نیروی انسانی متخصص در حوزه حفاری انجام گرفته است؟

در طول سال‌های گذشته، شاهد کمبود نیروی انسانی فعال در عرصه حفاری بوده‌ایم و همین کمبود، روند فعالیت در این عرصه را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در طول سال‌های گذشته و با هدف آموزش حفاران متخصص، ۳ دوره تخصصی آموزش حفاری توسط اتحادیه حفاران برگزار شد. چند دوره هم آموزش حفاری توسط ایمیدرو برگزار شد. در حال حاضر نیز، تفاهمنامه‌ای میان ایمیدرو و انجمن حفاران غیرنفتی منعقد شده است که براساس آن، سال آینده حفار و استاد حفاری طبق استانداردهای انجمن حفاران تربیت شود.

باتوجه به محدودیت‌هایی که پیش‌روی صنعت حفاری اکتشافی وجود دارد، در نهایت نیروی کار متخصص در این حوزه ترجیح می‌دهند در کشورهای همسایه ایران فعالیت کنند.

آموزش یک کمک‌حفار، میلیون‌ها تومان هزینه دارد و تا به حفار ماهر تبدیل شود، بسیار زمانبر است. در نهایت باتوجه به شرایط ایران، حفار ماهر نیز به کشورهای همسایه مهاجرت می‌کند، چراکه در ایران امکان فعالیت تخصصی ندارد.

به‌اعتقاد من، ایمیدرو وظیفه دارد، دانش روز حفاری را در کشور ما تقویت کند. استفاده از تکنولوژی‌های نوین در این بخش به سرعت حفاری می‌افزاید و از میزان مصرف منابع نیز می‌کاهد.

◉ چه اقداماتی برای رفع ضعف ناوگان حفاری کشور انجام شده است؟

ناوگان حفاری کشور با محدودیت‌های جدی روبه‌رو است. چند سال قبل پس از شناسایی مشکلات حاکم بر این بخش و ضرورت رفع آنها برای توسعه فعالیت‌های معدنی، تفاهمنامه‌ای با صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی منعقد شد که براساس آن برای خرید تجهیزات حفاری اکتشافی، تسهیلات پرداخت شود. این تفاهم منعقد شد، اما سرنوشت آن در هاله‌ای از ابهام باقی ماند. البته چند شرکت محدود تسهیلات را دریافت کردند، اما با تغییر و تحولاتی که در سطح دولت، وزارتخانه و ایمیدرو انجام گرفت، در عمل برنامه‌های توسعه‌ای در این بخش، به حاشیه رانده شدند.

در ادامه، تعدادی دستگاه حفاری توسط شرکت‌های دولتی و خصولتی که از منابع مالی خوبی برخوردار هستند، خریداری و به کشور وارد شد. این اقدام زمینه ورود تکنولوژی‌های جدید را به کشور فراهم کرد، اما از نقش پیمانکاران و متخصصان حفاری غفلت شد.

◉ در حال حاضر وزارت صنعت، معدن و تجارت برای بهبود شرایط حفاری اکتشافی چه سیاستی را در پیش گرفته است؟ آیا این راهبرد را صحیح می‌دانید؟

هم‌اکنون وزارت صنعت، معدن و تجارت، شعار حمایت از تولید داخلی می‌دهد و راهبردهای خود را متناسب با آن تدوین می‌کند. این راهبردها نه‌تنها نتیجه‌بخش نیستند و زمینه رونق ساخت صنایع تولیدکننده ماشین‌آلات حفاری را در کشور فراهم نمی‌کنند، بلکه محصولات باکیفیت ساخت داخل را هم موردهجمه قرار می‌دهند، علاوه‌براین این سیاست مانع نوسازی ناوگان حفاری اکتشافی متناسب با نیاز کشور است.

در حال حاضر امکان واردات دستگاه حفاری تنها برای دارنده پروانه بهره‌برداری معدن، فراهم است، در نتیجه شرکت‌های غیرمتخصص که تنها پروانه بهره‌برداری معدن دارند، اقدام به واردات دستگاه حفاری به کشور می‌کنند. در نبود دانش و تخصص لازم، از راندمان فعالیت در این حوزه به‌شدت کاسته می‌شود. به‌این‌ترتیب، شاهد بروز بحران در صنعت حفاری کشور هستیم.

◉ تولید ماشین‌آلات حفاری را در کشور چطور ارزیابی می‌کنید؟

از حدود ۲۰ سال پیش، شاهد ساخت ماشین‌آلات حفاری در کشور هستیم. اگر دستگاهی از کیفیت و ویژگی‌های لازم برخوردار بوده، فروش رفته است. کمااینکه در حال حاضر دستگاه‌های متعدد حفاری ساخت داخل، در کشور مشغول فعالیت هستند. اغلب این دستگاه‌ها نیز برای حفاری با عمق کم، کاربرد دارند. واردات دستگاه خارجی نیز هیچ‌گاه مانع فروش دستگاه حفاری ایرانی باکیفیت نبوده، چراکه برای متخصص حفاری فرقی ندارد، دستگاه ساخت کجاست؛ بلکه کیفیت دستگاه، استهلاک پایین آن و همچنین خدمات پس از فروش آن از اهمیت برخوردار هستند.

اما متاسفانه عده‌ای با بحث‌های اشتباه مانع واردات تجهیزات حفاری به کشور می‌شوند؛ به‌عنوان‌مثال سیاست‌گذاران را از تشدید تحریم و ممانعت‌های جدی‌تر در مسیر واردات دستگاه‌های حفاری به کشور و نبود قطعات، تجهیزات و خدمات پس از فروش می‌ترسانند.

این نگاه در حالی وجود دارد که حداقل ۸۰ درصد تجهیزات ساخت دستگاه حفاری ایرانی نیز، وارداتی است. در شرایطی که موتور و سایر قطعات و تجهیزات مهم و اثرگذار ماشین‌آلات حفاری به کشور وارد می‌شوند، در عمل ساخت داخل، تکیه بر توان داخل و قطع وابستگی به خارج و خودکفایی در شرایط تحریم، بی‌معناست؛ در نتیجه انتظار می‌رود صنعتگران به‌سمت تقویت تعمیر و نگهداری این تجهیزات و ماشین‌آلات بروند. به این ترتیب حتی در شرایط تحریم نیز، امکان تداوم فعالیت در این بخش وجود خواهد داشت.

◉ تولید ماشین‌آلات حفاری در ایران چطور پیشرفت می‌کند؟

دستگاه حفاری در همه دنیا مونتاژی از قطعات مختلف است، بنابراین تکیه بر واژه ساخت داخلی در عمل بی‌معناست. در چنین صنعتی، مهندسی ساخت اهمیت پیدا می‌کند، اما متاسفانه فرآیند مونتاژ در ایران بدون آنکه متخصصان سابقه فعالیت حضوری در این صنعت را داشته باشند و تنها با اتکا به کاتالوگ انجام می‌شود. اگر قرار بر توسعه این صنعت در داخل کشور است، ابتدا باید چند دستگاه وارد کشور شوند، دمونتاژ و سپس دوباره مونتاژ شوند.

اما متاسفانه در این سال‌ها شاهد بودیم که حمایت از ساخت داخل از جیب پیمانکار و با اتکا به ثروت‌های ملی انجام گرفته است؛ حمایتی که اصلا نتیجه‌بخش نبوده و نخواهد بود. در چنین شرایطی، تنها رانت یا امتیازات ویژه‌ای در اختیار برخی افراد قرار می‌گیرد.

> در حال حاضر امکان واردات دستگاه حفاری تنها برای دارنده پروانه بهره‌برداری معدن فراهم است، در نتیجه شرکت‌های غیرمتخصص که تنها پروانه بهره‌برداری معدن دارند، اقدام به واردات دستگاه حفاری به کشور می‌کنند

در چهارمین رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان با محوریت «سلامت» عنوان شد

ایجاد بازار رقابتی با تسهیل ورود دانش‌بنیان‌های خارجی

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

چهارمین رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان با محوریت حوزه سلامت در سالن همایش‌های پارک فناوری پردیس با حضور وزرای بهداشت و صنعت و معاون علمی ریاست جمهوری برگزار شد. همچنین با حضور وزرای بهداشت، صنعت و معدن و تجارت و معاون علمی رئیس‌جمهور، نمایشگاه دائمی تجهیزات پزشکی ساخت ایران در پارک فناوری پردیس افتتاح شد که از جمله محصولات ارائه شده در این نمایشگاه، تجهیزات اتاق عمل تمام ایرانی بود. در این رویداد توافقنامه همکاری سه جانبه در جهت حمایت از صادرات محصولات دانش‌بنیان عرصه سلامت بین وزارتخانه‌های بهداشت (هیات امنای صرفه جویی ارزی)، وزارت صمت و ستاد اقتصاد سلامت معاونت علمی ریاست‌جمهوری به امضا رسید. در این مراسم همچنین از محصولات جدید دارویی و مواد موثره در درمان سرطان و نیز برخی تجهیزات پزشکی تولید شرکت‌های دانش‌بنیان رونمایی شد.



مسیر اصلی در صنعت، نوآوری است

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اگر شرکتی بدون گرفتن رانت، کالایی صادر کند ارز آن برای خود شرکت است و در وزارت صمت از آن حمایت می‌کنیم.

به گزارش ایرنا، عباس علی‌آبادی در چهارمین رویداد صنعت دانش‌بنیان با رویکرد سلامت در پارک علم و فناوری پردیس اظهارکرد: مسیر اصلی در صنعت نوآوری است، این روند از ایده تا تجاری‌سازی محصول شروع و در نهایت منجر به صادرات و فروش می‌شود.

وی افزود: شرکت‌های دانش‌بنیان باید خود را به شرکت‌های بزرگ وصل کنند، باید به سمت علمی و کاربردی حرکت کنیم متاسفانه بیشترین تحقیقات را در کشورمان شرکت‌های دولتی دارند در حالی که در کشورهای دیگر این روند، برعکس است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: شرکت‌های بزرگ قادر به تحقیق و توسعه هستند و این شرکت‌ها باید شرکت‌های مرتبط کوچک را تحت حمایت خود قرار دهند. زیاد کردن شرکت‌های دانش‌بنیان خطاست، همچنین نباید شرکت‌های بزرگ اقدام به تولید انبوه کنند بلکه باید به سمت کالاهایی حرکت کرد که ارزش افزوده برای کشور داشته باشد.

وی با اشاره به اینکه به دنبال این هستیم که دولت را از تصدی‌گری خارج کنیم گفت: باید قیمت‌گذاری دستوری را حذف کنیم و اجازه دهیم شرکت‌های دانش‌بنیان خارجی وارد شوند تا سهم رقابت افزایش یابد. علی‌آبادی بیان کرد: برای بین‌المللی شدن باید ارتباطات را برقرار کرد و شبکه‌ای از ارتباطات و اطلاعات را در دنیا به وجود آورد در همین راستا، پیوند خوردن با شرکت‌های بزرگ دنیا به نفع شرکت‌های داخلی است.

وی از شرکت‌ها خواست فرصت‌ها را در کشورهای مختلف شناسایی کنند و در این رابطه اظهارکرد: باید از روابط خود به صورت فرصت‌طلبانه استفاده کرد و حتی از روابط کشورها برای ایجاد نمایندگی و راه‌اندازی تولید بهره برد؛ در همین راستا از شرکت هایی که در سایر کشورها اقدام به تولید کنند در وزارت صنعت، معدن و تجارت حمایت خواهیم کرد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه همایش دانش‌بنیان‌ها ادامه خواهد داشت گفت: چشم امید همه مردم به شرکت‌های دانش‌بنیان است در همین راستا وضعیت شرکت‌های دانش‌بنیان در صنایع فلزی، شرکت شهرک‌ها و خودروهای برقی را برگزار کردیم و اکنون در حوزه سلامت محور این همایش را برگزار کردیم.

علی‌آبادی خاطر نشان کرد: با بانک مرکزی در خصوص بحث ارز و سایر موارد مذاکره‌هایی کرده‌ایم، همچنین با صندوق توسعه ملی صحبت کرده‌ایم تا سیاست‌ها و برنامه‌های حمایتی گسترش پیدا کند، در همین راستا اگر شرکتی بدون گرفتن رانت، کالایی صادر کند ارز آن برای خود شرکت است و در وزارت صمت از آن حمایت می‌کنیم.

> باید قیمت‌گذاری دستوری را حذف کنیم و اجازه دهیم شرکت‌های دانش‌بنیان خارجی وارد شوند تا رقابت افزایش یابد

ثبت ۱۳۳۵ اختراع حوزه سلامت در یک سال

وزیر بهداشت، درمان و آموزش و پزشکی با انتقاد از عرضه گسترده مکمل‌های دارویی و غذایی در داروخانه‌ها گفت: احتیاجی به این همه مکمل دارویی که اغلب قاچاق و تاریخ مصرف گذشته هستند، نیست و می‌توان ویتامین مورد نیاز بدن را با اصلاح سبک زندگی تامین کرد.

بهرام عین‌اللهی در چهارمین رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان که پارک فناوری پردیس برگزار شد، با اشاره به تحصیل ۱۲ هزار داروساز در مقاطع مختلف تحصیلی در کشور اظهارکرد: یکی از رویکردهای وزارت بهداشت این است که دانشجویان داروسازی با صنعت و شرکت‌های مرتبط دارویی پیوند داشته باشند تا نتایج آن را در تولید داروهای مورد نیاز نظام سلامت شاهد باشیم.

وی از فعالیت هزار و ۴۴۴ شرکت دانش‌بنیان در حوزه سلامت خبر داد و گفت: ۴۵ درصد این شرکت‌ها در حوزه تولید دارو، واکسن و مواد موثره دارویی، ۴۰ درصد در بخش تجهیزات پزشکی و ۱۵ درصد در حوزه مکمل‌ها وفرآورده‌های غذایی و دارویی فعال هستند.

وی با طرح این پرسش که آیا جامعه ما به این میزان تولید مکمل غذایی و دارویی نیاز داریم؟ اظهارکرد: مشکل ما در سبک زندگی است که باید اصلاح شود؛ در پویش ملی سلامت که ۴۶ میلیون نفر شرکت کردند، مشخص شد که ۸۸۰ هزار نفر از فشار خون و ۴۶۰ هزار نفر از ابتلای خود به دیابت اطلاعی نداشتند و اگر بیماری آنها کنترل نشود در چند سال آینده با عوارض آن مواجه می‌شوند.

عین‌اللهی با بیان اینکه مشکل نظام سلامت در روستاها نیست بلکه در شهرها و ناشی از تغذیه ناسالم و کم تحرکی است، افزود: می‌توان بسیاری از ویتامین‌های مورد نیاز بدن را از طریق اصلاح تغذیه تامین کرد و احتیاجی به این همه مکمل که اغلب هم قاچاق و تاریخ مصرف گذشته هستند، نیست.

وزیر بهداشت با بیان اینکه این وزارتخانه اولویت‌های نظام سلامت را مشخص می‌کند، گفت: درمان انواع سرطان، توسعه درمان از طریق سلول‌های بنیادین و توسعه شتابدهنده‌ها در اولویت قرار دارد.

وی به وجود ۱۵ پارک علم و فناوری، ۱۱۴ مرکز رشد، ۱۴ مرکز نوآوری و یک هزار و ۴۴۴ شرکت دانش‌بنیان اشاره کرد و اظهارکرد: اکنون پنج هزار و ۹۸ محصول سلامت محور از سوی این شرکت‌ها تولید شده که از این تعداد هزار و ۳۰۳ محصول مجوز غذا و دارو دریافت کرده‌اند و ۷۴۰ محصول تجاری‌سازی شده است.

عین‌اللهی با اشاره به فعالیت ۲۵۰۰ نخبه سلامت در کشور خاطر نشان کرد: در یکسال گذشته ۳۳۵ اختراع جدید در حوزه سلامت ثبت شده است که بسیار نوآورانه است.

وزیر بهداشت گفت: ۱۵ درصد از شرکت‌های دانش‌بنیان کشور در حوزه سلامت فعال هستند که ۲۳ درصد از کل اقتصاد دانش‌بنیان را به خود اختصاص داده‌اند که بیانگر گردش مالی و بهره‌وری بالا در حوزه سلامت است.

عین‌اللهی با اشاره به وجود ۸۵ مرکز تحقیقاتی در کشور، این نکته را گوشزد کرد که کاری که برخی از این مراکز انجام می‌دهند، تولید مقاله است که مشکلی حل نمی‌کند بلکه باید به سمتی پیش برویم که مراکز تحقیقاتی بتوانند محصول محور باشند و نیاز مردم را حل کنند.

وی با اشاره به اینکه ایران در رشته پزشکی در منطقه مرجعیت علمی دارد، افزود: ایران قوی‌ترین حوزه سلامت را در منطقه دارد به طوری که نیاز نیست مردم برای درمان به دیگر کشورها بروند و حتی میزبان بیمارانی از سایر کشورها هستیم که برای درمان به ایران می‌آیند.

عین‌اللهی در این رابطه یادآور شد که در دولت سیزدهم تعداد مراکز درمانی میزبان گردشگران سلامت از ۱۳۰ مرکز به ۲۸۰ مرکز افزایش یافته است.

رشد تولید ماشین‌آلات معدنی و راهسازی

معاون صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در جریان بازدید از چهارمین رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان در پارک فناوری پردیس گفت: تولید ماشین‌آلات معدنی و راهسازی در سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۱۰۰ درصد رشد یافت.

سید محمد موسوی افزود: در مدت یاد شده، در حوزه تراکتور ۳۷ درصد رشد تولید ثبت شد و در بخش‌های تجهیزات پزشکی و ماشین‌آلات تولیدی نیز شاهد رشد بودیم.

موسوی به صنعت سلامت در کشور پرداخت و با یادآوری اینکه پیش از انقلاب اسلامی پزشکان هندی کادر درمان ایران را تشکیل می‌دادند، افزود: این وضعیت اکنون تغییر کرده است همچنان که زمانی انگلیسی‌ها می‌گفتند ایرانی‌ها نمی‌توانند حتی به تجهیزات نفت و گاز هم دست بزنند اما امروز شاهدیم در عسلویه ۷۰ درصد از ۱۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری صورت گرفته توسط شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی انجام شده است. معاون صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صمت با بیان اینکه به دنبال توسعه تولیداتی هستیم که مانع خروج ارز از کشور می‌شوند، توضیح داد: اکنون ۱۹ تجهیز پرکاربرد با ارزبری بالا در دستور کار قرار دارد و بر اساس تفاهمنامه‌ای که میان معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت صمت و وزارت بهداشت و درمان منعقد می‌شود، میزان حمایت و تامین منابع هر دستگاه مشخص شده است.

تبدیل پارک پردیس به قطب حوزه سلامت

رئیس پارک فناوری پردیس نیز در این رویداد از برنامه این پارک برای تبدیل شدن به قطب بین‌المللی حوزه سلامت خبر داد و گفت: در سال ۱۳۹۲ و پس از صدور مجوز پارک سلامت پردیس، شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه سلامت بیشتری در پارک فناوری پردیس مستقر شدند، به‌گونه‌ای که اکنون بیش از ۱۰۰ شرکت این حوزه در پارک فناوری پردیس مشغول به فعالیت هستند.

مهدی صفاری‌نیا افزود: صدها محصول دانش‌بنیان حوزه سلامت و تجهیزات پزشکی در پارک فناوری پردیس تولید شده که علاوه بر رفع نیاز داخل، در صادرات نیز گام‌هایی برداشته شده است و تجهیزات پزشکی پارک به بیش از ۴۰ کشور صادر شده است.

صفاری‌نیا با اشاره به برنامه‌های توسعه‌ای پارک فناوری پردیس گفت: یکی از برنامه‌های پارک فناوری پردیس، تبدیل شدن به قطب بین‌المللی حوزه سلامت است که علاوه بر حضور شرکت‌های حوزه سلامت، آمادگی داریم تا شعبه‌ای از سازمان غذا و دارو را نیز برای توسعه همکاری با وزارت بهداشت در پارک فناوری پردیس ایجاد کنیم. رئیس پارک فناوری پردیس ایجاد فن بازارهای حوزه سلامت را از دیگر برنامه‌های پارک فناوری پردیس برشمرد و افزود: ۲۱ فن‌بازار منطقه‌ای کشور با راهبری شبکه فن‌بازار ملی ایران و تحت مدیریت شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها مشغول به فعالیت هستند و با همکاری وزارت بهداشت تصمیم داریم تا فن‌بازارهای حوزه سلامت را نیز ایجاد کنیم.

اعطای نشان تجاری به ۳ شرکت دانش‌بنیان

در این رویداد دانش‌بنیان، با حضور معاون علمی رئیس‌جمهوری و وزرای صمت و بهداشت، از ۹ محصول فناورانه استانی تقدیر شد و ۳ شرکت دانش‌بنیان مستقر در پارک پردیس «نشان تجاری» دریافت کردند.

طرح‌های دانش‌بنیان و فناورانه‌ای که مورد تقدیر قرار گرفتند شامل طرح‌های زیر است:

- طراحی و تولید شفت داخلی موتور هواپیما به عنوان یکی از محصولات گلوگاهی در صنعت هوایی
- داخلی‌سازی کاتالیست پالادیوم بر پایه کربن
- طراحی و ساخت آسیاب‌های HPGR
- تولید هادی‌های هوایی ۲ فاز GPPC مورد استفاده در خطوط انتقال برق
- مشعل NFG۱ کوآندا
- طراحی و ساخت انواع تونل باد با سرعت و ابعاد اتاق تست متنوع
- تولید استامینوفن تزریقی
- ساخت فراورده دارویی ملین ایمن و بدون سنا برای کودکان
- تولید توکسین بایندر معدنی برای استفاده در خوراک دام

همچنین در این مراسم به سه شرکت عضو پارک فناوری پردیس «نشان تجاری» و تایید کیفیت پارک فناوری پردیس اعطا شد که محصولات آنان در زمینه‌های «کشت درمان ناباروری»، «لیزر درماتولوژی الکساندریت» و «الکترونیک» بود.

درحاشیه

رونمایی از داروهای درمان سرطان

۶ دارو و سه ماده موثره در حوزه درمان سرطان و بیماری‌های پوستی در چهارمین رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان در پارک فناوری پردیس رونمایی شد.

به گزارش روابط عمومی پارک فناوری پردیس، مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان، در آیین رونمایی از اروهای یاد گفت: محصولات رونمایی شده در حوزه درمان سرطان و پروبیوتیک مصرف دارند که داروهای خاص بوده و درحال‌حاضر پس از طی مراحل فنی به بازار عرضه شده است.

سحر بهمنی با اشاره به اینکه خط تولید این داروها نیز در شرکت زیست تخمیر با حضور وزیر صنعت معدن و تجارت و معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور رونمایی شد، درباره این خط تولید افزود: مواد اولیه دارویی تولید شده در این سایت به لحاظ حدود مواجه سلامت محور در دسته مواد پر خطر قرار می‌گیرند، تولید و کار با این مواد، الزامات بین‌المللی کار و مواجه با فرآورده‌های با ۳ -۵ OEB را می‌طلبد.

وی ادامه داد: این الزامات با نصب و استقرار و احراز کیفیت تجهیزات تولیدی اختصاصی نظیر ایزولاتورهای بهینه‌سازی شده برای کلیه مراحل سنتز مواد اولیه با OEB ۴، ۵ صورت گرفته است.

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان زیست تخمیر گفت: با توجه به اخذ گواهی GMP و بهره‌برداری و راه‌اندازی این خط، این ظرفیت در شرکت وجود دارد که تنها با تولید سه ماده اولیه اداراوون، توفاسیتینیب سیترات و اپرملیست در سال اول علاوه بر تامین بخش قابل توجهی از نیاز کشور بالغ بر ۴۳ میلیون دلار صرفه جویی ارزی حاصل شود.

بهمنی افزود: داروهای ibrutinib، tofacitinib، apremilast به طور میانگین ۲ تا ۶ درصد نرخ داروهای برند خارجی هستند که این مطلب در صرفه‌جویی ارزی و پرداخت بیماران و بیمه‌ها بسیار موثر خواهد بود.

وی ادامه داد: در مورد داروهای ضد سرطان و سیستم ایمنی، شرایط خاص تولید آنها و تعداد محدود تولیدکنندگان در دنیا و پتنت برندهای اصلی باعث افزایش نرخ سرسام آور شده و دسترسی بیمه‌ها و بیماران را محدود خواهد کرد اما با تولید آنها در کشور علاوه بر تولید این محصول استراتژیک می‌توان بی‌نیازی کشور در پرداخت ارزی بالا و حل مشکلات بیماران را متصور بود.

بر اساس این گزارش، ولگات اگزما موثر در کاهش تولید مارکرهای التهابی در خون، ولگات D۳ موثر در کاهش اختلالات گوارشیو ولگات مولتی‌کیدز با هدف تامین ویتامین‌های مورد نیاز کودکان از جمله محصولاتی است که در شرکت زیست تخمیر رونمایی شد.

همچنین داروی بایوبیون برای جلوگیری از کم‌خونی ناشی از فقر آهن و داروی روژیت برای توانمندسازی سیستم ایمنی بدن دیگر محصولاتی بود که با حضور وزیر صمت و معاون علمی رئیس‌جمهوری در شرکت زیست تخمیر رونمایی شد.

رونمایی از اتاق عمل تمام ایرانی

در همین حال مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان الکترونیک برتر از شرکت‌های عضو پارک فناوری پردیس و نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی در خصوص این نمایشگاه گفت: تجهیزات نمایش داده شده در این نمایشگاه ساخت شرکت‌های دانش‌بنیان داخل کشور بوده و فناوری ساخت این تجهیزات بومی شده است.

محمدرضا کمپانی افزود: یکی از تجهیزات این نمایشگاه، اتاق عمل تمام ایرانی است که تمامی تجهیزات آن در داخل کشور تولید شده است.

وی اظهارکرد: درحال‌حاضر ۹۰ درصد تجهیزات پزشکی مورد نیاز کشور در داخل تولید می‌شود به گونه‌ای که تمامی بیمارستان‌هایی که در سال‌های اخیر افتتاح شد، با تجهیزات تمام ایرانی تجهیز شده است.

بر اساس این گزارش، از جمله تجهیزاتی که در این نمایشگاه عرصه شد می‌توان به تجهیزات کامل اتاق عمل، ICU و NICU، دستگاه ونتیلاتور، دستگاه همودیالیز، دستگاه الکتروکاردیوگراف و شتاب دهنده خطی پزشکی اشاره کرد.



گپ‌وگفت

تجربه تلخ سال‌های گذشته تکرار نشود

براساس آمار، تعداد دقیق کارگران رسمی در کشور ۱۳ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر است که اگر این عدد را در ۳.۳ خانوار کارگری ضرب کنیم، به ۴۲ میلیون نفر یعنی حدود ۵۴ درصد جامعه ایران می‌رسیم. اگر کارگران غیررسمی و احصانشده را محاسبه کنیم، حدود ۷۵ درصد جامعه ایران را کارگران تشکیل می‌دهند؛ جامعه‌ای که اگر اکنون بخت با آنها یار باشد و اجاره‌نشین نباشند، باز هم قدرت تامین بسیاری از کالاهای اساسی را ندارند. به‌گفته رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی هزینه سبد معیشت در کلانشهرها بین ۲۰ تا ۲۵ میلیون تومان و در مناطق کم‌برخوردار و شهرهای کوچک ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان برآورد می‌شود که این تفاوت را برخی مولفه‌ها نظیر مسکن رقم می‌زند، زیرا در کلانشهرها هزینه‌های مسکن و اجاره بیشتر است.

به‌عقیده کارشناسان اقتصاد، هر سال در تعیین‌تکلیف مزد کارگران، ماده ۷ و ماده ۴۱ قانون کار مغفول می‌ماند. ماده ۴۱ قانون کار می‌گوید حداقل دستمزد کارگران باید براساس تورم و سبد معیشت تعیین شود؛ یعنی نرخ اعلامی توسط مرکز آمار که یک موسسه دولتی است، برای تعیین دستمزد کافی نیست.

از سوی دیگر براساس ضوابط مالی بخشنامه بودجه ۱۴۰۳ کل کشور، حقوق کارمندان دولت قرار است به‌صورت علی‌الحساب ۱۸ درصد افزایش پیدا کند و جامعه کارگری نگران است که این موضوع حقوق سال آینده کارگران را تحت تاثیر قرار دهد؛ با این حال نمایندگان کارگران بر این باورند که هیچ نسبتی بین افزایش حقوق کارمندان و کارگران وجود ندارد و دستمزد کارگران براساس ماده ۴۱ قانون کار یعنی نرخ تورم و سبد معیشت افزایش خواهد یافت.

درنهایت باتوجه به پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته از وضعیت اقتصادی در سال ۱۴۰۳ نگرانی‌های بسیاری در زمینه کاهش قدرت خرید مردم و فقیرتر شدن آنها وجود دارد.



صمت به منظور بررسی بیشتر این موضوع به گپ‌وگفت با هادی ابوی، دبیر کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور پرداخت.

● به‌نظر شما دستمزد کارگران چقدر حسب هزینه‌های روزمره و حقیقی زندگی تعیین می‌شود؟

میزان مزد کارگران باید متناسب با نرخ تورم تعیین شود تا آنها بتوانند زندگی عزتمندانه‌ای داشته باشند که لازمه آن دریافت حقوق مکفی است، اما متاسفانه در محاسبات مزد بی‌توجه به هزینه‌های سنگین روزانه، صحبت از قناعت و پرداخت یارانه می‌شود و در مقابل شاهد کوچک شدن چندباره سفره کارگران هستیم. در مجموع امیدواریم تلاش‌های نمایندگان کارگری ثمر دهد و شاهد تغییر رویکردی در تعیین دستمزد کارگران برای سال ۱۴۰۳ باشیم.

● در لایحه بودجه ۱۴۰۳ افزایش حقوق کارکنان دولت حداقل ۱۸ درصد در نظر گرفته شده، به‌نظر شما این افزایش ۱۸ درصدی مبنای درستی برای میزان افزایش دستمزد کارگران است؟

افزایش دستمزد کارمندان با کارگران متفاوت است. دولت برای کارکنان خود براساس رتبه و واحدهای اندازه‌گیری که سازمان امور اداری و استخدامی کشور ارائه داده عدد ۱۸ درصد را در نظر گرفته که البته این افزایش در کنار مزایا و کارانه‌ای است که این قشر دارند. شاید افزایش حقوق ۱۸ درصدی برای کارکنان دولت در نظر گرفته شده باشد، اما با در نظر گرفتن مزایای بسیاری که در کنار این حقوق پرداخت می‌شود، این رقم به ۳۵ درصد نیز می‌رسد. در نتیجه این افزایش حقوق نمی‌تواند ملاک عمل برای تعیین دستمزد کارگران باشد، زیرا حتی کیفیت امنیت شغلی کارگران با کارمندان دولت بسیار متفاوت است.

براساس ماده ۴۱ قانون کار، شورای‌عالی کار موظف است هر سال حداقل مزد کارگران را باتوجه به درصد تورمی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود، تعیین کند.

برخی معتقدند بر این اساس باید در سال تنها یک بار افزایش حقوق صورت گیرد، اما برداشت نمایندگان کارگری این است افزایش حقوق در طول سال در چندین نوبت امکان‌پذیر است. همچنین اینکه ماه مشخصی برای اعلام نرخ تورم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین نشده نیز ملاک دیگری برای تغییر دستمزد طی سال است.

● نرخ سبد معیشت کارگران چقدر بر میزان تعیین دستمزد موثر است؟

مجموعه تشکلات کارگری و نمایندگان کارگری برای محاسبه هزینه سبد معیشت کارگران، نرخ محصولات در بازارهای مختلف از خرده‌فروشی تا عمده‌فروشی را بررسی می‌کنند، اما نمایندگان کارفرمایان و دولت شیوه دیگری را برای این محاسبه دارند. روش درست این است که کالری موردنیاز جامعه بزرگ کارگری را باتوجه به سختی کاری که دارند در نظر گرفته و براساس آن تعیین هزینه کنند، اما لازمه این موضوع ثبات قیمتی است.

● پیش‌بینی شما از دستمزد کارگران در سال ۱۴۰۳ چیست؟

باتوجه به تجربه‌های پیشین کنترل تورم شدنی نیست؛ در نتیجه اگر در بودجه ۱۴۰۳ میزان افزایش حقوق کارمندان ۲۰ درصد نیز باشد، باز به نصف نرخ تورم در سال ۱۴۰۲ نمی‌رسد. در هر حال انسان با امید زنده است و تمام تلاش خود را انجام می‌دهیم تا تجربه تلخ تعیین دستمزد کارگران در سال‌های گذشته تکرار نشود.

احتمال افزایش ۳۰درصدی نرخ قبر در ۱۴۰۳

سمفونی تورم

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir



«برو بمیر»؛ جمله‌ای کوتاه که ممکن است در برخی از دعواها یا در پاسخ به «نداری» فردی شنیده شود که نشان از راحت شدن دارد، اما اکنون اوضاع اقتصادی تاثیرات خود را بر مرگ هم گذاشته و دیگر مردن نیز آسان نیست. در سال جاری نرخ قبر در ناحیه یک بهشت زهرا تهران، ۳۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، در ناحیه ۲، ۲۳ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان و در ناحیه ۳، ۱۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است. همچنین در قطعات ناحیه ۳ (قطعات قدیمی، ۱۰ تا ۱۲ ساله)، نرخ ۳ طبقه، ۴۵ میلیون تومان و در ناحیه ۲ که حدود ۲۴ سال از عمر آن می‌گذرد و اوایل دهه ۸۰ احداث شده نرخ ۳ طبقه، ۷۵ میلیون تومان است. در ناحیه یک بهشت زهرا(س) نیز نرخ قبر ۳ طبقه ۱۱۵ میلیون است. به‌تازگی جواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا (س) اعلام کرد: در صورت موافقت شورای شهر تهران، نرخ قبور و بهای خدمات در این سازمان ۳۰ درصد برای سال آینده افزایش پیدا می‌کند.

قیمت قبر در بهشت زهرا از ۹۷ تا ۱۴۰۲

جواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا(س)، ۱۷ بهمن: بهشت زهرا (س) تا آخر سال ۱۴۰۳ قابلیت دفن دارد. امکان توسعه بهشت زهرا وجود ندارد، زیرا پیرامون آن ساختمان‌های مسکونی قرار گرفته و اگر حداقل فضاهایی هم وجود داشته باشد باتوجه به شرایط ترافیکی تصمیمی برای توسعه آن در این محدوده نداریم. بنابراین بهتر است به فکر آرامستان جدید باشیم. تدبیری که اگر ۲۰ سال پیش انجام می‌شد امروز با چنین بحرانی مواجه نمی‌شدیم.

جواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا(س)، ۲۶ دی: رونمایی از قطعه ۲۰۷ جدید با ویژگی قاب آماده قبور و محوطه‌سازی قبل از خاکسپاری، یک الگوی ابتکاری برگرفته از تجربیات گذشته این سازمان در چینش قبرها و نظم‌دهی به قطعات است و چنین الگویی تاکنون در سطح آرامستان‌های کشور اجرا نشده است.

جواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا(س)، ۳ آبان: در قطعات ناحیه ۳ (قطعات قدیمی، ۱۰ تا ۱۲ ساله)، نرخ قبر سه‌طبقه، ۴۵ میلیون تومان و در ناحیه ۲ که حدود ۲۴ سال از عمر آن می‌گذرد و اوایل دهه ۸۰ احداث شده نرخ قبر سه‌طبقه، ۷۵ میلیون تومان خواهد بود. در ناحیه یک بهشت زهرا(س) نیز نرخ قبر سه‌طبقه ۱۱۵ میلیون تومان محاسبه خواهد شد.

روح‌الله محسنی، معاون وقت عروجیان بهشت زهرا، اسفند ۱۴۰۰: نرخ قبر در ناحیه دو بهشت‌زهرا که از قطعه ۲۰۰ تا ۲۵۸ است، طبقه‌ای ۱۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان است؛ یعنی سه طبقه‌اش ۴۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان می‌شود. در ناحیه یک که از قطعه یک تا ۱۱۲ است، قیمت هر طبقه قبر ۲۵ میلیون تومان است؛ یعنی قیمت یک قبر سه‌طبقه ۷۵ میلیون تومان است.

روح‌الله محسنی، معاون عروجیان بهشت زهرا، اردیبهشت ۱۴۰۱: سال گذشته در قطعه یک تا ۱۱۲ نرخ هر خانه ابدی ۲۵ میلیون تومان بود که امروز ۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. در ناحیه ۲ که از قطعه ۲۰۰ تا ۲۵۸ است، قیمت هر طبقه قبر ۱۶میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و در ناحیه ۳ که از قطعه ۳۰۰ تا ۳۲۸ است، نرخ هر طبقه خانه ابدی حدود ۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است و در ناحیه ۳ یعنی از قطعه ۳۰۰ تا ۳۲۸، قطعات عمومی وجود دارد (۳۰۳) که برای رعایت حال شهروندان است.

سعید خال، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا (س)، شهریور ۹۹: کمترین نرخ قبر با ارائه خدمات حدود ۶۰۰ هزار تومان و بالاترین نرخ قبر ۲۰ میلیون تومان است. وقتی نرخ قبری در بهشت زهرا بالای ۲۰ میلیون تومان باشد، مشخص است که کلاهبرداری است.

سعید خال، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا (س)، خرداد ۹۸: نرخ قبر در قطعات فاز یک بهشت زهرا (س) ۱۶ میلیون تومان، فاز دو ۹ میلیون تومان و فاز سه ۳ میلیون تومان است و قطعه روز به‌صورت رایگان در اختیار شهروندان قرار می‌گیرد.

سعید خال، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا (س)، خرداد ۹۷: در طول تاریخ ۴۷ساله بهشت‌زهرا تاکنون گران‌ترین نرخ قبر در بهشت زهرا ۱۵ میلیون تومان آن هم در قطعات ۱ تا۱۱۰ بوده که قدمت آنها بیش از ۳۰ سال است. در فاز دوم بهشت زهرا حداکثر نرخ قبور ۹ میلیون تومان و در فاز سوم و قبور روز نرخ هر طبقه قبر ۷۵۰ هزار تومان است. البته نرخ دو طبقه بالای قبر رایگان برای بهشت زهرا حدود ۲.۵ میلیون تومان هزینه دارد، اما شهرداری آن را به‌صورت یارانه‌ای و بعضا اقساطی به ازای هر طبقه ۷۵۰ هزار تومان می‌فروشد. هر کس یک قبر دارای قیمت نجومی در بهشت زهرا معرفی کند، ۴ برابر نرخ آن جایزه می‌گیرد.

ظاهرا تورم بیش از هر چیزی بر نرخ قبر تاثیر گذاشته و قیمت‌ها را در این بازار دگرگون کرده است. نرخ قبر از سال ۹۷ تا ۱۴۰۲ تغییر چشمگیری داشته که نمی‌توان از آن گذشت. از سوی دیگر بازار سیاهی نیز در خرید و فروش قبر وجود دارد که نمی‌دانیم چرا نظارتی بر آن نمی‌شود.

درآمدهای معمول مجموعه بهشت زهرا کمی کاهش پیدا کرده است

درآمد بهشت زهرا کم شده است!

علیرضا نادعلی، سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران درباره افزایش ۳۰ درصدی نرخ قبر در سال ۱۴۰۳ به صمت گفت: هنوز درباره افزایش نرخ قبر در بهشت زهرا برای سال ۱۴۰۳ تصمیم‌گیری نشده و این موضوع هنوز در صحن شورای شهر بررسی نشده است.

وی با اشاره به افزایش هزینه‌های خدمات در بهشت زهرا بیان کرد: واقعیت این است که درآمد بهشت زهرا از محل کفن‌ودفن‌ها حاصل می‌شود. متاسفانه در زمان کرونا با افزایش ناگهانی مرگ‌ومیر روبه‌رو شدیم و روزانه تعداد بسیاری از شهروندان تهرانی در این مکان به خاک سپرده می‌شدند. اکنون که خوشبختانه مرگ‌ومیرها به حداقل رسیده و روال طبیعی خود را پیدا کرده، درآمدهای معمول مجموعه بهشت زهرا کمی کاهش پیدا کرده است؛ در نتیجه باید فکری به حال آن کرد و چاره‌ای جز افزایش نرخ نیست.

▣ بازار سیاه خریدوفروش قبر

سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به تکمیل ظرفیت بهشت زهرا اظهار کرد: مصوبه ظرفیت بهشت زهرا از قبل وجود داشت. بر این اساس مقرر شد باتوجه به تکمیل ظرفیت بهشت زهرا در چند پهنه تهران، محله‌های مناسبی را به‌عنوان آرامستان با دسترسی راحت شهروندان با مجوز از شورا پیدا کنند.

نادعلی درباره بازار سیاه خرید و فروش قبر در بهشت زهرا گفت: باید تا جای ممکن با بازار سیاه خرید و فروش قبر مقابله کرد؛ اما فردی که دنبال دلال‌بازی باشد، بالاخره راهی جدید برای دور زدن قانون پیدا می‌کند. با این حال تمام سعی شورای شهر بر این است که چنین تخلفاتی را به حداقل برساند.

▣ مراجعه به سایت بهشت زهرا

سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران با تاکید بر اینکه هوشمندسازی خدمات موجب افزایش شفافیت و جلوگیری از تخلفات می‌شود، افزود: شورای شهر و شهرداری تهران همیشه بر هوشمندسازی شهر تاکید داشتند.



شفافیت حاصل از هوشمندی در دسترسی مردم به خدمات مختلف عدالت ایجاد کرده تا کلاهبرداری کاهش یابد. توصیه ما این است که مردم برای هر گونه اطلاعی، مستقیم به سایت بهشت زهرا مراجعه کنند تا در صورت بروز هر گونه مشکل شورا در جایگاه نظارتی رسیدگی کند.

مادامی‌که تورم در کشور کاهش پیدا نکند و مهار نشود، شاهد افزایش نرخ هر نوع خدماتی خواهیم بود

قیمت‌ها تابعی از تورم است

ناصر امانی، عضو شورای شهر تهران درباره افزایش ۳۰ درصدی نرخ قبر در سال ۱۴۰۳ به صمت گفت: افزایش ۳۰ درصدی نرخ قبر هنوز مصوب نشده و اعلام مدیرعامل سازمان بهشت زهرا به‌شرط موافقت شورای شهر بوده است. البته شورای شهر تصمیم دارد برای سال ۱۴۰۳ حداقل افزایش نرخ را تصویب کند.

وی با مخالفت با افزایش ۳۰ درصدی نرخ قبر افزود: قطعا برخی از افراد شورا با افزایش نرخ بیش از ۲۰ درصد مخالف هستند. ما مهم‌ترین لایحه عوارض که حوزه شهرسازی بود را با افزایش نرخ کمتر از ۱۵ تا ۲۰ درصد مصوب کردیم.

▣ چرا قبر گران شد؟

امانی با اشاره به افزایش نرخ قبر طی چند سال اخیر بیان کرد: این افزایش قیمت‌ها تابعی از تورم است. مادامی که تورم در کشور کاهش پیدا نکند و مهار نشود، شاهد افزایش نرخ هر نوع خدماتی خواهیم بود که نرخ قبر نیز از این قاعده مستثنا نیست. بی‌شک برای ما هم سخت است که مردم ریالی اضافه‌تر پرداخت کنند، اما چاره‌ای نیست؛ وقتی هزینه‌های جانبی افزایش پیدا کرده، چه باید کرد؟

این عضو شورای شهر در ادامه افزود: نمی‌توان حق‌الناس را نادیده گرفت و حداقل افزایش نرخ را با توجه به وضعیت تورم لحاظ نکرد، اما باید معادل افزایش نرخ سال گذشته شاهد افزایش خدمات به مردم بود.

▣ توانایی نظارت نیست

امانی با اشاره به خریدوفروش قبر با قیمت‌های نجومی نیز بیان کرد: درباره دلالی قبر و قیمت‌های نجومی اطلاعی ندارم، اما شورای شهر براساس مصوبات بر امور نظارت خواهد داشت. البته در صورتی که چنین مطالبی حقیقت داشته باشد نیز شورای شهر توانایی برخورد و نظارت با آنها را ندارد. در واقع ابزار مناسب مقابله با این تخلفات در اختیار نیست. شورای شهر به‌دلیل تعدد وظایف امکان بررسی بسیاری از مشکلات را ندارد و ما خود بر این ضعف آگاه هستیم. متاسفانه ابزارهای لازم برای نظارت بر این موضوع در اختیار شورا قرار ندارد و حجم کار به‌حدی زیاد است که توانایی نظارت بر بسیاری از مصوبات شورای شهر وجود ندارد. در کل این واقعیت را که نظارت شورای شهر ضعیف است، می‌پذیریم، زیرا ابزار و تکنولوژی لازم را نداریم.



سخن پایانی

این‌طور که مشخص است تورم پس از مرگ نیز خیال رهایی مردم را ندارد. بازار سیاهی راه افتاده و دیگر خریدوفروش قبر نیز مانند ملک پرسود است. البته هزینه‌های کفن و دفن تنها به خرید قبر ختم نمی‌شود؛ از شست‌وشو، جابه‌جایی پیکر از غسالخانه تا محل دفن و خرید ترمه گرفته تا آمدن مداح، مراسم خاکسپاری و پذیرایی از مهمانان در کنار جواز دفن، هزینه‌های مرگ را به‌شکل عجیبی افزایش می‌دهند. در کل خیال‌تان را راحت کنیم؛ بعد از مرگ نیز از شر تورم خلاص نخواهید شد. البته عمرتان باعزت.

سرنوشت صندوق اعانه دولتی



قرار بود صندوق توسعه ملی در بلندمدت و با انباشت ثروت به‌صورت دارایی‌های خارجی، به صندوقی جهت پس‌انداز برای نسل‌های آتی تبدیل شود که تا امروز این هدف محقق نشده است. در طول سال‌های برنامه چهارم باوجود درآمدهای سرشار نفتی، برداشت‌های مکرر دولت از این حساب موجب تنزل مداوم نقش و کارکرد حساب ذخیره ارزی در مدیریت درآمدهای نفتی شد. فاصله عملکرد حساب ذخیره ارزی از اهداف اولیه و دوری از فلسفه تاسیس در نهایت منجر به ایجاد صندوق توسعه ملی در برنامه پنجم توسعه شد. در جریان برنامه هفتم توسعه نیز ورود صندوق به پروژه‌های نیمه‌کاره و میادین نفتی با هدف وصول مطالبات از دولت مطرح شده است.

گروه اقتصاد
editor@smtnews.ir

شکست در مدیریت «دلارهای سیاه»

حساب ذخیره ارزی برمبنای ماده ۶۰ برنامه سوم توسعه با هدف کنترل خرجکرد دولت از منبع دلارهای نفتی تاسیس شد. با افزایش چشمگیر قیمت نفت در بازار جهانی، دغدغه استفاده بهینه از این منابع جدی‌تر شد. حساسیت نسبت به نگاه دولت به درآمدهای نفتی در حالی بالا رفت که تسهیلات دریافتی از حساب ذخیره‌ای، به اعتبارات «قرض‌الپسنده» تبدیل شده بودند؛ بنابراین با پشتوانه بند «۲۲» سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه، نهاد جدیدی به‌نام «صندوق توسعه ملی» شکل گرفت تا برداشت دولت‌ها از این قلک ارزی، «وام» تلقی شود و دولت‌ها مکلف به بازپرداخت آن شوند. ماموریت اصلی صندوق نیز تبدیل بخشی از عواید نفتی به ثروت‌های ماندگار و حفظ سهم نسل‌های آینده از طریق سرمایه‌گذاری مولد بود. با این همه نبود استراتژی سرمایه‌گذاری فعالانه موجب شد برداشت از صندوق هم به بهانه‌های مختلف، ادامه یابد و اتکای دولت‌ها به دارایی‌های این قلک ارزی بیشتر شود.

برنامه ششم توسعه در قالب بند «۱۰» سیاست‌های کلی، با آسیب‌شناسی برنامه پنجم، برای ساماندهی مدیریت صندوق توسعه ارزی، ۴ شرط برای تطبیق عملکرد با فلسفه وجودی صندوق گذاشت. این ۴ شرط عبارت بود از: «استقلال مدیریت حساب‌های صندوق از بانک مرکزی»، «ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های غیردولتی به‌شکل ارزی»، «استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی» و «سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصد منابع ورودی صندوق نزد بانک‌های عامل در قابل اخذ خط اعتباری ریالی برای ارائه تسهیلات به بخش‌های کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق».

اما برنامه ششم نیز در اجرای این ۴ شرط موفق نبود؛ چنانچه براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، نگاهی به ترکیب منابع و مصارف صندوق توسعه ملی نشان می‌دهد در سال‌های اجرای برنامه ششم بیشتر منابع صندوق صرف ارائه وام به بخش دولتی و تامین مصارف بودجه‌ای شده و سهم بخش‌های غیردولتی از منابع صندوق به حدود یک‌چهارم رسیده است.

در همین حال مهدی غضنفری، رئیس صندوق توسعه ملی، در ایام بررسی برنامه هفتم در مجلس ضمن ارائه گزارشی از عملکرد صندوق خبر از بدهی ۱۰۰ میلیارد دلاری دولت به صندوق داد. غضنفری گفت: از مجموع ۱۵۰ میلیارد دلار ورودی صندوق، معادل ۱۰۰ میلیارد دلار به دولت قرض داده شده است.

وی با استناد به این بدهی، موضوع ورود صندوق توسعه ملی به اجرای پروژه‌های نفتی را مطرح کرد تا شاید راهی باشد برای وصول مطالبات؛ پیشنهادی که با موافقت و مخالفت‌هایی مواجه شده بود. مخالفان نگران بنگاهداری صندوق و تکرار تجربه بنگاهداری بانک‌ها هستند و موافقان این راه را تنها راه وصول مطالبات می‌دانند.

شرط ورود صندوق توسعه به پروژه‌های نفتی

دولت در بند «ب» ماده ۳ لایحه برنامه هفتم آورده است: «به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور تسویه بدهی‌های خود به صندوق توسعه ملی از طریق وزارت نفت (شرکت ملی نفت) نسبت به عقد قرارداد توسعه و بهره‌برداری از میادین جدید نفت و گاز مشترک با صندوق توسعه ملی اقدام کند. صندوق مکلف است با جذب سرمایه‌های مردمی و سرمایه‌گذاری خارجی و از طریق شرکت‌های غیردولتی اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید دارای صلاحیت، به توسعه و بهره‌برداری از این میادین بپردازد؛ مشروط به آنکه سرمایه‌گذاری صندوق کمتر از ۵۰ درصد باشد و طی ۵ تا ۱۰ سال پس از بهره‌برداری، نسبت به واگذاری سهم خود به بخش غیردولتی اقدام کند.»

البته این پیشنهاد دولت پس از بررسی در کمیسیون تلفیق دچار تغییراتی شد که این تغییرات با اضافه شدن ۶ شرط اتفاق افتاد. در این اصلاحیه آمده است: «به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور تسویه بدهی‌های خود به صندوق توسعه ملی از طریق وزارت نفت، بدون واگذاری مالکیت حاکمیت، نسبت به عقد قرارداد اکتشاف، توسعه، استخراج، تولید، فروش و صادرات از میادین نفت و گاز با اولویت میادین جدید یا مشترک با صندوق توسعه ملی با رعایت موارد ذیل اقدام کند:

۱- صندوق توسعه ملی مکلف است برای اکتشاف، توسعه، استخراج، تولید، فروش و صادرات از طریق عقد قرارداد خرید خدمت از بخش‌های خصوصی و غیردولتی ذی‌صلاح اقدام کند.

۲- صندوق توسعه ملی با استفاده از سازکارهای مختلف از جمله منابع داخلی خود و بازار سرمایه نسبت به جذب منابع ارزی و ریالی از سرمایه‌گذاران مردمی، داخلی و خارجی در زمینه اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید اقدام کند.

۳- ۸۰ درصد درآمد حاصل از فروش محصول بعد از کسر سهم صندوق توسعه ملی و هزینه‌های مربوط به اکتشاف، استخراج، تولید، فروش و صادرات صرف بازپرداخت بدهی دولت به صندوق توسعه ملی و باقیمانده درآمد به حساب درآمد عمومی واریز می‌شود.

۴- نظارت وزارت نفت باید تضمین‌کننده برداشت صیانتی از ذخایر نفت و گاز باشد.

۵- صندوق توسعه ملی مکلف است پس از تسویه مطالبات خود از دولت، کلیه اختیارات و وظایف خود در میادین و قراردادهای هر یک از میادین را به وزارت نفت (شرکت ملی نفت) واگذار کند.

۶- صندوق توسعه ملی مکلف است حداکثر یک سال بعد از تسویه مطالبات خود از دولت، سهم خود از مشارکت موضوع بند (۱) را به بخش خصوصی و تعاونی واگذار کند.»

کارکرد پدیده قرن ۲۱ در آن سوی آب‌ها

ایده راه‌اندازی صندوق ذخیره ارزی در برخی از کشورهای صادرکننده نفت به‌دنبال افزایش درآمد ناشی از شوک‌های نفتی، شکل گرفت تا راهکاری برای ذخیره مازاد درآمد باشد. این‌گونه بود که تاسیس صندوق ذخیره ارزی با هدف هزینه‌کرد منابع آن در توسعه اقتصاد مولد و حفظ دارایی برای آیندگان، به پدیده قرن بیست‌ویکم تبدیل شد. علاوه بر عربستان، نروژ و کویت، کشورهای امارات و قطر نیز برنامه‌های مدونی برای هزینه مازاد درآمدهای نفتی خود دارند.

نروژ

در ۱۹۸۶ میلادی زمانی که نرخ نفت سقوط کرد، نروژ درس سختی گرفت و به‌جای عجله کردن برای خرج پول سراغ برنامه‌های متفاوت رفت. با نزول قیمت‌ها در اواخر دهه ۸۰ دولت نروژ تصمیم گرفت برای کاهش وابستگی اقتصاد خود به نوسانات نرخ نفت محدودیت‌هایی را در نحوه هزینه درآمدهای نفتی وضع کند. این امر موجب شد پارلمان نروژ در سال ۱۹۹۰ تشکیل صندوق ذخیره ارزی را به تصویب برساند. این صندوق به‌طور رسمی در سال ۱۹۹۶ کار خود را آغاز کرد و از آن زمان تاکنون توانسته موجب تحول بزرگی در اقتصاد نروژ شود. از لحاظ قانونی این صندوق یک حساب کرونی (واحد پول نروژ) در بانک مرکزی نروژ (Norges Bank) است که به‌نام صندوق دولتی نفت نام‌گذاری شده است. مدیریت این صندوق در ابتدا برعهده وزارت اقتصاد قرار گرفت، اما از اکتبر ۱۹۹۷ وزارت اقتصاد مسئولیت مدیریت عملیاتی صندوق دولتی نفت را به بانک مرکزی نروژ واگذار کرد. براساس قانون، وجوه صندوق در اسناد مالی خارجی اوراق قرضه، سهام شرکت‌ها، اسناد بازار مالی و اوراق بهادار سرمایه‌گذاری می‌شود و اعمال تغییرات اساسی در صندوق باید در پارلمان کشور به بحث و بررسی گذاشته شود. شفافیت عملکرد صندوق، هزینه‌های صندوق و درجه ریسک‌پذیری، هر ۳ ماه یک بار توسط بانک مرکزی نروژ به اطلاع عموم رسانده می‌شود.

همچنین گزارش‌های فصلی صندوق یادشده به‌طور مرتب روی وب‌سایت آن قرار می‌گیرد. به موازات مرتبا بعد از تشکیل جلسات اعضای صندوق با مسئولان وزارت اقتصاد یک کنفرانس خبری در راستای ارائه گزارش عملکرد فعلی صندوق ترتیب داده می‌شود. گفتنی است در گزارش سالانه صندوق فهرست تمامی سرمایه‌گذاری‌ها، درصد مالکیت‌ها و درآمدها اعلام می‌شود.

نکته مهم دیگر استفاده از منابع صندوق به‌منظور ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذارانی است که در توسعه میادین نفتی فعالیت می‌کنند. نروژ توانسته با تشویق این دسته از سرمایه‌گذاران تلاش آنها را برای به کار بردن آخرین فناوری روز دنیا و ابداع روش‌های جدید برای افزایش هرچه بیشتر ضریب بازیافت میادین نفتی دوچندان کند. از این طریق بازیافت نفت در برخی از میادین نروژ به حدود ۷۰ درصد رسیده، در حالی که این رقم برای بیشتر مخازن ما حداکثر ۳۰ درصد است.

یکی از ویژگی‌های مهم صندوق دولتی نفت نروژ نقش آن در صندوق بازنشستگی این کشور است. سود حاصل از سرمایه‌گذاری‌های صندوق یادشده برای تامین تعهدات بلندمدت دولت در صندوق بازنشستگی نروژ به کار می‌رود و عملکرد مناسب آن طی سال‌های اخیر، صندوق بازنشستگی این کشور را به کارآمدترین صندوق در دنیا تبدیل کرده است. باوجود اینکه نروژ سومین صادرکننده بزرگ نفت در دنیا بعد از عربستان و روسیه است، درآمد حاصل از فروش نفت آن تنها ۲۰ درصد درآمد ارزی‌اش را تشکیل می‌دهد و ۸۰ درصد بقیه مربوط به صادرات کالاهای پیشرفته الکترونیکی می‌شود. فروش نفت نه‌تنها موجب وابستگی اقتصاد نروژ به درآمدهای نفتی نشده، بلکه تشکیل صندوق دولتی نفت مانعی برای ورود لجام‌گسیخته این درآمدها به اقتصاد نروژ شده است.

عربستان

عربستان هم جزو کشورهایی است که صندوقی را برای ذخیره بخشی از ارز حاصل از فروش نفت در کشور خود راه‌اندازی کرده که طی سال‌های اخیر افزایش بی‌سابقه نرخ نفت موجب سرازیر شدن حجم عظیم پول به این صندوق شده است.

عملکرد دولت عربستان در زمینه صندوق ذخیره ارزی به هیچ وجه قابل‌مقایسه با عملکرد دولت نروژ نیست، اما به‌طور کلی زمینه‌های هزینه منابع این صندوق در سال‌های گذشته نشان می‌دهد دیدگاه دولت عربستان نیز به درآمد نفت یک دیدگاه بلندمدت و در جهت توسعه همه‌جانبه اقتصادی است.

مقامات این کشور نیز بارها اعلام کرده‌اند قصد دارند از وجوه این صندوق در راستای گسترش بخش خصوصی، کاهش بدهی‌های دولت، گسترش امکانات آموزش و پرورش، زمینه‌سازی برای افزایش سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی، ارتقای امکانات امنیتی کشور و بالا بردن سوبسیدهای دولت به شهروندان عربستانی استفاده کنند.

کویت

کویت نیز با افزایش نرخ نفت در بازارهای بین‌المللی شاهد بهترین وضعیت اقتصادی خود در دهه گذشته بوده و مازاد درآمد نفتی خود را برای بهبود وضعیت بخش‌های مختلف اقتصادی در صندوق ذخیره ارزی نگهداری می‌کند. از جمله برنامه‌های دولت کویت برای هزینه وجوه این صندوق، توسعه پالایشگاه‌ها و خرید اوراق سهام بین‌المللی است. چنانچه در حال حاضر این کشور بزرگ‌ترین سهامدار شرکت معروف خودروسازی دایملر کرایسلر محسوب می‌شود و ۷ درصد سهام آن را در اختیار دارد. براساس قانون کویت سالانه باید ۱۰ درصد کل درآمد نفتی این کشور به صندوق درآمد ارزی واریز و وجوه آن برای نسل‌های آینده نگهداری شود. کویت با سرمایه‌گذاری این مبلغ در سهام بازارهای بین‌المللی از سود آنها نیز بهره‌مند می‌شود. این کشور قصد دارد با فراهم کردن بهترین خدمات پزشکی به مرکز درمانی در منطقه خاورمیانه تبدیل شود. بخشی از مازاد درآمد نفتی کویت نیز در پروژه‌های اجتماعی هزینه می‌شود.

امارات و قطر

علاوه بر عربستان، نروژ و کویت، کشورهای امارات و قطر نیز برنامه‌های مدونی برای هزینه مازاد درآمدهای نفتی خود در نظر گرفته‌اند. به‌عنوان مثال قطر برای بازپرداخت بدهی‌های خارجی، افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز، توسعه زیرساخت‌های غیرنفتی و افزایش سرمایه‌گذاری‌های مالی از این درآمد استفاده خواهد کرد. از طرف دیگر بخش عظیمی از این مازاد صرف برنامه‌های دولت قطر در تبدیل شدن به بازار بزرگ ال‌ان‌جی در جهان خواهد شد. ساخت هتل، جاده، نیروگاه، توسعه بهداشت و آموزش از دیگر موارد هزینه مازاد درآمد نفت قطر است. دولت امارات نیز سعی دارد درآمد نفتی خود را برای گسترش بخش گردشگری، ساخت هتل‌ها، پارک‌ها و سرمایه‌گذاری خارجی هزینه کند. باتوجه به برنامه این چند کشور صادرکننده نفت در زمینه مازاد درآمد نفتی، این سوال ایجاد می‌شود که ایران به‌عنوان چهارمین کشور صادرکننده نفت دنیا چگونه توانسته از مازاد درآمد نفتی خود بهره ببرد؟

سخن پایانی

قدمت تاسیس صندوق توسعه ملی در ایران به‌نسبت دیگر کشورها بیشتر است، اما صندوق توسعه ملی در ایران به صندوق اعانه دولتی تبدیل شده و دولت‌ها برای تامین یا رفع کسری بودجه، روی به برداشت اعتبار از این صندوق آورده‌اند؛ این در حالی است که کشورهای موفق در تاسیس صندوق ذخیره ارزی، دارایی‌های حاصل از فروش نفت و سایر منابع خدادادی مانند ذخایر معدنی را در توسعه اقتصاد مولد، زیرساخت و پروژه‌های عمرانی به‌کار می‌گیرند.

> ماموریت اصلی صندوق تبدیل بخشی از عواید نفتی به ثروت‌های ماندگار و حفظ سهم نسل‌های آینده از طریق سرمایه‌گذاری مولد است

نظرگاه



تبعات انحلال ستاد مدیریت سوخت

حسین هاشمی
کارشناس انرژی

وجود یک مجموعه سیاست‌گذار و ناظر بر اجرای سیاست‌های انرژی می‌تواند به ساماندهی مصرف در کشور کمک کند.

اکنون شاهد افزایش بی‌رویه مصرف بنزین هستیم، همین شرایط ممکن بود در سال ۸۵ اتفاق بیفتد که با تشکیل کارگروه و اختیارات ویژه به افرادی در اعضای هیات‌دولت ساختار فرادستگاهی ایجاد شد. در نهاد ریاست‌جمهوری، این کارگروه با برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برای مصرف بنزین یعنی ۱۷ سال پیش طراحی شد.

با اجرای سیاست‌های مدیریت عرضه بنزین و مدیریت تقاضای سفر در بخش حمل‌ونقل کاهش چشمگیری در مصرف بنزین داشتیم، در حالی که خودروهای مورداستفاده در آن زمان خودروهای کاربراتوری پرمصرف بودند، اما با مدیریت کاهش مصرف اتفاق افتاد.

بودجه مناسبی در بخش‌هایی مانند بخش نوسازی خودروهای فرسوده در بخش اصلاح ساختار تخصیص بنزین، دولت الکترونیک و توسعه حمل‌ونقل عمومی تخصیص پیدا کرد. بودجه تخصیص‌یافته به این بخش‌ها معمولا از محل صرفه‌جویی مصرف بنزین تامین می‌شد. اجرای چنین سیاست‌هایی در یک دهه منجر به مدیریت مصرف بنزین شد، اما متاسفانه با سیاست‌های اشتباه دولت یازدهم، سازمان حمل‌ونقل سوخت در سال ۹۵ منحل و در قالب یک اداره کل در سازمان راهداری ادغام شد.

وزارت نفت سیاست و برنامه‌ریزی اشتباهی را پیش گرفت، به‌طوری‌که سیاست تک‌نرخی کردن بنزین را دنبال کرد و زیرساخت سهمیه‌بندی بنزین را توسعه نداد و حذف کرد که اکنون شاهد شرایط نابسامان در مصرف بنزین هستیم که ریشه و علت آن، انحلال ستاد مدیریت سوخت بوده است، بدون توجه به سیاست‌های کلان و قوانین برنامه‌ای از جمله قانون توسعه حمل‌ونقل و سوخت که سال ۸۶ توسط مجلس به‌تصویب رسید.

در سال‌های اخیر، مصرف انرژی در بخش‌های مختلف اعم از بنزین، گازوئیل، گاز خانگی و سایر حامل‌های انرژی به‌شدت افزایش پیدا کرده، بنابراین نیازمند تشکیل کارگروه ویژه مدیریت انرژی برای جلوگیری از ناترازی بیشتر مصرف و اصلاح الگو و بهینه‌سازی مصرف، ایجاد اقدامات قیمتی مانند افزایش تعرفه و غیرقیمتی مانند اعمال جریمه برای پرمصرف‌ها با هدف کاهش مصرف در سازکار مدیریت مصرف قرار بگیرد. به‌عنوان‌مثال؛ توسعه حمل‌ونقل، ایجاد تکنولوژی و زیرساخت‌های جدید که نیازمند اختیارات ویژه‌ای است.

احیای این سازمان منوط به اختیارات کامل است تا بتواند وزارت نفت، راه و کشور، همچنین سازمان‌های مرتبط را در یک راستا هماهنگ و از طرف دیگر، باید مصوبات و قوانین و مقررات را بروزرسانی کند.

در حال حاضر قوانین و مقررات حوزه مصرف عمر ۱۴ و ۱۵ ساله دارد و مربوط به دولت دهم است؛ زیرا در دولت یازدهم و دوازدهم وقفه‌ای ایجاد شد و سیاست‌های مدیریت مصرف دنبال نشد و این بحرانی که در مصرف بنزین وجود دارد، ریشه در بی‌توجهی دولت قبل به مقوله مصرف بنزین و انحلال آن مجموعه است.

برای شکل‌گیری دوباره این مجموعه، ابتدا باید مجموعه‌ای با اختیارات لازم شکل بگیرد و کارگروه‌هایی براساس اصل ۱۲۷ قانون اساسی که از طریق رئیس‌جمهوری داده می‌شد، اجرا شود و در نهایت باید منابع لازم به این مجموعه اختصاص پیدا کند تا بتواند در برنامه‌هایی که دارد، پیشروی کند.

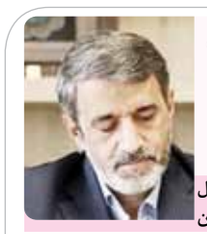
در صورت شکل‌گیری دوباره ستاد مدیریت سوخت کشور به‌شکل گذشته، باید متناسب با شرایط فعلی، برنامه‌ریزی جامع‌تری براساس قوانین و مقررات داشته باشد و در نهایت، فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی دقیق به مردم است که مردم بدانند چه منابع و ثروتی از کشور هدر می‌رود؛ منابعی که ذخیره نسل‌های فردا است و با صرفه‌جویی در راستای بهبود رفاه زندگی خود گام بردارند که امکان صرفه‌جویی ۱۰ تا ۱۵ درصدی وجود دارد که در این صورت می‌توان آن را به توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل عمومی در راستای رفاه مردم اختصاص داد.

به‌نظر می‌رسد باتوجه به ناترازی ۱۲میلیون لیتری بنزین و کسری گاز در زمستان، بهترین راه برای پشت‌سر گذاشتن این مشکلات، احیای ستاد مدیریت مصرف سوخت به‌معنای یک سازمان فرادستگاهی است که دارای اختیارات ویژه باشد. در واقع هم‌اکنون جای خالی این ستاد به‌شدت احساس می‌شود.



یادداشت

شتاب‌بخشی به نوسازی فرسوده‌ها



محمد آیینی ـ مدیرعامل
شرکت بازآفرینی شهری ایران

حلقه‌های میانی به‌شکل داوطلبانه در محلات هدف حضور یافته و به‌صورت چهره به چهره با ساکنان وارد گفت‌وگو می‌شوند و با اطلاع‌رسانی درباره بسته‌های تشویقی شهرسازانه، مالی و اداری به‌ویژه بسته تشویقی ۱۹بندی کالبدی و نیز وام‌های ارزان‌قیمتی که به این منظور در نظر گرفته شده است، آنان را برای نوسازی مسکن‌های فرسوده تشویق و ترغیب می‌کنند.

بهره‌مندی از حلقه‌های میانی، اول بار توسط رهبر معظم انقلاب در جمع دانشجویان در ماه مبارک رمضان ۱۳۹۸ عنوان شد و ایشان ضمن اشاره به راه‌اندازی حلقه‌های میانی تاکید داشتند راه‌اندازی چنین جریان مردمی نه کار رهبری و نه کار دولت، بلکه کار جوانان است.

منظور از حلقه میانی، گروهی از افراد با هویت جمعی مستقل بدون وابستگی مالی به حاکمیت است که با بسترسازی ایفای نقش فعالانه مردم و بکارگیری ظرفیت بازیگران عرصه حاکمیت، به حل مسائل عرصه‌های تخصصی می‌پردازند، در ادامه نحوه بهره‌مندی از این ظرفیت در تمام ارکان و ارگان‌های کشور از جمله شرکت بازآفرینی شهری ایران مطرح شد.

شرکت بازآفرینی شهری ایران در جایگاه بازوی تخصصی وزارت راه و شهرسازی و به‌عنوان دبیرخانه ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار به ریاست رئیس‌جمهوری محترم، متولی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، کنترل و نظارت بر تهیه و اجرای طرح‌های بهسازی و نوسازی شهری در چارچوب برنامه‌های عملیاتی بازآفرینی شهری، فرهنگ‌سازی، بسترسازی، اطلاع‌رسانی و جلب مشارکت‌های مردمی و بخش خصوصی و سایر موسسات، شرکت‌ها، شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط بوده و در مجموع راهبری و مدیریت برنامه نوسازی، بهسازی، ساماندهی و توانمندسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری را در تمام شهرهای کشور برعهده دارد.

اما در دولت سیزدهم به‌دلیل وجود بیش از ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار بنای ناپایدار و سکونت ۱۰ میلیون نفر از هموطنان زیر سقف‌های لرزان به‌منظور حفظ امنیت جان شهروندان ساکن در این بافت‌ها، شتاب‌بخشی به نوسازی و مقاوم‌سازی مساکن ناپایدار و فرسوده در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری به‌عنوان اولویت اصلی در دستور کار قرار گرفته است.

یکی از موانع اصلی نوسازی مسکن در بافت‌های فرسوده، ناآگاهی شهروندان نسبت به حقوق، حمایت‌ها و تسهیلاتی است که در قانون، مصوبات دولت و شورای‌عالی شهرسازی و معماری ایران برای ساخت‌وساز در این بافت‌ها در نظر گرفته شده است؛ بنابراین برای رفع این معضل باتوجه به منویات رهبر معظم انقلاب، راه‌اندازی حلقه‌های میانی در دستور کار قرار گرفت و دستورالعمل تشکیل حلقه‌های میانی در چارچوب قانون حمایت از احیا، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری و تفاهمنامه فیمابین وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی تدوین شد.

منظور از حلقه‌های میانی، گروه‌های مستعد در سطح محله‌ها هستند که به‌منظور ارتقای کیفیت سکونت ساکنان محلات هدف به‌صورت داوطلبانه در ارتباط با شهرداری‌ها، دستگاه‌های دولتی و سیستم‌های مالی و اعتباری کشور فعالیت می‌کنند. حلقه‌های میانی باید بتوانند با ابتکار و خلاقیت، ساکنان بناهای فرسوده را متقاعد کنند تا بزرگ‌ترین تصمیم زندگی خود را اتخاذ کرده و از بناهای لرزان و ناپایدار خارج شوند، همچنین باید زمینه مشارکت آنها را با سازندگان، سرمایه‌گذاران و توسعه‌گران فراهم آورند.

تشکیل حلقه‌های میانی، نیازمند شناسایی کنشگران فعال در حوزه بازآفرینی شهری در سطح مناطق است تا با تحرک کنشگران بتوان زمینه مشارکت مردمی و اجرای برنامه‌های بازآفرینی شهری را تسهیل کرد و تحقق بخشید.

در واقع حلقه‌های میانی، فرد یا گروه‌های داوطلب از انواع گروه‌های جهادی، دانشگاه‌ها و تشکل‌های دانشجویی، نخبگان در زمینه‌های گوناگون، پایگاه‌های مقاومت بسیج محلات، مجموعه‌های فعال فرهنگی و فکری و دفاتر تسهیلگری و ترجیحا از زنان و جوانانی هستند که به‌شکل داوطلبانه در محلات هدف حضور می‌یابند و به‌صورت چهره به چهره با ساکنان وارد گفت‌وگو می‌شوند و ضمن اطلاع‌رسانی درباره بسته‌های تشویقی شهرسازانه، مالی و اداری به‌ویژه بسته تشویقی ۱۹بندی کالبدی و نیز وام‌های ارزان‌قیمتی که برای این منظور در نظرگرفته شده، آنها را برای نوسازی مساکن فرسوده تشویق و ترغیب می‌کنند. این گروه‌ها در ادامه نیز بر تدوین و اجرای قراردادهای مشارکت بین مردم و سازندگان برای حفظ حقوق مالکان واحدهای فرسوده نظارت خواهند داشت. بهره‌گیری از همکاری حلقه‌های میانی برعهده شهرداری‌ها گذاشته شده است؛ زیرا شهرداری‌ها از زیرساختارهای لازم برای تعامل با حلقه‌های میانی برخوردارند و می‌توانند در محلاتی که از وسعت چندانی برخوردار نیستند، از نیروهای خود برای تشکیل این حلقه‌ها استفاده کنند. شرکت بازآفرینی شهری ایران در این زمینه همکاری خوبی با شهرداری‌ها دارد و تاکنون ادارات کل راه و شهرسازی استان بیش از ۱۹۰ تفاهمنامه با شهرداری‌ها در راستای همکاری‌های دوجانبه امضا و مبادله کرده‌اند. همچنین شرکت بازآفرینی شهری ایران نیز با تشکیل قرارگاه جهادی نوسازی مسکن درصدد است تا حداقل هزار گروه حلقه میانی داوطلب برای تسهیل نوسازی واحدهای مسکونی فرسوده را آموزش دهد و اکنون در حال آماده‌سازی بستر نرم‌افزاری این موضوع است.

شکاف بین درآمد و قیمت ملک روزبه‌روز بیشتر می‌شود

«معیشت» شاه‌بیت مشکلات مسکن

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir



عکس: آیدا فریدی

شرایط بازار مسکن را اقشار کم‌درآمد و دهک‌های پایین جامعه بهتر از هرکسی درک می‌کنند. مسلما جامعه‌ای که با انواع و اقسام مشکلات مرتبط با بخش مسکن روبه‌رو است، نمی‌تواند شرایط خوبی برای زندگی داشته باشد؛ چراکه مسکن به‌عنوان یکی از بنیادی‌ترین نیازهای هر خانواری به‌شمار می‌رود. بازار مسکن در شرایطی دست و پا می‌زند که حتی آمار امیدوارکننده‌ای برای آینده خود ندارد و طرح‌های دولتی باوجود تلاش‌های دولت سیزدهم، هنوز اجرایی نشده است. واگذاری زمین رایگان، کاهش سود تسهیلات بخش مسکن، تسهیل صدور جواز ساخت‌وساز، افزایش وام مسکن و تصویب سیاست‌های متنوع، چاره حل مشکل مسکن نیست. رشد تورمی افسارگسیخته مسکن هر سال چندبرابر می‌شود و تا امروز گره این مشکل با این راهکارها باز نشده است. مشکلات بخش مسکن متاثر از شرایط اقتصادی است و شرایط این حوزه باید با توسعه اقتصادی و بالا بردن توان معیشتی مردم سرو سامان گیرد. متاسفانه هیچ تناسبی بین حقوق ماهانه زیر ۱۰ میلیون تومان و متوسط نرخ هر مترمربع مسکن ۸۰ میلیون تومانی نیست!

بررسی‌های مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که متوسط نرخ هر مترمربع مسکن، طی دی امسال به ۸۰ میلیون و ۶۱ هزار تومان افزایش یافته است. متوسط نرخ مسکن در آذر امسال، ۸۰ میلیون و ۲۹ هزار تومان بود. براساس همین آمار، نرخ تورم سالانه دی ۱۴۰۳ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران نسبت به ماه مشابه سال قبل ۸۲.۸ درصد رشد داشته است که این موضوع نه‌تنها آرامشی را در بازار مسکن نشان نمی‌دهد؛ بلکه وضعیت بغرنج این بازار را به‌روشنی بیان می‌کند.

گرانی خانه قطعی است

افزایش نرخ مسکن می‌تواند به سبب چندین عامل رخ دهد. نسبت عرضه و تقاضا روی نرخ مسکن تاثیر قابل‌توجهی دارد. اگر تقاضا برای خرید مسکن بالا و عرضه کم باشد، قیمت‌ها احتمالا افزایش می‌یابد. این امر به‌دلیل کمبود مسکن در بازار و تمایل افراد به خرید مسکن است، همچنین رشد اقتصادی و افزایش درآمد افراد می‌تواند تقاضا برای مسکن را افزایش دهد. زمانی که افراد بیشتری، توانایی خرید مسکن را دارند، تقاضا بالا می‌رود و قیمت‌ها نیز ممکن است افزایش یابند.

نرخ بهره نیز تاثیرگذار بر نرخ مسکن تاثیر است. افزایش نرخ بهره بانکی می‌تواند موجب افزایش هزینه اقتصادی برای خرید مسکن شود و در نتیجه، قیمت‌ها را افزایش دهد. تغییرات در قوانین و مقررات مربوط به بازار مسکن می‌تواند تاثیر زیادی بر قیمت‌ها داشته باشد.

به‌عنوان‌مثال، تغییرات در مقررات ساخت‌وساز، مالیات‌ها یا قوانین اجاره می‌تواند باعث تغییر در بازار مسکن شود و قیمت‌ها را تحت‌تاثیر قرار دهد.

عوامل جغرافیایی و شهرسازی نیز می‌توانند بر نرخ خانه تاثیرگذار باشند. به‌عنوان‌مثال، موقعیت جغرافیایی مسکن، نزدیکی به مراکز شهری، دسترسی به امکانات عمومی و حمل‌ونقل عمومی می‌توانند موجب افزایش نرخ مسکن شوند. سیاست‌های دولت نیز به‌شکل مستقیم بر نرخ مسکن اثرگذار است. برخی سیاست‌ها مانند تسهیلات وام مسکن، تخفیف مالیاتی، برنامه‌های مسکن اجتماعی و... می‌توانند تقاضا را تحت‌تاثیر قرار دهند و قیمت‌ها تغییر یابند.

نمره منفی برای وزارت راه و شهرسازی

عبدالرضا قشقایی، کارشناس بازار مسکن درباره شرایط فعلی ساخت‌وساز در کشور به صمت گفت: مسکن ملی با ادامه این رویه و چنین رویکرد نامشخصی، موفق به جلب رضایت متقاضیان نمی‌شود و دستاورد مثبتی نیز نخواهد داشت. طبق آخرین مشاهدات و آمارها، ۴۰ تا ۵۰ درصد مردم در حال واگذاری واحدهای نهضت ملی مسکن هستند و عطای آن را به لقایش بخشیده‌اند.

وی افزود: سرعت ساخت‌وساز این واحدها بسیار کند بود و وزارت راه و شهرسازی نیز برای پیشرفت کند این طرح، پاسخ شفاف و درستی ارائه نمی‌کند. بحث آورده‌های مردم و اعتبارات این طرح، از جمله مسائلی محسوب می‌شود که دولت در این زمینه باید توضیحات و آمارهای جدید را اعلام کند.

نهضت ملی مسکن مردم را مأیوس کرد

قشقایی ادامه داد: پیشرفت این نوع طرح‌ها، وابسته به همکاری و تعاون مردم است و بدون کمک مردم پروژه راه به جایی نمی‌برد. طرح مذکور در همین مرحله نیز ضعف‌های بسیاری دارد و به جامعه هدف مدنظر برخورد نکرده است. طرح نهضت ملی، به‌نوعی مردم را مایوس کرده است و نمی‌توان این حقیقت را نادیده گرفت. وی تصریح کرد: حتی با کاهش سود تسهیلات واحدهای نهضت ملی، اقساط این وام بیش از حقوق یک ماه یک کارگر یا کارمند است که این موضوع خواه‌ناخواه مردم را از ثبت‌نام در این طرح منصرف می‌کند.

ضرورت متناسب‌سازی دستمزد

این کارشناس بازار مسکن در ارتباط با تخصیص وام‌های مسکن و اثرگذاری این تسهیلات بیان کرد: پرداخت وام بدون در نظر گرفتن شاخص‌های اقتصادی و باتوجه به تورم بالا، دردی از مردم دوا نمی‌کند. پیش از اعطای هرگونه تسهیلات، ابتدا باید برای بهبود وضعیت معیشتی مردم فکری کرد. تا زمانی که حقوق و دستمزد مردم متناسب‌سازی نشود، تسهیلات بخش مسکن باتوجه به اقساط سنگینی که دارد، نمی‌تواند گرهی از مشکلات مردم باز کند.

قشقایی در ادامه خاطرنشان کرد: پس از رفع مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم، می‌توان درباره طرح‌هایی مثل واگذاری زمین و اختصاص وام‌های مختلف گفت‌وگو کرد؛ ضمن اینکه عملکرد بانک‌ها نیز در این رابطه موردسوال است که متاسفانه دولت و مجلس برای این مطلب هیچ‌گونه حرکت مثبتی انجام ندادند. زمانی که چالش‌های موجود موردبررسی و ارزیابی قرار گیرند و در راستای رفع آنها اقدامات لازم انجام گیرد، بانک‌ها نیز همانند کشورهای دیگر وام‌های بلندمدت ۲۰ ساله با نرخ سود معقولانه پرداخت می‌کنند.



پیش‌بینی نرخ مسکن

وی درباره پیش‌بینی نرخ مسکن باتوجه به تحولات منطقه‌ای و نوسانات بازار ارز اظهار کرد: از ابتدای امسال، نرخ مصالح ساختمانی ثبات خوبی داشت، اما طی ماه‌های گذشته، شاهد رشد نرخ‌ها در این بخش بودیم. نرخ مصالح ساختمانی روند افزایشی به خود گرفته است و این اتفاق، روی نرخ تمام‌شده مسکن تاثیر مستقیم می‌گذارد. از سوی دیگر، افزایش نرخ دلار و نوسانات بازار ارز می‌تواند بهای مصالح ساختمانی را تحت‌الشعاع خود قرار دهد. این کارشناس در پایان اضافه کرد: نرخ مسکن در شهرهای بزرگ نظیر تهران تا ۷۰ درصد متاثر از نرخ زمین است و ۳۰ درصد مابقی به فاکتورهایی نظیر مصالح ساختمانی مربوط می‌شود. میزان افزایش نرخ مسکن تا شب عید مشخص نیست،اما وقوع این اتفاق قطعی است و در آن تردیدی وجود ندارد. البته باتوجه به شرایط فعلی بازار و وضعیت معاملات و تولید، این افزایش نرخ خانه به‌شکل رکودی خواهد بود.

> طرح نهضت ملی، به‌نوعی مردم را مایوس کرده است و نمی‌توان این حقیقت را نادیده گرفت

تاثیر مستقیم رشد تولید بر رشد اقتصادی

فرهاد بیضایی، کارشناس بازار مسکن درباره وضعیت فعلی بازار مسکن به صمت گفت: رکود یا رونق در بحث ساختمان به‌میزان ارزش‌افزوده در این حوزه مربوط می‌شود. در این رابطه از یک‌سو، خرید و فروش املاک و مستغلات را داریم و از سمت دیگر، موارد مربوط به مسکن و ساختمان مطرح است.

وی ادامه داد: رکود در مسکن و ساختمان به‌میزان سرمایه‌گذاری و ارزش‌افزوده تولیدشده در این مسیر اطلاق می‌شود. هرگونه رشد و افزایش در تولید، اثر مستقیمی بر رشد اقتصادی کشور خواهد گذاشت و از این حیث باید موردارزیابی دقیقی قرار گیرد. طی یک دهه اخیر، روند رشد ارزش‌افزوده در حوزه مسکن و ساختمان نزولی بوده و این امر منجر به کاهش سرمایه‌گذاری‌های کلان برای تولید و عرضه مسکن شده است.

ضرورت ایجاد تناسب میان تولید مسکن و معاملات

بیضایی افزود: در حوزه املاک و مستغلات یا خرید و فروش مسکن، در مقاطعی شاهد افزایش سهم معاملات بوده‌ایم و در راستای آن، رشد ارزش‌افزوده رخ داده است. البته در یک بازه زمانی مشخص نیز، رکود محسوسی در این حوزه مشاهده شد که نمی‌توان آن را کتمان کرد. این دو بخش تا حدی با یکدیگر متفاوت هستند و باید وجه افتراق نوع رکود در این دو را ابتدا شناخت و سپس دست به مقایسه زد.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: مورد حائزاهمیت و قابل‌برنامه‌ریزی در این رابطه آن است که باید تناسبی معقولانه میان تولید مسکن و بخش معاملات برقرار شود. واقعیت امر این است که در حوزه تولید مسکن، سهم ارزش‌افزوده این بخش بسیار پایین بوده و ارزش‌افزوده حوزه املاک و مستغلات تا حد قابل‌توجهی افزایش پیدا کرده است.

کارشناس بازار مسکن در پایان به صمت گفت: این امر بیانگر آن است که سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن انجام نمی‌شود، اما حجم معاملات، افزایشی بوده است. نسبت معاملات انجام‌شده در قیاس با تولید مسکن، حجم بالا و چشمگیری دارد و باید نسبت به این موضوع، توجه ویژه‌ای داشت. این فعل و انفعالات منجر به افزایش نرخ مسکن می‌شود و در صورت کاهش فرآیند تولید، رکود تورمی برای بازار مسکن، امری اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.



> رکود در مسکن و ساختمان به‌میزان سرمایه‌گذاری و ارزش‌افزوده تولیدشده در این مسیر اطلاق می‌شود

سخن پایانی

بدیهی است که بخش مسکن تابعی از شرایط کلی اقتصاد کلان است؛ عموم پیش‌بینی‌ها برای سال ۱۴۰۳ نیز به‌شرط عدم‌اعمال سیاست‌های اصلاحی، حکایت از تورم فزاینده دارد. این در حالی است که سیگنال‌های دریافتی از وضعیت بازار پول نیز، نشان‌دهنده افزایش فشارها بر شبکه بانکی و محدودیت‌های جدی‌تر در حوزه وام‌دهی و اعطای تسهیلات بانکی به بخش‌های مختلف اقتصادی است.

بنابراین می‌توان با در نظر گرفتن مجموعه شرایط اعلام کرد که در صورت تداوم این شرایط، چشم‌اندازی برای بهبود وضعیت در بخش مسکن در سال جدید وجود ندارد. از سوی دیگر، هیچ خلاقیت و نوآوری از سوی سیاست‌گذار در این بخش دیده نمی‌شود و اگر سیاستی هم در بخش مسکن اجرایی می‌شود، گذشته از روند کند و پیشرفت نامطلوب اهداف تعریف‌شده، در چارچوب سیاست‌های سنتی و در عمل شکست‌خورده قبلی انجام می‌شود؛ بنابراین و در صورت ادامه این شرایط، چندان امیدی به بهبود بازار مسکن وجود ندارد. در صورت ادامه شرایط فعلی، محتمل‌ترین پیش‌بینی برای بازار مسکن، ادامه روند صعودی قیمت‌ها به‌واسطه فشار هزینه‌ها، افزایش وزن خریدهای غیرمصرفی در ۲ حوزه مسکن لوکس و واحدهای کوچک‌متراژ مصرفی و در نتیجه، افزایش بیشتر قیمت‌ها در این دو بخش، خواهد بود. تهدید افزایش نرخ مسکن برای سال جدید دست‌کم به‌میزان تورم عمومی، جدی است و در صورت اقدام نکردن فوری برای بهبود شرایط، سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد بازار مسکن و ساخت‌وساز نیز با توجیه کمتری نسبت به همیشه برخوردار خواهد شد و در عمل توجیه‌پذیر نیست. این شرایط بازار مسکن به‌سمت شرایط رکود تورمی عمیق‌تر از سال‌های اخیر می‌رود.



تحلیل صمت از پایش بخش حقیقی اقتصاد

رکود ۱.۷درصدی در فروش بخش صنعت

امیرعباس آذرموند: در دی سال ۱۴۰۲، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱.۹ درصدی و شاخص فروش کاهش ۱.۷ درصدی را تجربه کرده است، همچنین نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش افزایش ۴.۵ و یک درصدی داشته‌اند. در دی سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل، شاخص تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات کاهش ۴.۶ و ۵.۸ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۸.۴ و ۱.۳درصدی داشته است. همچنین، شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی جز دارو افزایش ۱.۶ درصدی و شاخص فروش کاهش ۸.۹ درصدی را تجربه کرده و نسبت به ماه قبل، افزایش ۲۹.۹ و ۲۷.۵ درصدی داشته است. موضوع قابل‌توجه در دی سال ۱۴۰۲، افزایش نرخ رشد ماهانه فعالیت‌های صنعتی بورسی ۴.۲ درصد است؛ رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «خودرو و قطعات» بالاترین نرخ رشد ماهانه را ثبت کرده‌اند، همچنین رشد نقطه به نقطه با افزایش ۳.۳ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۲۶.۶ درصد رسیده، گفتنی است میانگین سالانه شاخص نرخ نیز در دی سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل، تغییری نداشته است و میزان ۲۲.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

به‌گزارش صمت، شاخص تولید، فروش و نرخ صنایع بورسی با استفاده از داده‌های ماهانه شرکت‌های صنعتی بورسی پذیرفته‌شده در بورس محاسبه می‌شود. در تهیه این شاخص‌ها از اطلاعات ماهانه ۳۱۹ شرکت بورسی استفاده می‌شود و علاوه بر اندازه‌گیری تغییرات، میزان تولید، فروش و نرخ در بخش صنعت، در محاسبات ملی نیز نقش مهمی ایفا و برآوردی از تغییرات ماهانه ارزش‌افزوده ایجادشده را در صنایع مختلف و به‌دنبال آن در کل اقتصاد منعکس می‌کنند.

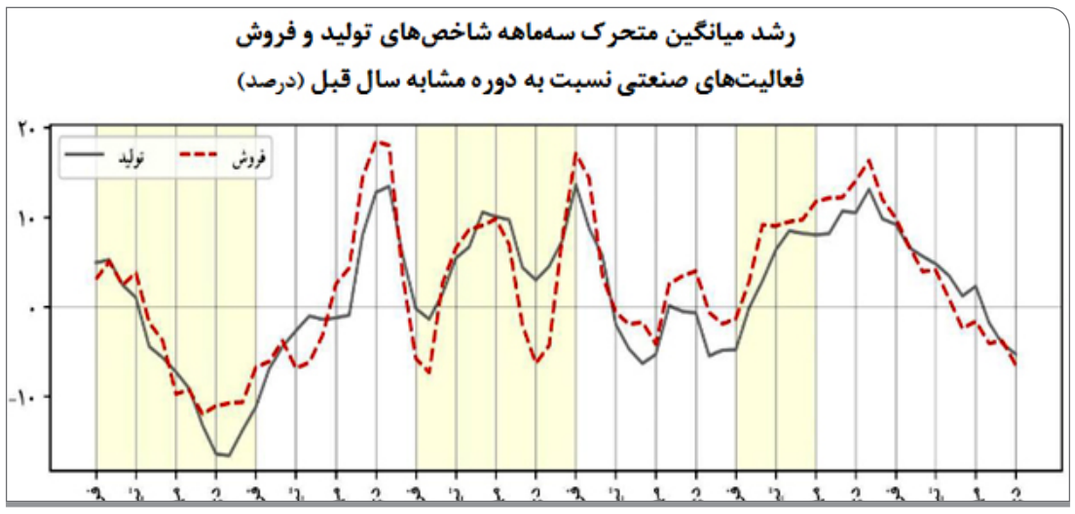
شاخص تولید صنعت بانک مرکزی و مرکز آمار ایران با تواتر فصلی و همچنین شاخص نرخ فصلی مرکز آمار و شاخص نرخ ماهانه بانک مرکزی منتشر می‌شود، اما الزامی به انتشار شاخص فروش صنعت وجود ندارد. از طرفی، این آمار چندین ضعف اساسی دارد که مهم‌ترین آن، وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و گاه متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهانه است. شاخص‌های ماهانه تولید، فروش و نرخ استخراج‌شده از اطلاعات عملکرد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران تا حد زیادی می‌توانند با دقت مناسب و به‌صورت بهنگام تحولات بخش صنعت و معدن کشور را توضیح دهند و باتوجه به بررسی‌های انجام‌شده و تطبیق دادن این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که به‌صورت فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده است این شاخص به‌خوبی می‌تواند در وقفه انتشار این شاخص‌های رسمی، شاخص جایگزین مناسبی برای آن باشد.

تثبیت رکود

در دی امسال، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال گذشته، افزایش ۱.۹درصدی و شاخص فروش کاهش ۱.۷درصدی داشته است، همچنین نسبت به ماه آذر، شاخص تولید و فروش افزایش ۴.۵ و یک درصدی داشته‌اند.

در سه‌ماهه منتهی به دی امسال، رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص تولید کاهش ۵.۳ درصدی و شاخص فروش آن کاهش ۶.۵ درصدی را نشان می‌دهد.

رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش
فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل (درصد)

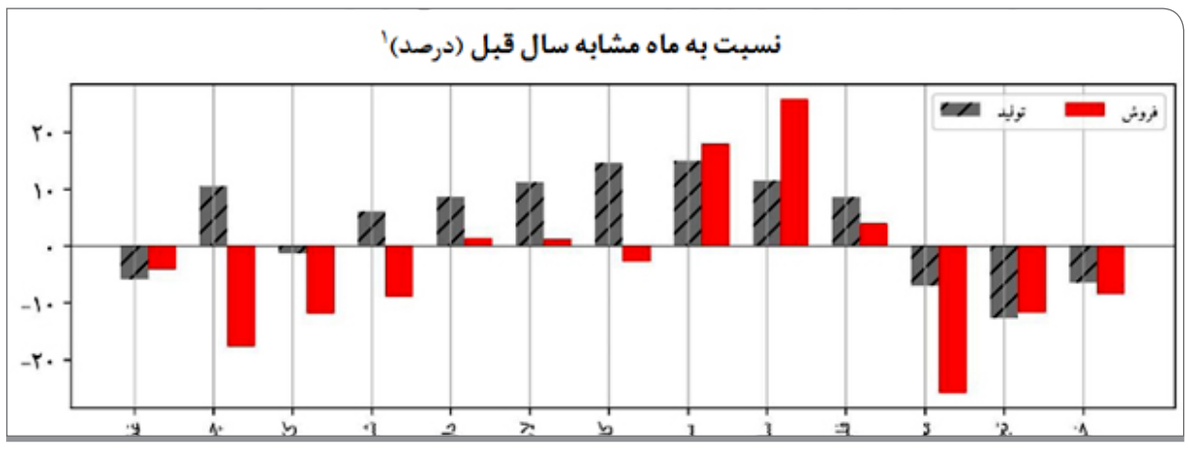


در ماه دی، نرخ رشد ماهانه فعالیت‌های صنعتی بورسی افزایش ۲.۴ درصدی داشته است، همچنین رشد نقطه به نقطه با افزایش ۳.۳ واحد درصدی نسبت به آذر، به ۲۶.۶ درصد رسیده است. گفتنی است، میانگین سالانه شاخص نرخ نیز در دی امسال نسبت به آذر تغییری نداشته است و میزان ۲۲.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

در مدت زمان مذکور و در نسبت با دی ۱۴۰۱، از میان ۱۵رشته فعالیت صنعتی بورسی، ۹ رشته فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۶ رشته فعالیت کاهش در شاخص تولید،همچنین رشته فعالیت‌های «سیمان»، «کاشی و سرامیک» و «سایر کانی غیرفلزی» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «خودرو و قطعات» بیشترین کاهش در شاخص تولید را داشته‌اند.

همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه در سال گذشته، از میان ۱۵رشته فعالیت صنعتی بورسی، ۷ رشته فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۸ رشته فعالیت کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند. رشته فعالیت‌های «سایر کانی غیرفلزی»، «سیمان» و «فلزات پایه» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «چوب و کاغذ» و «کک و پالایش» بیشترین کاهش را در شاخص فروش تجربه کرده‌اند.

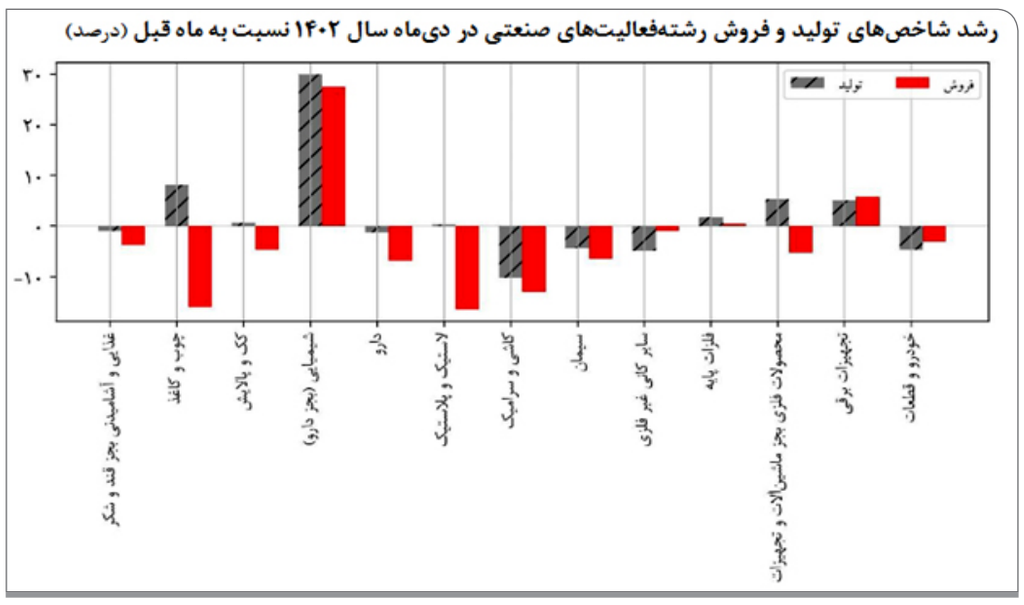
نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)[1]



خودروسازی و ماشین‌آلات زیان کردند

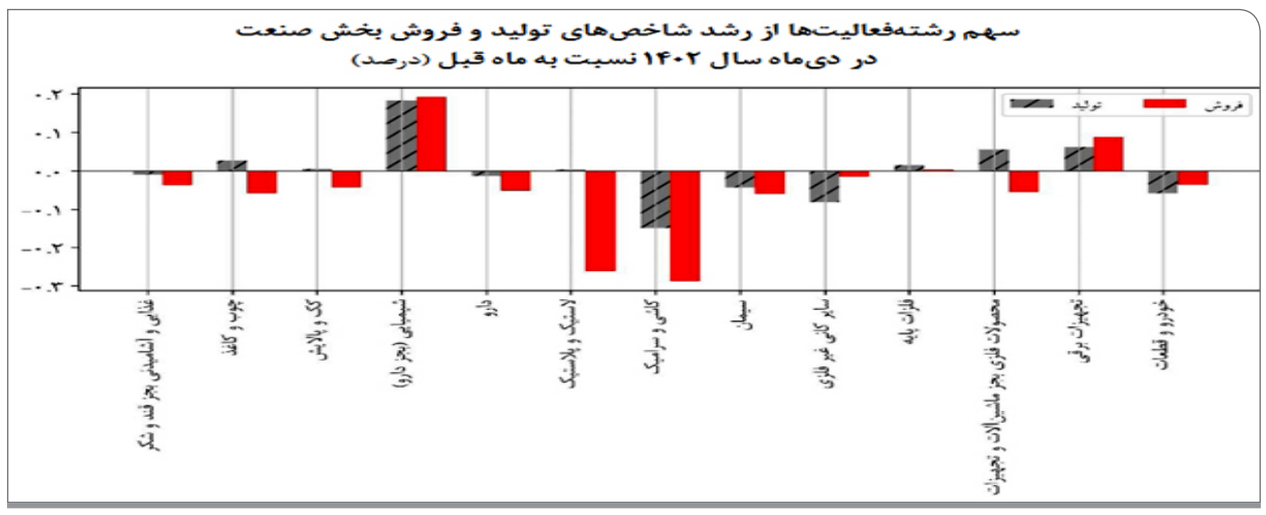
در دی امسال نسبت به ماه گذشته، رشته فعالیت‌های «شیمیایی جز دارو»، «چوب و کاغذ» و «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» افزایش در شاخص تولید و رشته فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «سایر کانی غیرفلزی» و «خودرو و قطعات» کاهش در شاخص تولید را ثبت کرده‌اند؛ همچنین رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی جز دارو»، «تجهیزات برقی» و «فلزات پایه» افزایش در شاخص فروش و رشته فعالیت‌های «لاستیک و پلاستیک»، «چوب و کاغذ» و «کاشی و سرامیک» کاهش در شاخص فروش داشته‌اند.

رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در دی‌ماه سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل (درصد)



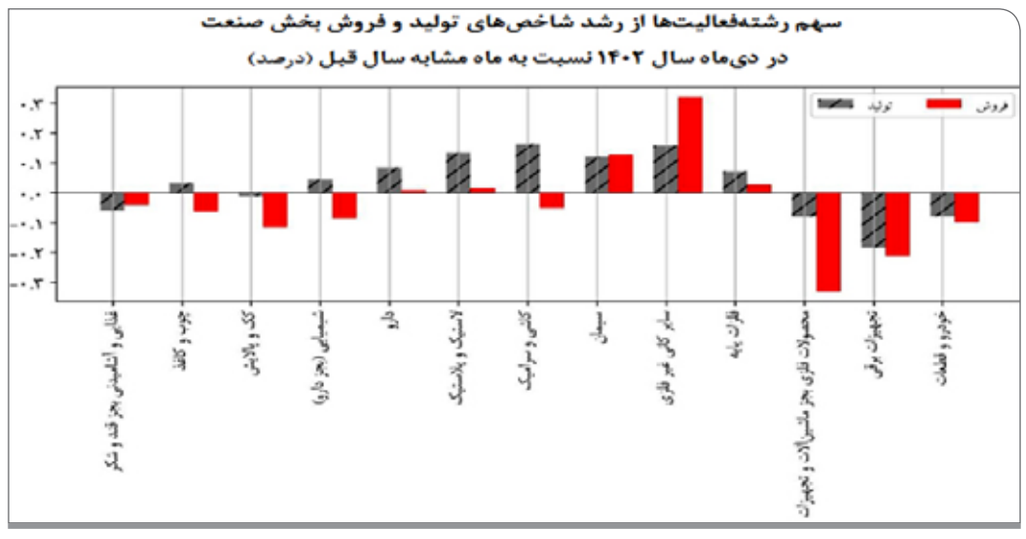
در ماه ابتدایی زمستان نسبت به ماه قبلش، رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی جز دارو»، «تجهیزات برقی» و «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «سایر کانی غیرفلزی» و «خودرو و قطعات» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند؛ همچنین رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی جز دارو»، «تجهیزات برقی» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «لاستیک و پلاستیک» و «سیمان» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش ثبت کرده‌اند.

سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت
در دی‌ماه سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل (درصد)



در دی سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه در سال گذشته، رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «سایر کانی غیرفلزی» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «تجهیزات برقی» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت
در دی‌ماه سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

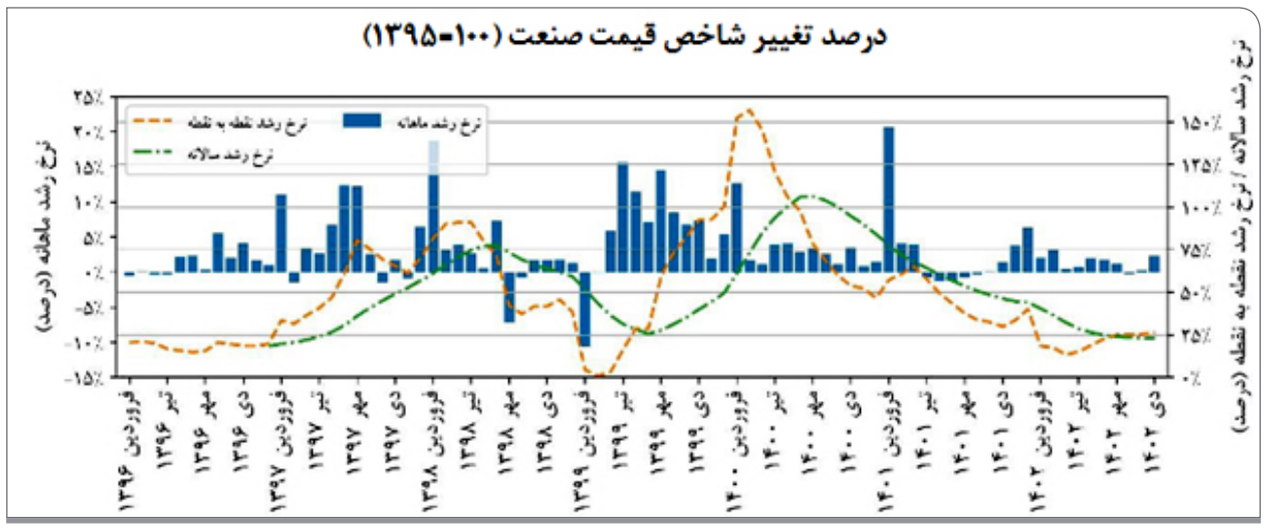


بررسی شاخص نرخ رشته‌فعالیت‌های بورسی نشان می‌دهد که در دی ۱۴۰۲، رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «خودرو و قطعات» بالاترین نرخ رشد ماهانه و رشته‌فعالیت‌های «معدن»، «خودرو و قطعات»، «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «لاستیک و پلاستیک» بالاترین نرخ رشد نقطه به نقطه را تجربه کرده‌اند.

رشته‌فعالیت دارو در دی نرخ رشد ماهانه -۲ درصدی داشته است. همچنین گفتنی است رشد نقطه به نقطه رشته‌فعالیت دارو نسبت به آذر کاهش یافته و به ۱۴.۸ درصد رسیده و میانگین سالانه نرخ نیز، افزایش ۴۲ درصدی داشته است.

همچنین در دی، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال گذشته، با افزایش ۴۱.۷ درصدی و نسبت به ماه آذر با افزایش ۱۲.۵ درصدی روبه‌رو و شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال گذشته با افزایش ۴۲.۵ درصدی و نسبت به ماه گذشته با افزایش ۸.۵ درصدی مواجه شده است.

درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۰۰=۱۳۹۵)



در دی سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه در سال گذشته، رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «سایر کانی غیرفلزی» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «تجهیزات برقی» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

یک عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

کسری بودجه، تخته پرش تورم

عکس: آیدا فریدی



امیرعباس آذرموند: معاون وزیر جهاد کشاورزی دولت روحانی می‌گوید: «من «حاکمیت یکدست» را افزایش انسجام و هماهنگی میان ارکان مختلف تفسیر نمی‌کنم. این سیاستی بود برای اینکه قدرت در دست یک جناح خاص منحصر شود و دیگران کنار زده شوند. به همین دلیل است که باوجود گذشت ۳۱ ماه از آغاز کار دولت ابراهیم رئیسی، نه‌تنها کارآمدی حکمرانی بالاتر نرفته که با کاهشی چشمگیر مواجه شده و نه‌تنها هماهنگی نسبت به گذشته تقویت نشده که شرایط از جهاتی افت هم کرده است.»

علی قنبری، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس، عنوان می‌کند: «همه به یاد داریم در ماه‌های نخست روی کار آمدن دولت سیزدهم و در پی بحث‌ها و جدل‌هایی که میان وزیر اقتصاد و یکی دیگر از مدیران اقتصادی کشور پیش آمد، ابراهیم رئیسی اعلام کرد فرمانده اقتصادی دولت معاون اول است. با این همه تفاوتی در مقایسه با گذشته به‌وجود نیامد و همچنان «ناهماهنگی» ویژگی غالب و عیان تیم اقتصادی دولت فعلی است.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این استاد دانشگاه است.

◉ اخیرا جلسه‌ای میان وزیر اقتصاد و امور دارایی و تعدادی از کارشناسان اقتصادی برگزار شده است. شما در این جلسه حضور داشتید؟

خیر؛ من به این جلسه نرفتم.

◉ در این جلسه به مسئله هماهنگی در تیم اقتصادی دولت پرداخته شده و وزیر هم گفته نظرات مختلف را زیر نظر معاون اول جمع‌بندی می‌کنند. چقدر می‌توان مدعی شد که در دولت فعلی ناهماهنگی دست‌کم در میان اعضای تیم اقتصادی وجود دارد؟

به‌نظر من وقتی به عملکرد دولت در سیاست‌گذاری‌ها و حتی اجرای برخی قوانین دقت کنیم، چیزی که اصلا قابل‌مشاهده نیست، هماهنگی و انسجام است. گاهی انسان تصور می‌کند مدیران و متولیان امور مختلف اقتصادی کشور انگار حتی در جلسات هیات دولت هم یکدیگر را نمی‌بینند و با هم صحبت نمی‌کنند. حتی این تصور به‌وجود می‌آید که گویی مدیران ارشد اقتصادی دولت در یک کشتی نیستند یا بر سر یک مسئله (بهبود وضعیت اقتصاد ایران) کار نمی‌کنند.

◉ یعنی باوجود «حاکمیت یکدست» فقدان هماهنگی چنین مشهود است؟

من «حاکمیت یکدست» را افزایش انسجام و هماهنگی میان ارکان مختلف تفسیر نمی‌کنم. این سیاستی بود برای اینکه قدرت در دست یک جناح خاص منحصر شود و دیگران کنار زده شوند.

به همین دلیل است که باوجود گذشت ۳۱ ماه از آغاز کار دولت ابراهیم رئیسی، نه‌تنها کارآمدی حکمرانی بالاتر نرفته که با کاهشی چشمگیر مواجه شده و نه‌تنها هماهنگی نسبت به گذشته تقویت نشده که شرایط از جهاتی افت هم کرده است. این ناهماهنگی و اینکه در زمینه‌های مختلف مقامات مسئول قوه مجریه هر یک ساز خود را می‌زنند، نه فقط در تیم اقتصادی که در تمام ارکان دستگاه اجرایی کشور مشهود است.

> سیاست‌گذاری‌ها و حتی اجرای برخی قوانین، چیزی که اصلا قابل‌مشاهده نیست، هماهنگی و انسجام است

◉ اگر بحث را تنها به اقتصاد خلاصه کنیم، به‌طور مشخص منظور از هماهنگی چیست؟

هماهنگی یعنی سیاست‌ورزی به‌نحوی صورت بگیرد که به مسائل به‌صورت پروژه‌ای نگاه نشود و در یک بسته جامع و همراه با همسویی سیاستی و فکری، اقداماتی همسان در حوزه‌های گوناگون برای دست یافتن به یکسری اهداف مشخص انجام بگیرد. چنین چیزی به‌وضوح در عملکرد این دولت غایب است. به‌طور خاص در یک سال گذشته بانک مرکزی به اجرای سیاستی سختگیرانه و تثبیتی در بازار پول دست زده که هدف از اجرای این سیاست حفظ وضعیت فعلی از طریق کاهش تورم است.

سیاست تثبیتی زمانی معنا می‌دهد که در دیگر بخش‌ها مانند حوزه بازرگانی و بودجه‌ای نیز از اجرای سیاست‌هایی که به بی‌انضباطی منجر می‌شود، جلوگیری و همزمان در این بخش‌ها هم سیاست‌های تثبیتی و باید در پیش گرفته شود. با این همه به‌طورخاص در بخش بودجه‌ای کشورمان سالانه چندصدهزار میلیارد تومان کسری بودجه ایجاد می‌شود. در واقع از یک طرف سیاست‌های تثبیتی و تورم‌زدا را در پیش می‌گیرند و از طرف دیگر در بخش مالی اقداماتی انجام می‌شود که به‌شدت به رشد تورم و جهش قیمت‌ها منجر می‌شود.

◉ اینکه وزیر اقتصاد می‌گویند تحت فرماندهی معاون اول نظرات مختلف جمع‌بندی می‌شود، به‌معنای این نیست که در نهایت تصمیم یکسانی از نظرات متضاد اخذ می‌شود؟

به هیچ وجه چنین نیست. همه به یاد داریم در ماه‌های نخست روی کار آمدن دولت سیزدهم و در پی بحث‌ها و جدل‌هایی که میان وزیر اقتصاد و یکی دیگر از مدیران اقتصادی کشور پیش آمد، ابراهیم رئیسی اعلام کرد فرمانده اقتصادی دولت معاون اول است. با این همه تفاوتی در مقایسه با گذشته به‌وجود نیامد و همچنان «ناهماهنگی» ویژگی غالب و عیان تیم اقتصادی دولت فعلی است.

◉ این ناهماهنگی چه تبعاتی داشته است؟

ناهماهنگی موجود جدا از اینکه مانع اتخاذ تصمیمات و اجرای اقداماتی که مواهبش به‌طور واقعی در زندگی مردم حس شود، شده، زیر سوال رفتن حقوق مردم را به‌دنبال داشته و در حالی که منابع بانکی برای بنگاه‌های تولیدی اختصاص نمی‌یابد، مشاهده می‌کنیم که همچنان بخش مهمی از بنگاه‌های خاص معاف از مالیات هستند و به‌تعبیری هم درآمدهای دولت را بالا نمی‌برند، هم کسری بودجه را پدید می‌آورند و هم شرایط را برای بهبود وضعیت کسب‌وکار دچار بحران می‌کنند. در کل این یک اصل است که اشتباهات یا نواقص در نظام تصمیم‌گیری و حکمرانی به‌سرعت در زندگی مردم نمایان می‌شود. اینکه ۳۱ ماه از شروع به کار دولتی پروعده می‌گذرد و اوضاع اقتصاد بهبود پیدا نکرده و در شاخص‌هایی چون نرخ تورم یا ارزش پول ملی، در کنار تورم خانوار، شرایطی دشوارتر از گذشته را شاهدیم، ناشی از عدم انسجام در کانون نظام تصمیم‌گیری‌های اقتصادی است. بدون تردید تداوم این وضعیت بیش از هر جایی به جیب و رفاه عموم مردم کشور لطمه می‌زند.

◉ وزیر اقتصاد گفته دولت سیزدهم از تداوم تحریم‌ها خوشحال نیست و برایش مطلوب‌ترین حالت، رفع تحریم‌ها است. او تاکید دارد دولت سیزدهم تلاش خود را کرده، اما طرف مقابل (یعنی ایالات متحده) قابل‌اعتماد نیست. چقدر به این گفته‌ها اعتماد دارید؟

من تصویری کاملا متفاوت می‌بینم. در دولت سیزدهم تلاش چندان موثری برای انجام مذاکرات به‌منظور رفع تحریم‌ها انجام نشد. بگذریم از اینکه تلاش‌های صورت‌گرفته در اواخر دولت دوازدهم توسط افراد همسو با دولت فعلی خنثی شد و در نهایت به نتیجه‌ای نرسید. به‌طور خاص از زمانی که ابراهیم رئیسی در شهریور ۱۴۰۰ سکان امور کشور را از حسن روحانی گرفت تا امروز بیشتر مذاکرات صورت‌گرفته بدون هدف و نتیجه خاصی به پایان رسیده و در نهایت همه چیز در وضعیت فعلی که مشابه یک وضعیت تعلیقی است، قرار گرفت.

این مهم به‌طور خاص در وزارت امور خارجه به‌عنوان دستگاه دیپلماسی بیش از هر جای دیگری مشهود بود. وزارت خارجه در رفع مشکلاتی که اراده آن را داشت، گام‌های موثری برداشت و به‌طور مثال توانست رابطه با عربستان سعودی را به حالت عادی بازگرداند، اما در زمینه رفع تحریم‌ها، باتوجه به اینکه مدعی بودند تحریم مشکل اصلی کشور نیست، مسائل را پیش‌پا افتاده قلمداد کردند و بدون اراده کافی وارد عمل شدند.

حتی آقای وزیر اقتصاد هم اراده کافی برای رفع بخشی از موانع فعلی را هم نداشته و کاملا منفعل عمل کرد. به‌طورخاص بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه، وزارت اقتصاد و امور دارایی و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت باید وارد عمل می‌شدند و موانع حوزه خودشان را شناسایی می‌کردند و سپس در جهت رفع آنها می‌کوشیدند.

> آقای وزیر اقتصاد هم اراده کافی برای رفع بخشی از موانع فعلی را هم نداشته و کاملا منفعل عمل کرد

تیم اقتصادی دولت اگر درصدد رفع مشکلات ناشی از تحریم و تنش‌های خارجی بود، دست‌کم به سمت رفع موانعی چون اف‌ای‌تی‌اف می‌رفت و در شرایطی که حاکمیت از یک جناح تشکیل شده و همه قوا همسوی سیاسی هستند، این مسئله را در مجمع تشخیص مصلحت نظام فیصله می‌داد.

اینجا دیگر طرف مقابل ایالات متحده نیست، اما آقایان دولت سیزدهم در بخش اقتصادی از انجام اقدامات موثری که در حیطه کاری‌شان محسوب می‌شود هم خودداری کردند. به همین دلیل اگر بخواهم منصفانه بگویم، در دولت فعلی اراده چندانی برای تنش‌زدایی با طرف مورداختلاف دیده نشده و به همین اعتبار هیچ گامی برای کاهش تنش‌ها یا موانع برداشته نشده است.

◉ وزیر اقتصاد می‌گوید در دولت فعلی فرمانده اقتصادی معاون اول است، مانند دولت روحانی که مشاور او فرماندهی اقتصاد را برعهده داشت. این قیاس اصولی است؟

من فکر می‌کنم که اگر دولت فعلی سرش به گذشته باشد، نخواهد توانست مشکلات امروز را حل کند. اینکه در دولت روحانی چه کسی فرمانده اقتصادی بود یا اساسا تصمیم‌گیری اقتصادی چگونه بود که نباید توجیهی برای اقدامات مشابه ازسوی دولت فعلی که هیچ مسئولیتی نسبت به وضع موجود را نمی‌پذیرد و همه چیز را به گردن پیشینیان می‌اندازد، باشد.

دولت‌ها تغییر می‌کنند تا ضعف‌ها ادامه پیدا نکند و مشکلات مردم با تغییر عوامل تصمیم‌گیری، دچار تحول شود و کاهش پیدا کند. آقایان دولت فعلی که دولت پیشین را یکسره شکست‌خورده معرفی می‌کنند، بهتر است براساس الگوی خود و مسیری که فکر می‌کنند درست است پیشروی یا اقدامات امروزشان را توجیه کنند. مسئله مردم باید حل شود و وظیفه حل مشکلات مردم با جمهوری اسلامی و دولت برآمده از آن است. پس به نظر من بهتر است گریز زدن به گذشته‌ها را رها و به آینده نگاه کنند. بعید است بتوان از این مقایسه‌های سطحی و نامربوط دستاوردی واقعی برای مجموعه‌ای ساخت که ۴ سال سکان کشور را با وعده‌های بزرگ در اختیار گرفته، اما در عمل موفق به حل کمترین مسائل هم نشد.

◉ وزیر اقتصاد تاکید دارد کسری بودجه فی‌ذاته پدیده‌ای منفی نیست و گاهی می‌توان از آن بهره جست تا به اهداف رسید. چنین بحث‌هایی ربطی به واقعیت امروز مردم و اقتصاد ایران دارد؟

این هم از آن دست حرف‌های غیرعلمی است که شنیدنش موجب شگفتی مخاطب می‌شود. تا امروز کسری بودجه در کشور ما یک تخته پرش مهم برای نرخ تورم بوده است. کسری بودجه موجب شده بودجه عمرانی اختصاص پیدا نکند و همین امر به توقف توسعه اقتصادی منجر شده است.

همزمان مشکلات کشور تشدید شده‌اند و بی‌انضباطی بخش‌های مختلف را در بر گرفته است. این نیز یک تناقض در نظام تصمیم‌گیری ماست که بانک مرکزی از پرداخت منابع موردنیاز بنگاه‌های تولیدی در قالب اجرای سیاست تثبیتی خودداری می‌کند و در مقابل وزیر اقتصاد از مزایای کسری بودجه می‌گوید و همزمان درباره هماهنگی در دولت است. به‌طور خاص در یک سال گذشته بانک مرکزی تداوم این وضعیت بیش از هر جایی به جیب و رفاه طرف مورداختلاف دیده نشده و به همین اعتبار هیچ هم داد سخن می‌دهد.

آگهی فقدان سند مالکیت

۱۶۰ الف ۴

نظر به اینکه **صدیقه شهابی فرزند هادی** به انضمام دو برگ استشهادیه گواهی امضا شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند ششدانگ پلاک ۱۵۵۷۲ فرعی از ۷۹۳ فرعی از ۱۹۱ اصلی بخش ۱۰ مشهد به علت جابجایی (سهل‌انگاری) مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت صدیقه شهابی فرزند هادی شماره شناسنامه ۷۹۶ تاریخ تولد ۱۳۳۶/۰۷/۰۱ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۴۰۴۵۶۹۹۰ با جز سهم ۶ از کل سهم ۶ به‌عنوان مالک ششدانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۴۰۲۶۱۱۵۲۱۷۲۰۰۰۰۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۸ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۲۵۲ شهر مشهد استان خراسان‌رضوی، موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۹۸۲۳۹۸ سری ب سال ۰۱ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۴۰۲۲۰۳۰۶۲۷۲۰۱۰۵۵۵ ثبت گردیده است. لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد، بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۱/۲۹

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

آگهی فقدان سند مالکیت

۱۵۹ الف ۴

نظر به اینکه **فروزان رسولی فرزند حسین** به انضمام دو برگ استشهادیه گواهی امضا شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند مالکیت ۱,۵ دانگ مشاع از ششدانگ پلاک فرعی ۱۸۳۲۸ فرعی از ۱۸۳ اصلی بخش ۱۰ مشهد به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت فروزان رسولی فرزند حسین شماره شناسنامه ۴۹۷ تاریخ تولد ۱۳۵۴ دارای شماره ملی ۰۹۴۲۳۸۴۳۵۰ با جز سهم ۱,۵ از کل سهم ۶ به‌عنوان مالک یک ممیز پنج دهم دانگ مشاع از ششدانگ عرصه و اعیان متن سهم یک‌ونیم دانگ مشاع از ششدانگ باحق خیار فسخ و استیفای منافع مادام‌العمر برای مصالح با شماره مستند مالکیت ۳۳۵۶ تاریخ ۱۳۸۹/۰۸/۰۳ موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۷۶۷۳۸۳ سری الف سال ۹۱ که در صفحه ۱۹۰ دفتر املاک جلد ۱۸۱۷ ذیل شماره ۲۸۶۹۵۶ ثبت گردیده است.

لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد، بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۱/۲۹

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

صمت به جزئیات دستورالعمل «ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود» پرداخت

بورسی شدن در مسیری هموارتر

بسیاری از فعالان اکوسیستم نوآوری معتقدند، یکی از راه‌های توسعه اقتصاد دانش‌بنیان، ورود و تعاملات گسترده این شرکت‌ها در بازار بورس است، اما متاسفانه مسیر ورود بورسی شدن شرکت‌های دانش‌بنیان بسیار کند است. گفتنی است، نحوه ارزش‌گذاری این قبیل دارایی‌ها نیازمند قانون‌گذاری است. اساسا یکی از مشکلات اصلی ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بورس، ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود این شرکت‌ها است. به‌گفته مسئولان، اگر این قانون تدوین و چارچوب ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود شرکت‌ها مشخص شود، می‌توان برمبنای این ارزش‌گذاری، شرکت‌های دانش‌بنیان را اعتبارسنجی و رتبه‌بندی و دست‌کم در درون این اکوسیستم براساس رتبه‌بندی که انجام شده به آنها خدمات ارائه کرد. به‌عبارت‌روشن‌تر، صندوق‌های نوآوری یا بانک‌ها براساس اعتبارسنجی که درون اکوسیستم انجام شده، می‌توانند به این شرکت‌ها خدمات و تسهیلات بدهند. چندی پیش، مدیرکل دفتر تامین مالی و سرمایه‌گذاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری با اعلام این خبر که دستورالعمل «ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود» ابلاغ شد، گفت: در راستای تلاش‌های یک‌ساله معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان حسابرسی، گام بلندی برای ارزش‌گذاری شرکت‌های دانش‌بنیان برداشته شد و برای نخستین‌بار دستورالعمل «ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود» تهیه و ابلاغ شد. صمت در این گزارش به جزئیات این ابلاغیه پرداخته است.


عکس: آیدا فریدی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

۳ رکن ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود

عبدالمجید مرشدی، مدیرکل دفتر تامین مالی و سرمایه‌گذاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری: به‌اعتقاد من، بحث ارزش‌گذاری دارایی نامشهود شرکت‌ها فراتر از یک دستورالعمل است. چند سالی می‌شود که در معاونت علمی، فرآیند ارزش‌گذاری نسبت به دارایی‌های نامشهود را آغاز کرده بودیم که تقریبا در ماه مرداد نظام جدید ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود توسط معاونت علمی و صندوق نوآوری و شکوفایی رونمایی شد. این نظام جدید ۳ رکن اصلی دارد که رکن نخست آن، مربوط به شناسایی و ثبت دارایی‌های نامشهود است. طبق بررسی‌های انجام‌شده، یکی از مهم‌ترین کمبودهای این حوزه، عدم‌شناسایی دارایی‌ها چه به‌صورت مشهود و چه به‌صورت نامشهود بود. به‌عبارت‌دیگر، دارایی‌ها در صورت مالی شرکت‌ها گنجانده نمی‌شدند. طبق استاندارد شماره ۱۷ یک الحاقیه تحت‌عنوان پرسش ۱۳۰ تدوین شد که در سازمان حسابرسی وجود دارد. در حقیقت، گام نخست ایجاد فرآیندی به‌منظور شناسایی و ثبت دارایی‌ها برای مدیران مالی بود.

مسئله دوم به نبود مرجع مشخص برای فرآیند ارزش‌گذاری مربوط می‌شد، در واقع هیچ مرجع مشخصی، متولی ارزش‌گذاری دارایی‌های دانش‌بنیان‌ها نبود، همچنین روش ارزش‌گذاری مشخصی در کشور وجود نداشت که در صورت بروز یک دعوای حقوقی بتوان به آن استناد کرد. افراد زیادی در این حوزه فعالیت داشتند و روش‌هایی را که در برخی کشورها عملیاتی می‌شد، بومی‌سازی کرده بودند، اما این روش‌ها عمومی‌سازی نشده بود و هر کسی از یک روش خاص استفاده می‌کرد، یعنی اگر یک دارایی نامشهود را ۲ نفر می‌خواستند با یک روش ارزش‌گذاری کنند، ۲ عدد مختلف در می‌آمد. تا اینکه در سال ۱۴۰۱ که سال دانش‌بنیان نامیده شد، وزارت اقتصاد در آیین‌نامه‌ای که برای سال دانش‌بنیان خود از هیات‌وزیران گرفت، دستورالعمل نحوه ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود تعریف و بعد تدوین شد.

در این روند، معاونت علمی هم در کنار وزارت اقتصاد بود که خوشبختانه دستورالعمل آن مصوب شد. گفتنی است، برمبنای تمام روش‌هایی که ارزش‌گذاری دارایی نامشهود در دنیا مطالعه و بعد ترجمه شد، تلاش کردیم واژه به واژه در ادبیات مالی و دارایی‌های نامشهود کشور گنجانده شود. خوشبختانه تمام روش‌ها در این دستورالعمل آمده است. همچنین برخی موضوعات حرفه‌ای‌گری را هم برای کسانی که مسئولیت ارزش‌گذاری را برعهده دارند، تدوین کردیم. برای مثال ذی‌نفع واحد را راعایت کنند یا تضاد منافع در دارایی وجود نداشته باشد.

▣ یک دستاورد بزرگ

در گام‌های بعدی با سازمان حسابرسی به‌عنوان متولی استانداردهای مالی و حسابداری رایزنی کردیم و قرار شد بعد از ابلاغ این دستورالعمل، روال استاندارد آن را اجرایی کنیم که قدم رو به جلویی است. این مصوبه برای هیات‌وزیران قابل اجرا است، اما وقتی به‌صورت استاندارد در بیاید، محکم‌تر می‌شود و در همه دادگاه‌ها هم می‌توان از آن استفاده کرد. رکن سوم هم مربوط به مرجع ارزش‌گذاری است. در این نظام، فرآیند ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود با تعاملات ۳ نهاد یعنی کانون کارشناسان، قوه قضاییه و معاونت علمی که خود به شرکت‌های ارزش‌گذاری دارایی نامشهود مجوز می‌دهد، صورت می‌گیرد. بنابراین ۳ نهاد مرجع ارزش‌گذاری هستند. حال اگر شرکت‌ها همت و دارایی‌های نامشهود را تا پایان امسال شناسایی کنند، در سال آینده وارد بحث‌های تجدید ارزیابی و اتفاقات مثبتی که منتظر آن هستیم، خواهیم شد.

خوشبختانه در سال‌های گذشته، اتفاق خوبی که در بازار سرمایه افتاد، ایجاد بازار نوآفرین بود که ۲ تابلو دارد. یکی دانش‌بنیان و دیگری رشد. معاونت علمی در بازار نوآفرین، یک نماینده در هیات‌پذیرش دارد. باتوجه به اینکه ادبیات مشترک بین بازار بورس و اکوسیستم دانش‌بنیان وجود ندارد، با همین دستورالعمل به‌آرامی بازار و دانش‌بنیان به حرف همدیگر گوش می‌دهند و راه‌حل‌ها در حال بررسی است و خوشبختانه به‌تدریج دارایی‌های نامشهود به‌عنوان بخشی از سرمایه شرکت‌ها که پایه دانشی دارند، در حال پذیرفته شدن است؛ اما هنوز وارد بحث‌های تجدیدارزیابی که مشکلات زیادی هم در این زمینه وجود دارند، نشده‌ایم.



در کل در ۲ مورد موضوع ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود مهم می‌شود. در یک نمونه، وقتی شرکت صورت مالی خود را به نهادی که خدمات مالی ارائه می‌دهد، متصدیان باید دارایی‌های نامشهود را مانند دیگر دارایی‌های مشهود بپذیرند. حال باتوجه به ظرفیت‌هایی که در زیست‌بوم وجود دارد، در زمینه اعتبارسنجی این کار را در زیست‌بوم خودمان هم انجام می‌دهیم. یعنی صندوق‌های پژوهش و فناوری باید به‌آرامی در این فضا قرار بگیرند، همچنین روی بحث ضمانت اعتباری هم کار می‌کنیم. به این معنا که یعنی یک شرکت باتوجه به تمام دارایی‌ها چه مشهود و چه نامشهود رتبه‌بندی شود و مورد اعتبارسنجی قرار بگیرد. موضوع بعدی هم این است که می‌خواهیم به این سمت حرکت کنیم که بگوییم دارایی‌های نامشهود نظیر دیگر دارایی‌ها قابل‌وثیقه‌گذاری باشد، اما به‌اعتقاد من، اگر بخواهیم به‌عنوان یک مطالبه از بازار پول داشته باشند، درست نیست، چراکه ابتدا دارایی‌های نامشهود باید شناسایی شود و بعد سهام آن شرکت به‌عنوان وثیقه موردپذیرش قرار بگیرد.

با این تعاریف دارایی‌های نامشهود به‌طورمستقیم نمی‌تواند به‌عنوان یک وثیقه در نظر گرفته شود. باید از قبل در بازار ارزش‌گذاری آن انجام شود و میزان سرمایه آن افزایش پیدا کند و بعد سهامی که بانک وثیقه می‌گیرد، دارایی نامشهود هم دارد. به‌نظر من، اگر به این موضوعات به‌صورت تفکیک‌شده نگاه کنیم، قدم به قدم و پله پله می‌توانیم راه مشخص‌تری برای خود انتخاب کنیم. نخستین قدم این است که در رتبه‌بندی و اعتبارسنجی آن را ببینیم، بعد در تعاملات با بازار پول این را ببینیم که سهام خود را مشخص کند.

باید این را بدانیم که ایده‌ها شامل قوانین مالکیت فکری می‌شوند که مشکلاتی دارد که همکاران در معاونت علمی درصدد رفع آن هستند. اما دارایی‌های نامشهود تبدیل به یک دارایی شده‌اند، یعنی از ایده فراتر رفته‌اند و به‌عنوان یک دارایی شناخته می‌شود و این ابلاغیه در ارزش‌گذاری و مالکیت فکری بندی ندارد.

با سازمان حسابرسی به‌عنوان متولی استانداردهای مالی و حسابداری رایزنی کردیم و قرار شد بعد از ابلاغ این دستورالعمل، روال استاندارد آن را اجرایی کنیم

فرق میان دارایی‌های نامشهود و فکری چیست؟

میترا امین‌لو، مدیر کانون مدیریت دارایی‌های فکری معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری: در برخی متون، دارایی‌های نامشهود و فکری به‌جای یکدیگر استفاده می‌شوند؛ در حالی که دارایی‌های نامشهود رویکرد عمومی‌تری نسبت به دارایی‌های فکری دارند و زیرمجموعه دارایی‌های نامشهود به‌حساب می‌آیند که بیشتر بر جنبه فناورانه و نوآورانه تاکید دارند؛ مانند اختراعات، طرح‌های صنعتی و علامت‌های تجاری و ... . یکی از چالش‌های موجود در ارزیابی دارایی‌های فکری در کشور، فقدان ابزارهای ارزش‌گذاری است، همچنین فراتر از آن، فرهنگ پذیرش آن در اقتصاد هم هنوز در کشور جا نیفتاده است. اگر ارزش‌گذاری آن در اسناد مربوط به استاندارد هم لحاظ شود، بی‌شک برای ایجاد فعالیت ارزش‌گذاری فناوری، باید متخصصانی به‌منظور ارزیابی دقیق تربیت شوند. البته فارغ از تربیت نیروی متخصص، هدف اصلی این است که فرآیند ارزش‌گذاری در نهایت به قرارداد واقعی برسد. به‌عبارت‌روشن‌تر، شکل‌گیری معاملات واقعی مهم‌ترین هدف در بحث ارزش‌گذاری دارایی‌های فکری است. متاسفانه رسته تعریف‌شده‌ای در کارشناسان دادگستری برای این حیطه هم وجود ندارد، چراکه موضوعی چندوجهی و فرابخشی است که از مرحله «کیفیت ثبت» در قوه قضائیه تا ارزیابی کارشناس رسمی در وزارت دادگستری را شامل می‌شود. در صورت رفع چالش‌های یادشده، انتهای این فرآیند به فعالیت در بازار بورس و سرمایه می‌انجامد، بنابراین باید سازکاری ایجاد شود تا یک دارایی نامشهود دانش‌بنیان باکیفیت، راهی بازار سرمایه و قابل‌معامله در بورس شود.

مراحلی اعم از توسعه فناوری باکیفیت، نظام ارزیابی و صدور سند مالکیت قوی، ارزش‌گذاری نزدیک به بازار و وجود نظام قضایی توسعه‌یافته به‌منظور حل‌وفصل و رسیدگی به دعاوی، مراحلی است که یک شرکت دانش‌بنیان باید برای عرضه دارایی‌های فکری به بازار سرمایه طی کند. سال‌ها است که پذیرش دارایی‌های نامشهود شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور، به‌عنوان چالشی مهم در اکوسیستم نوآوری شناخته می‌شود. برای رفع این چالش، از سال ۱۳۹۲ با الگوبرداری از بازار IPXI امریکا، در بورس بازار سومی با عنوان بازار دارایی‌های فکری طراحی شد. هدف این بود که این نوع از دارایی‌ها موردتبادل اقتصادی قرار بگیرند و استارت‌آپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها بتوانند جذب سرمایه کنند. اما به‌دلیل نبود تجربه عینی و عدم‌تطابق بازار با الگوی یادشده، این برنامه توفیق چندانی پیدا نکرد، هرچند این برنامه در خاستگاه اصلی خود نیز با دستاورد قابل‌قبولی مواجه نشد و باوجود تلاش‌های انجام‌شده در ایران هم، دستاورد خاصی حاصل نشد. در واقع باوجود تلاش برای بررسی و رفع دلایل این شکست، از آنجا که شناخت کافی از مفهوم دارایی‌های فکری در بازار مالی و اقتصادی ایران، وجود نداشت، کیفیت دارایی‌های عرضه‌شده به‌دلیل ضعف نظام ارزیابی ثبت، پایین بود و در نهایت، این بازار شکل نگرفت.

برای حل این چالش‌ها در معاونت علمی، راهکارهایی در نظر گرفته شد؛ یکی از این اقدامات که خوشبختانه به‌خوبی پیش رفت و احتمالا به‌زودی وزارت اقتصاد هم از آن رونمایی خواهد کرد، اصلاح ماده ۴۶ استاندارد حسابداری شماره ۱۳ است. در واقع چالش اصلی این ماده این بود که مفهوم دارایی‌های نامشهود لحاظ نمی‌شد.



از طرف دیگر، قانون دیگری در قالب آیین‌نامه ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود وجود دارد که در سال ۱۳۹۶ به‌تصویب هیات‌وزیران رسید و در سال ۱۳۹۸ اجرای آن از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به معاونت علمی ابلاغ و سامانه‌ای در این زمینه راه‌اندازی شد. هدف از راه‌اندازی این سامانه اعتبارسنجی نظام ارزش‌گذاری بوده و وظیفه آن نیز، ارزیابی شرکت‌های مورد تایید و اعتباربخشی روش‌های ارزش‌گذاری بر دارایی‌های نامشهود و فکری است. البته طبیعی است در معاملاتی که طرفین از بخش خصوصی هستند؛ ملاک، توافق طرفین معامله باشد و شاید از سوی آنها رجوعی به سامانه انجام نگیرد.

هدف از راه‌اندازی این سامانه، اعتبارسنجی نظام ارزش‌گذاری و وظیفه آن نیز، ارزیابی شرکت‌های موردتایید و اعتباربخشی روش‌های ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و فکری است

سخن پایانی

به‌گفته بسیاری از مسئولان، بررسی‌ها نشان می‌دهد، نسبت سرمایه‌گذاری بر دارایی‌های نامشهود به سرمایه‌گذاری بر دارایی‌های مشهود در کشورهای توسعه‌یافته، شیب بسیار تندی گرفته است، به‌طوری‌که امروز سهم ۱۲درصدی از اقتصاد دنیا را سرمایه‌گذاری بر دارایی‌های نامشهود تشکیل می‌دهد.

چنین نکته‌ای نشان می‌دهد که این حوزه موردتوجه همه کشورها قرار گرفته است و کشور ما نیز نباید از آن غافل بماند.

یادداشت

دولتمردان استارت‌آپ‌ها را نمی‌شناسند



محمد قیصری، فعال دانش‌بنیان در زمینه فناوری اطلاعات

استارت‌آپ‌ها زیربنای توسعه اقتصاد دیجیتال در هر کشوری محسوب می‌شوند و در توسعه هر فرآیند نوآورانه نقش مهمی دارند. وقتی صحبت از اقتصاد دیجیتال می‌شود، قاعدتا باید به‌سمت آن دسته از کسب‌وکارهایی رفت که نوین هستند و مدل‌های استارت‌آپی باید رونق کافی داشته باشند. استارت‌آپ‌ها هم برای رشد نیاز به سرمایه‌گذاری اولیه دارند و متاسفانه این روند در کشور مغفول است. فرق استارت‌آپ با شرکتی که گردش مالی بالایی دارد، زیاد است؛ استارت‌آپ نمی‌تواند حتی پول بیمه خود را متقبل شود.

رهبران استارت‌آپی تلاش زیادی می‌کنند که به مرحله دانش‌بنیان شدن برسند و آنها بعد از کلی دوندگی، می‌توانند دانش‌بنیان نوع ۲ را دریافت کنند، اما در عمل حمایت درخوری از آنها صورت نمی‌گیرد و تسهیلات خاصی به آنها داده نمی‌شود. حتی اگر به مراکزی که برای خدمات‌دهی به دانش‌بنیان‌ها افتتاح شده‌اند، سر بزنید، اجاره این مکان‌ها تفاوتی با یک شرکت غیردانش‌بنیان ندارد. بنابراین تا زمانی که اکوسیستم دانش‌بنیان در کشور مغفول است، صحبت از توسعه مولفه‌های اقتصادی برمبنای نوآوری بیشتر شبیه یک رویا است.

موفقیت استارت‌آپ‌ها در شرایط فعلی کشور تنها منوط به ایجاد روندی است که کمتر فعالی در این عرصه می‌تواند آن را فراهم کند. در واقع باتوجه به شرایط موجود، نمی‌توان توفیقی برای استارت‌آپ‌ها متصور شد. در واقع داشتن سقف مالی بالا یا وصل شدن به برخی نهادهای بالادستی برای دریافت رانت، رمز موفقیت برخی از این استارت‌آپ‌ها یا دانش‌بنیان‌ها در کشور است؛ نه آن دسته از استارت‌آپ‌هایی که متشکل از چند جوان نخبه هستند که تنها دارایی آنها علم و فن آنها است.

برای توسعه اکوسیستم استارت‌آپی در کشور باید مشاوران حقوقی در کنار تیم‌های استارت‌آپی کوچک و خرد قرار بگیرند، چراکه این شرکت‌ها و تیم‌های استارت‌آپی هیچ مشاور حقوقی ندارند و حتی توانایی مالی لازم را هم ندارند که بخواهند هزینه‌های ساعتی دریافت مشاور را پرداخت کنند، اما این یکی از خدماتی می‌تواند باشد که از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری به شرکت‌های استارت‌آپی تخصیص یابد یا حتی از سوی وزارت کار یا صنعت، معدن و تجارت به استارت‌آپ‌های حوزه‌های گوناگون داده شود. همچنین، برگزاری دوره‌های مختلف از جمله دوره‌های قراردادنویسی می‌تواند به‌شدت به‌کار استارت‌آپ‌ها بیاید. البته ناگفته نماند که رهبران استارت‌آپ و تیم‌های استارت‌آپی نمی‌توانند در ابتدای مسیرشان چنین هزینه‌هایی را متقبل شوند، به‌همین‌دلیل این خدمات باید از سوی نهادهای بالادستی با هزینه‌های اندک و در برخی موارد به‌صورت رایگان در اختیار استارت‌آپ‌ها قرار داده شود.

یک قاعده کلی در استارت‌آپ‌ها و محصولات استارت‌آپی در کل دنیا رعایت می‌شود و آن این است که استارت‌آپ‌ها باید در زمان خود به بازار ورود پیدا کنند و اگر در زمان و مکان نامناسبی باشند، نمی‌توانند محصولات خود را به‌فروش برسانند. زمانی که یک استارت‌آپ می‌خواهد به یک جامعه خدمتی ارائه دهد، باید متناسب با نیاز بازار و آن جامعه باشد و اگر زودتر این خدمات ارائه شود، با شکست و فروپاشی مواجه می‌شود. به‌عبارت دیگر، تولید محصول و خدمات باید در زمان و مکان خود اتفاق بیفتد. در واقع، زمان ورود یک استارت‌آپ به بازار جزو مولفه‌های مهم است. استارت‌آپی که زودهنگام وارد بازار می‌شود، باید توان مقابله با قدرت‌های دولتی و شخصی را داشته باشد.

در نهایت می‌توان اقتصاد دیجیتال را اقتصادی معرفی کرد که ایجاد ارزش در آن مبتنی بر فناوری‌های دیجیتال و ستون فقرات آن، ارتباطاتی به‌منظور ساخت اکوسیستمی بین مردم، سازمان‌ها و زیرساخت‌های فناورانه است. برای درک بهتر مفهوم اقتصاد دیجیتالی نگاهی به ۵ شرکت برتر لیست فورچون در سال ۲۰۱۸ بیندازیم. جالب است! هر ۵ شرکت فعال در حوزه فناوری اطلاعات هستند و خبری از غول‌های نفتی، خودروسازی، صنعت غذا و بانکداری نیست، در حالی که حدود ۴۰ سال پیش، داستان کاملا متفاوت بود. شاید برای‌تان جالب باشد که سهام شرکت اپل، هم‌اکنون ارزشی چندین برابر ارزش کل بورس برخی کشورها از جمله کشور ما دارد! یک شرکت در مقابل چندین کشور! با همه این اوصاف باید پذیرفت که دنیا وارد اقتصاد جدیدی شده با نام اقتصاد دیجیتال؛ اقتصادی که در آن هسته ارزش‌آفرینی مبتنی بر فناوری‌های دیجیتال است. این اقتصاد ویژگی‌هایی دارد که آن را با نسل‌های قبلی‌اش متفاوت می‌سازد. اما ایران کجای داستان دیجیتالی کردن اقتصادش است؟ اقتصادی که سال‌ها است از سوی مسئولان بالارتبه صحبت از بیماری آن و لزوم جراحی‌اش مطرح می‌شود.

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostaresh.news
www.Gostaresh.news
سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

زیر ذره‌بین

سارقان در بهشت‌زهرا

سازمان بهشت‌زهرا (س) برای کاهش آسیب‌های اجتماعی و تخلفات از جمله سرقت گل، نظارت‌ها را افزایش داده است. برای رسیدن به بهشت‌زهرا (س) فرقی نمی‌کند از بزرگراه شهید تندگویان یا خلیج‌فارس تردد کنید، حتماً با گل‌فروشان مواجه می‌شوید. بچه‌های کمتر از ۵ سال و نوجوانان و جوانان و پیرمرد و پیر زن بالای ۶۰ سال، کنار بساط گل ها ایستاده اند و چنان در یک خط صف شده‌اند که گویا قرار است از آنها سان دیده شود. البته که هر کسی نمی‌تواند در این محورها گلفروشی کند. چرا که مافیای گلفروش چنان پر قدرت در صحنه حضور دارند که تا کنون کسی حریف‌شان نشده و طرح ساماندهی گلفروشان بزرگراهای منتهی به بهشت زهرا(س) بیش از دو دهه ابتر مانده است. علاوه بر گلفروشی در محورهای بزرگراهی، سرقت گل از شهر مردگان هم به کسب و کار پررونق تبدیل شده و گلایه مندی شهروندان را در پی دارد. این گزارش روایت میدانی خبرنگار همشهری از سرقت گل در شهر مردگان است.

ناپدیدشدن دسته‌گل‌ها از روی سنگ مزار

کنار بساط گل‌فروش توقف می‌کنیم و یک دسته‌گل رز می‌خریم. سر مزار گل‌ها را می‌چینیم و مشغول تلاوت قرآن و قرائت فاتحه می‌شویم. مزار را ترک می‌کنیم و هنوز چند قدم دورتر نرفته‌ایم که برمی‌گردیم و می‌بینیم اثری از شاخه گل‌ها نیست. ناپدیدشدن گل‌ها در چشم برهم‌زدن قطعاً نیاز به تخصص و مهارت و سرعت عمل بالا دارد. نیروی خدمات شهری سازمان بهشت‌زهرا (س) مشغول نظافت قطعات است. موضوع را با او مطرح می‌کنیم و می‌گوید برای جلوگیری از سرقت گل‌ها بهتر است آنها را پرپر کنید.

گل‌های پرپر هم خواهان دارد

به گزارش خبرآنلاین، برای زیارت اهل قبور بازهم راهی آرامستان تهران می‌شویم و این بار بنا به توصیه نیروی خدمات شهری بهشت‌زهرا (س) تصمیم می‌گیریم گل‌های روی سنگ مزار را پرپر کنیم. به همین دلیل دسته‌گل داودی زرد از گل‌فروشی می‌خریم و پس از رسیدن سر مزار آنها را پرپر می‌کنیم. گرچه اطمینان داریم دیگر کسی با گل‌های پرپر کاری ندارد؛ اما مسافت کوتاهی که می‌رویم و تصمیم می‌گیریم برگردیم تا از سرقت‌نشدن گل‌های پرپر مطمئن شویم. به مزار که می‌رسیم در اوج ناباوری می‌بینیم اثری از گل‌ها نیست.

ردپای گل‌های سرقتی در بساط گل‌فروشان

همچنان در بهت سرقت گل‌های پرپر هستیم که به ناگهان متوجه می‌شویم شخصی با لباس‌های ژنده مشغول جمع‌آوری گل‌ها از روی سنگ مزار است. در گوشه‌ای او را زیر نظر می‌گیریم و در نهایت پس از عملیات تعقیب نامحسوس می‌رسیم پای بساط گل‌فروشان. گل‌های پرپر شده در کیسه پلاستیک کوچک بسته‌بندی و به مبلغ ۳۰ هزار تومان فروخته می شود. البته که گلفروشان آنها را با مبلغ کمتری از سارقان که اکثرشان اتباع و برخی هم معتاد هستند، خریداری می کنند.

گل‌ها خراب می‌شوند

برای گفت‌وگو با فردی که اقدام به سرقت گل از روی سنگ مزارها می‌کند، مجبور می‌شویم، گل‌های سرقتی را بخریم. با هر ترفندی حاضر می‌شود خیلی کوتاه صحبت کند. خودش را معرفی نمی‌کند و در پاسخ به این پرسش که چرا گل‌ها را از روی مزارهای بردارمی دارید؟ می‌گوید: «گل‌ها خراب می‌شوند و از بین می‌روند. حالا ما آنها را برداریم و بفروشیم ضرر و زیانی به کسی نمی‌زند.» حال‌وروز خوشی ندارد و بی‌حوصله از کنارمان فاصله می‌گیرد و خودش را به مزار دیگری می‌رساند و مشغول جمع‌آوری گل‌ها و ریختن آنها روی کیسه می‌شود.

نظارت‌ها افزایش‌یافته است

مدیرعامل سازمان بهشت‌زهرا (س) حضور سارقان گل در آرامستان را تأیید می‌کند. محمدجواد تاجیک می‌گوید: «این موضوع (سرقت گل) از گذشته بوده و در این دوره با همکاری نیروی انتظامی و همکاران سازمان خدمات اجتماعی تلاش می‌کنیم تا سارقان جمع‌آوری شوند و با اقدامات صورت‌گرفته سرقت‌ها به حداقل رسیده است.»

او در تشریح بیشتر اقدامات عنوان می‌کند: «برای نظارت بیشتر، بهشت‌زهرا (س) را ناحیه‌بندی کرده‌ایم و اکنون تمامی فعالیت‌ها اعم از کفن‌ودفن و گشت‌زنی و نظارت توسط معاونین در نواحی صورت می‌گیرد و مستمر است تا شاهد وقوع چنین مواردی (سرقت) در این آرامستان نباشیم.»

به گفته تاجیک در دوره جدید مدیریت شهری، علاوه بر افزایش نظارت شبانه‌روزی نیروهای دژبان و انضباط شهری، و افزایش تعداد دوربین‌های مداربسته، شهردار شب هم در این مجموعه دایر شده و نیروهای ویژه سازمان بهشت حضرت زهرا (س) برای جلوگیری از سرقت‌ها و... شبانه‌روز تلاش می‌کنند.

مدیریت شهری درصدد ساماندهی گل‌فروشان

ایجاد جایگاه عرضه گل یکی از راهکارهای ساماندهی گل‌فروشان جاده بهشت‌زهرا (س) است. تورج فرهادی شهردار منطقه ۱۹ با اشاره به این موضوع می گوید: «ایجاد جایگاه های عرضه گل در ادوار گذشته پیگیری و به طور مقطعی طرح ساماندهی انجام شده است اما شاهد افزایش تعداد گلفروشان هستیم و برای روان سازی تردد در محورهای بزرگراهی منتهی به بهشت زهرا(س)، ضرورت دارد تا طرح ساماندهی به صورت اساسی عملیاتی شود.» او با بیان این که مطالعات مربوط به طرح ساماندهی گلفروشان در حال انجام است تاکید می کند: «علاوه بر گلفروشان، با مقوله عرضه تره بار در مسیر جنوب به شمال اتوبان شهید هاشمی مواجه هستیم و از این رو با همکاری شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران موضوع ساماندهی هر دو مورد (گلفروشان و عرضه کنندگان تره بار) پس از نهایی شدن مطالعات، اجرایی می شود.»

حرف‌وحدیث‌های تجارت میلیاردی قبر تمامی ندارد

گرانی یک وجب خاک!



گروه گزارش
editor@smtnews.ir

مرگ، واژه‌ای ترسناک برای خیلی از افراد است؛ حالتی که دیگر روحی در بدن نیست تا برای بسیاری از اعمال دنیایی به تکاپو بیفتد و به‌قولی آخر خط است، اما برای همه افراد این‌گونه نیست و بسیاری ترجیح می‌دهند «مرگ گران» داشته باشند.

در همین زمانه که بسیاری از افراد از پس خرج زندگی خود برنمی‌آیند، مرگ برخی از افراد برای بازماندگان، میلیاردها تومان خرج برمی‌دارد. درست زیر همین آسمان که با عملکرد مسئولان دیگر خرید یک خانه آرزو شده، عده‌ای تا ۵ میلیارد تومان هم برای خرید خانه ابدی خود یا عزیزان‌شان هزینه می‌کنند. این روزها قبر در اطراف تهران از بسیاری از خانه‌ها گران‌تر است و فرقی هم نمی‌کند، کجا باشد. نمی‌دانیم که دولت چه توجیهی برای قیمت‌های غیرمعقول قبرها دارد؛ شاید این هم از تحریم یا نوسانات نرخ دلار نشأت می‌گیرد! گرانی مسکن را شاید بتوان امری عادی در ایران به حساب آورد اما گرانی خانه آخرت دیگر خیلی عجیب است. صمت در این گزارش به بررسی هزینه‌های لازم برای خرید قبر در پایتخت پرداخته است.

همسایه غسالخانه و بخش اداری بودن، قدیمی بودن قطعه، فضای سبز، نبش‌بودن، دسترسی به ورودی‌های اصلی، همجواری با مترو، نزدیکی به انشعابات آب و برق، دکه تنقلات، گل‌فروشی و... مواردی است که قبرها را گران می‌کند؛ درست مانند زمانی که به دنبال محله مناسبی برای خرید خانه می‌گردید که دسترسی به مراکز خرید و مترو بسیار اهمیت دارد. نکته جالب‌تر این است که درست مانند زندگی شهری، بهشت زهرا نیز به‌نوعی بالا شهر و پایین شهر دارد و برخی از قطعات آن مخصوص ازمابهتران است. همچنین برخی افراد دوست دارند در مقبره‌های خانوادگی خود دفن شوند که آن نیز بنا بر موقعیت مکانی قیمت‌های بالایی دارد.

سال گذشته مدیرعامل وقت سازمان بهشت زهرا (س) اعلام کرد: مقبره‌های ۵۰ متری مسقف و دارای ۴۰ قبر به نرخ یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان به فروش می‌رسد و اکنون با تورمی که شامل حال خانه ابدی نیز می‌شود می‌توان گفت نرخ آن به بیش از ۲ میلیارد تومان رسیده است.

علاوه بر این سازکار پیش‌فروش مسکن به مردگان هم رسیده و اخیر سازمان بهشت زهرا (س) شرایط جدید پیش‌فروش قبر را اعلام کرده که بر این اساس هزینه ۲ طبقه از یک قبر ۳ طبقه پیش‌فروش شده، در زمان فروش و هزینه یک طبقه دیگر در زمان نخستین دفن، به نرخ مصوب از خانواده متوفی دریافت خواهد شد. کمی عجیب به‌نظر می‌رسد؛ اما در تهیه خانه ابدی نیز در برخی موارد چشم‌وهم‌چشمی وجود دارد و دیگر مهم نیست چقدر پول خرج می‌شود. تنها این مهم است که بگویند «قبر فلانی میلیاردها تومان ارزش دارد». نکته موردتوجه این است که قیمت‌های اعلامی ازسوی مدیران بهشت زهرا (س) اصلا نزدیک به قیمت‌های حقیقی نیست. دلالان که از هیچ بازاری برای کسب درآمد نمی‌گذرند به این بازار نیز وارد شدند و اینجا برای مردگان خریدوفروش می‌کنند. ظاهرا تورم بخش مسکن زندگان به خانه مردگان هم سرایت کرده و قیمت‌های نجومی برای قبرها تعیین می‌شود.

خانه‌های ابدی لاکچری

امروزه خرید قبر در تهران مانند خرید مسکن هزینه‌بر و پرچالش است. در گذشته انتشار آگهی فروش قبر در فضای مجازی مجاز بود و در مقطعی تعداد آگهی‌ها به‌شدت زیاد شده بود؛ بازاری که بیشتر شبیه بازار سیاه بود که خریدوفروش در آن به‌صورت زیرزمینی و قاچاقی انجام می‌شد. قبر در قطعات قدیمی که خوش آب‌وهوا هستند و درختان کهنسال بر سر مزارها سایه انداخته‌اند و دسترسی به آنها آسان است، قیمت‌های سرسام‌آوری دارد؛ به‌طوری که بهای یک قبر در این قطعات از هزینه خرید مسکن در بسیاری از نقاط تهران گران‌تر است.

سری به سایت‌های اینترنتی که آگهی‌های فروش قبر در آنها منتشر شده، زدیم. محدوده قیمتی عنوان‌شده در این آگهی‌ها از ۲۰۰ میلیون تا یک میلیارد تومان بود.

در نگاهی به آگهی‌های فروش قبر به آگهی‌های جالبی برمی‌خوریم؛ مثلا در یکی از این آگهی‌ها ذکر شده بود: قبر برای پدرم است که ۴۰ سال پیش فوت شده؛ تنها فروشنده واقعی تماس گیرد. یا فروشنده‌ای دیگر نوشته بود: می‌توانید ماشین خود را کمی جلوتر از مزار پارک کنید.

برای اطلاع بیشتر با یکی از فروشندگان قبر تماس می‌گیریم. آقای فروشنده با لحنی محکم از موقعیت مکانی خوب قبر می‌گوید؛ گویی بهترین ملک در شمال تهران را به ما می‌فروشد. این فروشنده اظهار می‌کند: این قبر سه‌طبقه است و در بهترین قطعه بهشت زهرا قرار دارد. دسترسی آسان به مترو و سرویس بهداشتی و همچنین رمپ برای ویلچر دارد. مهم‌تر از همه محیط آن آرام و دنج است. چون واقعا قصد فروش دارم با تخفیف ۹۲۰ میلیون تومان به شما می‌دهم.

فروشنده بعدی خانمی است که قبر قدیمی یکی از بستگان خود را می‌فروشد و اکنون در شمال زندگی می‌کند. با لحنی آرام ماجرای افراد دفن شده را در کنار موقعیت خوب قبر بیان می‌کند. او می‌گوید: این قبر ۲ خواهر من است که در هشتسالگی در اثر آتش‌سوزی از دنیا رفتند. جای بسیار خوبی در بهشت زهرا قرار دارد و با قدمت ۴۳ساله آماده سه‌طبقه شدن است، به همین این قبر را به نرخ ۲۷۰ میلیون تومان می‌فروشم. نرخ ۲۰۰ میلیون تومان به‌نسبت مبالغ نجومی دیگر آگهی‌ها کمی منطقی‌تر به‌نظر می‌رسد.

همه خانه‌های ابدی یکسان و دارای یک نرخ هستند

باوجود تجربیات ذکرشده خبرنگار صمت، در دی سال گذشته معاون وقت مجتمع عروجیان سازمان بهشت زهرا (س) تهران در آخرین تشریح جزئیات قیمت قبر در تهران با تاکید بر اینکه خانه ابدی لوکس و خاصی در این سازمان وجود ندارد، درباره افزایش نرخ خرید خانه ابدی در گفت‌وگو با شهر اظهار کرد: در سال‌های گذشته قبور در ۳ ناحیه با ۲۵ درصد افزایش نرخ واگذار می‌شد، اما امسال برای رعایت حال هموطنان، این افزایش با شیبی ملایم‌تر اتفاق افتاد و در ناحیه یک، با ۱۰ درصد افزایش، در ناحیه ۲ با ۲۰ درصد و در ناحیه ۳ با ۲۵ درصد افزایش نرخ روبه‌رو بودیم و خدمات نیز با ۲۵ درصد افزایش نرخ به مردم شریف و داغدار ارائه می‌شود.

روح‌الله محسنی درباره برخی حواشی در زمینه خرید خانه ابدی با بیان اینکه از مردم می‌خواهیم اخبار را از مبادی رسمی دریافت کنند، اظهار کرد: قیمت‌ها تابع تصمیمات شورای اسلامی شهر تهران است. خانه ابدی لوکس و خاصی در این سازمان وجود ندارد و در هر ۳ ناحیه این سازمان، خانه‌های ابدی یکسان هستند.

وی با اشاره به نرخ خرید خانه ابدی در سال گذشته یادآور شد: سال گذشته در ناحیه یک که قطعه یک تا ۱۱۲ را در بر می‌گیرد، نرخ هر خانه ابدی ۲۵ میلیون تومان بود که امروز ۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. در ناحیه ۲ که از قطعه ۲۰۰ تا ۲۵۸ است، نرخ هر طبقه قبر ۱۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و در ناحیه ۳ که از قطعه ۳۰۰ تا ۳۲۸ است، حدود ۱۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است. از قطعه ۳۰۰ تا ۳۲۸، قطعات عمومی داریم (۳۰۳) که برای رعایت حال شهروندان است و یک طبقه به‌صورت رایگان و ۲ طبقه فوقانی با نرخ ۹ میلیون تومان واگذار می‌شود.

محسنی بخشی تامین بودجه این سازمان را به‌دلیل درآمدزا بودن برعهده خود سازمان ذکر کرد و این را هم گفت که نرخ خانه‌های ابدی سازمان بهشت زهرا (س) تهران با سایر آرامستان‌های تهران قابل‌مقایسه نیست.

وی افزایش نرخ خدمات را از جمله علل افزایش قیمت‌ها در این سازمان دانست و اظهار کرد: ۲ هزار نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم در این سازمان در حال خدمت‌رسانی هستند و افزایش حقوق سالانه باعث می‌شود هزینه خدمات افزایش یابد.

محسنی تاکید کرد: همه خانه‌های ابدی یکسان و دارای یک نرخ هستند و خانه ابدی لوکس و خاصی وجود ندارد و اگر هر یک از شهروندان مراجعه کنند، در صورت وجود می‌توانند در هر قسمت از بهشت زهرا (س) خانه ابدی خریداری کنند. حدود یک سال از این سخنان محسنی می‌گذرد و حالا خبر رسیده که ممکن است در سال آینده قیمت قبر در بهشت‌زهرا ۳۰ درصد افزایش داشته باشد.

آخرین کار بازماندگان برای یک عزیز

از موقعیت مکانی قبر که بگذریم، خرید سنگ قبر و ظاهر مجلل آن برای برخی بسیار اهمیت دارد. به این منظور سراغ سایت‌های فروش سنگ مزار می‌رویم. با یک گذر محدوده قیمت‌ها دستمان می‌آید. در سایت‌های اینترنتی نرخ سنگ مزار از ۶ میلیون تومان شروع و به ۲۷۰ میلیون تومان می‌رسد.

برای تکمیل اطلاعات به سراغ یکی از فروشندگان سنگ مزار رفتیم.

آقای فروشنده درباره نرخ سنگ قبرها به صمت گفت: نرخ سنگ مزار بستگی به جنس سنگ و ضخامت آن دارد. نرخ سنگ‌های مزار از ۵ میلیون و ۵۰۰ تومان شروع می‌شود و سقف مشخصی ندارد و به بیش از ۲۵۰ میلیون تومان می‌رسد. برخی از افراد خرید سنگ قبر را آخرین کار برای عزیزی می‌دانند که آن را از دست دادند؛ پس منطقی است که همه تلاش خود را برای خرید بهترین سنگ قبر انجام دهند.

وی درباره متراژ سنگ موردنیاز بیان کرد: ابعاد استاندارد سنگ مزار ۱۸۰ در ۶۰ است که باتوجه به فضا و سلیقه افراد میزان سنگ به کار رفته متفاوت است. نصب سنگ مزار نیز برعهده سازمان بهداشت زهرا (س) است که برای این کار پیمانکار دارد و هزینه‌ای برای مشتری ندارد.

آقای فروشنده با اشاره به کاهش تقاضای سنگ‌های گرانقیمت در امسال اظهار کرد: قدرت خرید مردم مانند سال‌های گذشته نیست. در گذشته حدود ۷۰ درصد متقاضیان میل به خرید سنگ مزار گرانقیمت داشتند، اما اکنون این آمار به کمتر از ۳۰ درصد رسیده و بیشتر افراد به‌دنبال سنگ قبرهای ارزان هستند.

> بهای یک قبر در این قطعات از هزینه خرید مسکن در بسیاری از نقاط تهران گران‌تر است

سخن پایانی

هزینه دفن اموات و نرخ قبور چند سالی است که خبرساز شده و متاسفانه دلالان حسابی در این بازار جولان می‌دهند و از موقعیت‌های ناب قبر با نرخ نجومی درآمد کسب می‌کنند. اما نکته جالب این است که این همه سال چرا جلوی این خریدوفروش‌های غیرقانونی گرفته نشده است؟ نرخ‌های اعلامی ازسوی سازمان بهشت زهرا (س) با بازار خریدوفروش قبر بسیار متفاوت است.

در پایان سال ۱۴۰۱ معاون مجتمع عروجیان بهشت زهرا اعلام کرد نرخ قبور در ۳ ناحیه یک، دو و سه متفاوت است و کف نرخ از ۴ میلیون و ۳۰۰ تا ۱۱۵ میلیون تومان برای سه طبقه قبر خواهد بود. اما آگهی‌ها چیزی غیر از این را نشان می‌دهد. ظاهرا تورم تاثیر خود را بر خانه مردگان نیز گذاشته که اکنون شاهد خرید قبر با قیمت‌های میلیاردی هستیم. متاسفانه زیر سایه بسیاری از قوانینی که وضع می‌شود عده‌ای به اجبار یا برای کسب سود بیشتر اقدام به فروش خانه‌های ابدی با قیمت‌های میلیاردی می‌کنند و عده‌ای دیگر از سر عیانی قبری با موقعیت مکانی عالی می‌خرند که نرخ آن در دخل‌وخرج‌شان ذره‌ای اهمیت ندارد. آنچه عجیب است بی‌خبری مسئولان امر از این معاملات است.

خبرنگار صمت برای پیگیری بهتر این موضوع با چند تن از مدیران سابق سازمان بهشت زهرا (س) تماس گرفت اما هیچ یک حاضر به پاسخگویی به سوالات حتی از نگاه کارشناسی نیز نبودند. با این حال آماده شنیدن جواب‌ها یا توضیحات تکمیلی آنها خواهیم بود.

تعلل، عامل اصلی فرصت‌سوزی‌هاست؟

بیابانی به‌نام منطقه آزاد «اینچه برون»

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در مرزها و نقاط استراتژیک سراسر کشور ۱۸ منطقه آزاد وجود دارد که ۸۰ درصد ترانزیت از این مناطق انجام می‌شود. با توجه به جغرافیای سیاسی استان گلستان و همجواری آن با کشورهای اوراسیا، ایجاد منطقه آزاد اینچه‌برون از سال ۹۴ در دستور کار دولت قرار داشت. شکل گیری این منطقه سال ۹۸ در مجلس تصویب شد اما به علت اختلاف نظر شورای نگهبان با این مصوبه، در ادامه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع و سپس در سال ۱۴۰۰ به تصویب رسید. جغرافیای منطقه آزاد اینچه‌برون نقطه تلاقی دو کریدور بین‌المللی است و قرار گرفتن این منطقه در مسیر کریدور راه جدید ابریشم اتصال آسیای شرقی به اروپا را میسر می‌کند. اکنون با وجود گذشت تقریبا دو سال از تصویب منطقه آزاد اینچه‌برون اما این منطقه بیابانی است که مورد استقبال سرمایه‌گذاران نیست و سرعت ایجاد زیر ساخت‌ها در آن به کندی پیش می‌رود.



کریدور استراتژیک شمال به جنوب از اینچه برون می گذرد

کریدور مهم و استراتژیک شمال به جنوب در شاخه شرقی دریای خزر از اینچه برون می‌گذرد که تحولات اخیر سیاسی و امنیتی اهمیت این مسیر را دو چندان می‌کند. این کریدور قابلیت حمل پیوسته ریلی با کوتاه‌ترین مسیر دسترسی و صرفه اقتصادی به کشور روسیه، قزاقستان و ترکمنستان را داشته و تکمیل محور گرگان-شاهرود می‌تواند تا ۵۰۰ کیلومتر مسیر کریدور را کاهش دهد و نقش موثری در درآمدهای پایدار ارزی برای کشور ایفا کند. نزدیکی به خط انتقال گاز ترکمنستان به ایران، در دسترس بودن معادن کمیاب در منطقه، استقرار گمرک و بازارچه مرزی، وجود شهرک صنعتی هزار هکتاری، وجود مجتمع پتروشیمی، ظرفیت‌های ترانزیتی مانند جاده گرگان به اینچه برون، کریدور منطقه ایران، ترکمنستان و قزاقستان به طول ۹۲۶ کیلومتر و وجود دو ایستگاه عملیاتی پتروشیمی و اینچه برون برای ارائه خدمات لجستیکی از جمله مزیت‌های این منطقه به شمار می‌رود. با وجود تصویب و تعیین اعضای هیات مدیره منطقه آزاد، هنوز اینچه برون هیچ جذابیتی برای سرمایه‌گذاران ندارد. فعالان اقتصادی بر این باورند که دولت توانایی تامین سرمایه کافی برای ایجاد زیرساخت‌ها و بهره‌برداری از این منطقه را نداشته لذا اگر به امید سرمایه‌گذاری‌های دولت بمانیم به رشد قابل انتظار نخواهیم رسید.

تعلل در ایجاد زیرساخت‌های اینچه برون جایز نیست

فعالان بخش خصوصی تعلل در این موضوع مهم را جایز نمی‌دانند و معتقدند اگر در راه‌اندازی این منطقه سرعت عمل نداشته باشیم مزیتی که در آن نهفته را از دست خواهیم داد زیرا تجارت جهانی با سرعت زیادی در حال حرکت است. رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گرگان در گفت‌وگو با خبرنگار بازار اظهار کرد: تصویب ۱۰۰ میلیارد تومان برای توسعه منطقه آزاد اینچه برون در سفر دور دوم هیات دولت به گلستان عدد قابل توجه‌ای نیست.

امیر یوسفی افزود: منطقه‌ای که توسعه زیر ساخت‌های آن چند هزار میلیارد هزینه دارد، تامین چنین رقم هایی نمی‌تواند توسعه قابل قبولی را رقم بزند.

سرعت کند اقدامات در منطقه آزاد اینچه برون

یوسفی گفت: درحال‌حاضر هیات مدیره منطقه آزاد در حال پیشبرد اقدامات زیر ساختی در این منطقه هستند اما سرعت عمل بسیار کند است.

رئیس اتاق بازرگانی گرگان تاکید کرد: خط ریلی منطقه آزاد به کشورهای آسیای میانه و روسیه متصل بوده و از این حیث می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد.

برای ایجاد زیر ساخت‌ها می جنگیم

استاندار گلستان هم در پاسخ به خبرنگار بازار تاکید کرد: قاعدتا در منطقه آزاد اینچه برون که هنوز خط انتقال برق نرفته پس سرمایه‌گذار هم به آن ورود نخواهد کرد. وی با بیان اینکه می‌جنگیم تا زیر ساخت‌ها را در منطقه آزاد ایجاد کنیم، گفت: در سال‌های گذشته استان گلستان سهم خود را در خط انتقال برق به شهرک صنعتی هزار هکتاری پرداخت کرده اما در این بین یک اداره کل مشترک با یک استان دیگر خیانت کرد و سبب شد این پروژه به نتیجه ختم نشود.

زنگانه با تاکید به اینکه امروز باید چندین برابر آن مبلغ برای خط انتقال برق هزینه شود، گفت: پروژه‌ای که در آن سال با ۳۰۰ میلیارد اجرا می‌شد امروز به هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. وی اضافه کرد: دستگاه‌های نظارتی بایستی به این موضوعات ورود کنند و همچنین مدیران باید جرئت داشته باشند علیه افرادی که خیانت کرده‌اند، پرونده تشکیل دهند.

آغاز عملیات برق رسانی به منطقه آزاد اینچه‌برون

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار گلستان هم در پاسخ به خبرنگار بازار در خصوص آخرین وضعیت منطقه آزاد اینچه‌برون گفت: کد گمرکی منطقه آزاد اخذ و عملیات برق‌رسانی به آن از نیروگاه سیکل ترکیبی علی‌آباد کتول آغاز شده است.

سیدمحمد دهنوی افزود: در بخش تخلیه و بارگیری مشکل حقوقی وجود دارد که در حال تعیین تکلیف است. وی گفت: پروژه تکمیل زیرساخت‌های مرکز لجستیک مرزی اینچه برون با تهاتر نفت و منابع داخلی وزارتخانه با تخصیص ۱۳۷ میلیارد تومانی در حال پیشبرد است. اینچه‌برون دروازه بازارهای گسترده غلات، انرژی، کانی، خاویار، محصولات نفتی و غیره بوده، ضمن اینکه این منطقه شاهراه سه کریدور مهم KTI که یک شاخه آن از چین و یک شاخه آن از روسیه به اینچه‌برون می‌رسد، کریدور شرق به غرب (BIR) که بسیار حائز اهمیت بوده و مورد تاکید چینی‌ها است و کریدور معروف شمال به جنوب که برای کشور روسیه از حساسیت زیادی برخوردار بوده، است. با توجه به جایگاه ویژه کریدورها در آینده جهان لذا این منطقه به لحاظ ویژگی‌های ژئوپولیتیکی بسیار مهم تلقی می‌شود. آبان ماه امسال «حسن ملک حسینی» به عنوان مدیرعامل و «بهروز سامان» و «سیدمحمد حسینی» به عنوان اعضای هیات‌مدیره منطقه آزاد اینچه‌برون منصوب و معرفی شدند و بدین ترتیب این پروژه به صورت رسمی وارد فاز عملیاتی شد. مدیرعامل منطقه آزاد اینچه‌برون به خبرنگار بازار گفت: اساسنامه منطقه آزاد در کوتاه‌ترین زمان و کمتر از ۸ماه دریافت شد.

کد گمرکی منطقه آزاد اینچه‌برون اخذ و عملیات برق رسانی به آن از نیروگاه سیکل ترکیبی علی آباد کتول آغاز شده است

برآورد ۵۳ هزار میلیارد تومانی برای اجرا و نهایی شدن اینچه برون

حسن ملک حسینی افزود: مبلغ مورد نیاز برای انجام فرآیند اجرا و نهایی کردن منطقه آزاد ۵۳ هزار میلیارد تومان برآورد شده است که بخشی از این منابع از درآمدهای همین منطقه به‌دست خواهد آمد. وی گفت: تا کنون در چهار نمایشگاه حاضر شده‌ایم و ۱۱۰ بسته سرمایه‌گذاری به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی ارائه شده است. ملک حسینی تثبیت اراضی و صدور سند مالکیت برای هشت هزار و ۲۱ هکتار معادل ۶۵ درصد اراضی منطقه آزاد اینچه برون و تهیه ۱۱۰ بسته سرمایه‌گذاری به صورت کتابچه و کتاب الکترونیک را از اقدامات موثری برشمرد که در راستای راه‌اندازی منطقه آزاد اینچه برون انجام شده است. وی افزود: تهیه طرح جامع دهکده لجستیک با استفاده از ظرفیت مهندسان مشاور داخلی و مشاوران حوزه حمل‌ونقل cis در دست اقدام است. وی اضافه کرد: با توجه به ظرفیت‌های لجستیکی و ترانزیتی منطقه آزاد، مرکز لجستیک مرزی فعلی با دو پله ارتقا به دهکده لجستیک تبدیل خواهد شد. وی به روش‌های آبرسانی به منطقه آزاد هم اشاره کرد و گفت: برنامه‌ریزی شده تا آب مورد نیاز این منطقه با روش‌های انتقال آب با تانکر، احداث چاه آب، آبرسانی از طریق سدهای گلستان، انتقال آب دریا و پساب شهرستان گنبد کاووس و گرگان تامین شود. وی تصریح کرد: ایجاد ۴۷ هزار شغل، استقرار هزار و ۶۰۰ واحد صنعتی، ایجاد شهرک متالوژی و شهرک پتروشیمی، افزایش بار ریلی به ۱۳.۷ میلیون تن و افزایش سه برابری ارزش افزوده بخش صنعت استان گلستان به عنوان چشم‌انداز این منطقه در طرح جامع تدوین شده است. طبق قانون اختیارات دستگاه‌های اجرایی به منطقه آزاد واگذار شود مدیرعامل منطقه آزاد اینچه برون با تاکید به اینکه اولویت اول ما در منطقه آزاد بخش خصوصی است، گفت: طبق ماده ۶۵ قانون احکام دائمی توسعه برنامه‌های کشور در مناطق آزاد کلیه وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های اجرایی باید به این مناطق واگذار شود که رهبر معظم انقلاب نیز به آن تاکید دارد. وی با بیان اینکه منطقه آزاد اینچه‌برون تلاقی کریدورهای بین‌المللی است، تصریح کرد: پیگیر کریدور هوایی هستیم تا فرودگاه را به طور اختصاصی در این منطقه داشته باشیم.

سخن پایانی

تعلل در ایجاد زیر ساخت‌ها در منطقه آزاد اینچه‌برون موقعیت‌ها و مزیت‌های را که امروز برای کشور ما خواهد داشت، می‌سوزاند زیرا تجارت جهانی معطل ما نمی‌ماند. با توجه به اینکه واگذاری امور اقتصادی به بخش دولتی غالبا به نتیجه مطلوب ختم نمی‌شود لذا دولت اگر می‌خواهد در این پروژه موفق باشد باید به بخش خصوصی اعتماد کند.

چرخش چرخ صنایع فارس با بازچرخانی پساب

بازیابی و استفاده مجدد از فاضلاب در صنعت یکی از مهم‌ترین تمهیداتی است که در استان فارس با انتقال پساب تصفیه‌خانه‌ها تا صنایع و با هدف جلوگیری از مصرف بی‌رویه آب در این بخش دنبال می‌شود و اخیراً هم ۱۷۲هزار و ۲۸۰ مترمکعب در شبانه‌روز پساب به صنایع فولاد آلیاژی پاسارگاد واگذار شده است.

به گزارش ایرنا، صنایع همواره حجم قابل توجهی از مصرف آب را به خود اختصاص می‌دهند و این موضوع اهمیت اتخاذ تدابیر لازم برای مصرف بهینه آب در صنعت را بیش از پیش نمایان ساخته است.

استفاده مجدد از پساب، یک راهکار مهم

یکی از تمهیداتی که برای جلوگیری از مصرف بی‌رویه آب در صنعت اندیشیده شده استفاده مجدد از فاضلاب‌ها در این بخش است. در حقیقت استفاده مجدد از فاضلاب‌ها در صنعت با ۲هدف کلی امکان باز چرخش آنها در واحدهای صنعتی و جلوگیری از آلودگی محیط‌زیست برنامه‌ریزی می‌شود و هدف اساسی پروژه‌های استفاده مجدد از پساب در صنایع، صرفه‌جویی در مصرف آب و در نتیجه کاهش فشار بر منابع آب منطقه است. درحال‌حاضر صنایع شیمیایی، نفت، پتروشیمی، کاغذسازی، نساجی و فولاد در زمره صنایعی هستند که امکان برگشت پساب‌های تصفیه شده جهت مصارف مختلف در آنها وجود دارد. در برخی کشورها درصد بالایی از فاضلاب تولیدی، تصفیه و بازچرخانی می‌شود، در حالی که در کشور ما تصفیه و بازچرخانی پساب، کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

بهره‌گیری از یک میلیارد مترمکعب پساب در صنعت

با روی کار آمدن دولت سیزدهم یکی از مهم‌ترین اهداف متولیان امر در این حوزه، بهره‌گیری از امکانات موجود به منظور مدیریت منابع آب کشور و بهره‌وری از آب پساب در بخش‌های مختلف بود. ششم شهریورماه امسال سخنگوی صنعت آب و فاضلاب کشور اعلام کرد: یک میلیارد متر مکعب ظرفیت پساب تا پایان دولت سیزدهم در اختیار بخش صنعت قرار می‌گیرد. به گفته هاشم امینی، اکنون یک میلیارد و ۶۰۰میلیون متر مکعب پساب در اختیار است که تاکنون برای ۳۰۷میلیون متر مکعب آن سرمایه‌گذاری صورت گرفته و مذاکرات برای ۱۹۱میلیون متر مکعب هم درحال انجام است. وی همچنین گفت: برای ۳۴۸ میلیون متر مکعب نیز در حال عقد قرارداد با صنایع هستیم تا نیاز صنایع به آب از طریق پساب تامین شود. سخنگوی صنعت آب نیز معتقد است اجرای این طرح دست صنایع را از آب ارزشمند و گران کوتاه کرده و از طرف دیگر آب مطمئن دیگری در اختیار آنها قرار می‌دهد.

وضعیت تأمین آب صنایع فارس

صنایع استان فارس هم در حالی با مشکل هدررفت آب روبه رو هستند که کمبود آب هم یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی آنها محسوب می‌شود.

استاندار فارس همواره به نیاز فضای سبز شهری و صنایع استان به آب تأکید کرده و معتقد است با اجرای شبکه فاضلاب شهری و استفاده از پساب تصفیه شده آن، می‌توان نیاز به آب در این دو بخش را تامین کرد. محمدهادی ایمانیه همچنین ۲۹ خرداد ماه امسال به همراه جمعی از مدیران دستگاه‌های اجرایی استان از بخش‌های مختلف تصفیه‌خانه شماره ۲ شهر شیراز که در جوار شهرک صنعتی بزرگ شیراز قرارداد بازدید کرد.

چه تدابیری اتخاذ شد؟

استاندار فارس در این بازدید در سخنانی شهرک صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی شیراز را در اولویت استفاده از پساب فاضلاب دانست و با اشاره به همجواری تصفیه خانه شماره ۲ شیراز با شهرک صنعتی گفت: یکی از روش‌های توسعه شهرک‌های صنعتی مسائل زیرساختی است و از مسائل مهم آن می‌توان به تامین برق و آب اشاره کرد. درخصوص آب با استفاده از پساب مشکل توسعه این شهرک‌ها حل خواهد شد. بدین ترتیب استفاده از پساب استاندارد تصفیه‌خانه شیراز برای مصارف غیر شرب شهرک صنعتی بزرگ شیراز در دستورکار متولیان امر قرار گرفت. اخیراً هم مدیرعامل آبفا شیراز از واگذاری ۱۷۲ هزار و ۲۸۰ مترمکعب در شبانه‌روز پساب به صنایع فولاد آلیاژی پاسارگاد خبر داد و گفت: ۱۷۲ هزار و ۲۸۰ مترمکعب در شبانه‌روز معادل ۲۰۰لیتر در ثانیه پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شیراز به صنایع اختصاص یافت. بهمن بهروزی افزود: این قرارداد با صنایع فولاد آلیاژی پاسارگاد در مقابل بهره‌برداری از تصفیه‌خانه و پرداخت بهای پساب منعقد شد و به امضای طرفین رسید. او اضافه کرد: طبق این قرارداد پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شیراز طبق استانداردهای سازمان حفاظت محیط‌زیست به مدت ۲۵ سال به صنایع فولاد آلیاژی پاسارگاد تحویل می‌شود.

مدیرعامل آبفا شیراز این قرارداد را یک موفقیت برای مدیریت آب و محیط‌زیست دانست و گفت: با توجه به نگرانی‌هایی که به دلیل کمبود آب در کلانشهر شیراز و استان فارس وجود دارد این اقدام گام مؤثری در مسیر کاهش این دغدغه است.

وی معتقد است با تخصیص پساب به صنایع، میزان آب مورد نیاز این بخش به طور چشمگیری کاهش می‌یابد. امروزه با پیشرفت تکنولوژی‌های تصفیه، می‌توان از پساب در مصارف مختلفی اعم از کشاورزی، صنعت، شهری، مصارف تفرجی و نیز تغذیه آبخوان استفاده کرد که در این میان استفاده از پساب در مصارف صنعتی در اولویت قرار دارد. از آنجا که استفاده از پساب برای تأمین آب صنایع یک سرمایه‌گذاری مطمئن است، باید صنایع استان بر آن متمرکز شوند تا بتوانند از این سرمایه‌گذاری بیشترین بهره و استفاده را ببرند.

روی خط خبر

بهره‌برداری از ۲۰ پروژه گازرسانی در استان سیستان و بلوچستان

محمدرضا میرشکاری، مدیرعامل شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان در نشست خبری با خبرنگاران استان گفت: همزمان با فرارسیدن چهل و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و در ادامه روند توسعه گازرسانی و خدمات‌رسانی در این استان، پروژه‌های گازرسانی به ۵ شهر با هدف بهره‌مندی بیش از ۷ هزار و ۴۵۰ خانوار شهری به بهره‌برداری رسید به گزارش خبرنگار صمت از استان سیستان و بلوچستان وی ادامه داد: همچنین پروژه گازرسانی به طرح مسکن ملی زاهدان نیز به جهت بهره‌مندی بیش از ۳ هزار و ۴۰۰ خانوار و گازرسانی به بیش از ۴۰۰ خانوار ساکن در برخی روستاهای این استان، افتتاح و به بهره‌برداری رسید میرشکاری در ادامه، افزود: در بخش صنایع و مصرف کنندگان عمده نیز ۱۰ پروژه گازرسانی مشتمل بر گازرسانی به واحدهای مستقر در شهرک صنعتی کامبوزیا، کارخانه تولید تراورس، کارخانه قطران شرق و صنایع محور زاهدان - خاش در شهر زاهدان، نیروگاه سیکل ترکیبی چابهار و در شهرستان ایرانشهر مجتمع گلخانه‌ای، واحدهای تولیدی مسیر ابتر، کارخانه بافت بلوچ و واحدهای تولیدی مستقر در شهرک صنعتی ایرانشهر و همچنین شهرک صنعتی محمدآباد واقع در منطقه سیستان به بهره‌برداری رسید وی در پایان، گفت: گازرسانی به شهرها و روستاهای استان سیستان و بلوچستان درصدر برنامه‌های شرکت ملی گاز ایران قرار دارد که در این راستا شرکت‌های گاز استانی خراسان جنوبی، فارس، یزد و به منظور تسریع در انجام عملیات اجرایی تحت عنوان استان‌های معین در این استان مشغول به فعالیت هستند.

نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تهران، میزبان البرزی‌ها



فعالان بخش خصوصی اتاق بازرگانی البرز در غرفه‌های نمایشگاهی کمیسیون گردشگری و اقتصاد هنر این تشکل بخش خصوصی در هفدهمین رویداد بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته تهران حضور داشتند. به گزارش خبرنگار صمت از استان البرز، کمیسیون گردشگری و اقتصاد هنر اتاق بازرگانی البرز امسال در دو بخش نمایشگاهی مجزا در هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته تهران مشارکت داشتند، یک غرفه این کمیسیون با حضور فعالان بخش خصوصی حوزه گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی البرز در عرصه بیش از ۶۰۰ مترمربعی پاویون اختصاصی استان البرز در سالن ۳۸B فعال بود که با مشارکت و همکاری این تشکل بخش خصوصی، اداره کل میراث فرهنگی استان، شرکت گردشگری سیمرغ، شهرداری و بخش خصوصی دایره شد. در این رویداد مهم بین‌المللی و با حضور انجمن حرفه‌ای دفاتر و شرکت‌های خدمات مسافرتی، انجمن راهنمایان گردشگری، انجمن حرفه‌ای هتلداران و مراکز اقامتی استان، موسسات آموزش گردشگری و در کنار آن ارائه تولیدات و محصولات صنایع دستی البرز، ظرفیت‌های استان در این بخش‌ها به خوبی معرفی شده است. دیگر غرفه کمیسیون گردشگری و اقتصاد هنر اتاق بازرگانی البرز نیز در سالن ۴۱ هفدهمین رویداد بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته تهران و در مجاورت غرفه‌های نمایشگاهی کمیسیون‌های گردشگری اتاق ایران و اتاق‌های بازرگانی چند استان کشور فعال است که در این سالن توسط فعالان بخش خصوصی از استان‌های مختلف بخش‌هایی از ظرفیت‌های حوزه گردشگری و صنایع‌دستی کشور به بازدیدکنندگان ارائه شد.

امضای یک تفاهمنامه همکاری

در حاشیه برگزاری نخستین روز از هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران، تفاهمنامه همکاری نیز میان روسای کمیسیون‌های گردشگری اتاق‌های بازرگانی البرز و اصفهان به امضاء رسید.

این تفاهمنامه در حضور مجتبی عبداللهی استاندار البرز، مدیرکل میراث فرهنگی این استان و هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران منعقد شد و در قالب آن قرار است به منظور توسعه و رونق صنعت گردشگری و صنایع‌دستی استان‌های البرز و اصفهان و با هدف گسترش همفکری و همکاری‌های علمی- پژوهشی و سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مذکور و ایجاد ارتباط و تعامل موثر بین حوزه‌ای اقدامات موثر صورت گیرد. در جریان برگزاری هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران، علاوه بر حضور فعالان حوزه گردشگری از جمله دفاتر خدمات مسافرتی و اقامتگاه‌های بوم‌گردی و ارائه نمونه‌هایی از تولیدات و محصولات صنایع‌دستی، گروه‌های موسیقی آیینی و سنتی از استان‌های مختلف کشور مشارکت داشتند و در فضای باز این نمایشگاه نیز چادرهای عشایری، کمپرها و خودروهای کلاسیک نمایش داده شده و این نمایشگاه تا ۲۶ بهمن ماه پذیرای بازدیدکنندگان و علاقه‌مندان بود.

ورود سالانه ۸ تا ۱۰ میلیارد متر مکعب آب شیرین به خزر

معاون وزیر و رئیس سازمان مدیریت بحران کشور گفت: در مازندران سالانه ۸ تا ۱۰ میلیارد متر مکعب آب شیرین وارد دریا می‌شود که باید برای مهار آب‌های سطحی ناشی از بارش باران و برف و استفاده در بخش‌های تولیدی و کشاورزی تدابیر ویژه‌ای داشته باشیم. به گزارش ایرنا، محمدحسن نامی در حاشیه افتتاح ۷۶۵ طرح روستایی مازندران در ساری، افزود: با توجه به اینکه حوزه پیشگیری مهم‌تر از مقابله است در این حوزه طرح‌های متعددی داریم، چراکه مسیرهای سیلابی زیادی در مازندران وجود دارد، بر این اساس باید به لایروبی رودخانه‌ها توجه ویژه شود.

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور در ادامه با تقدیر از پیگیری‌های جدی استاندار مازندران برای جذب اعتبارات برای مقابله با بلایای طبیعی، تصریح کرد: با پیگیری سید محمود حسینی پور، ۱۲ هزار میلیارد ریال اعتبار جهت مقابله با بلایای طبیعی در مازندران اختصاص یافت که تا پایان سال بر مبلغ این اعتبارات افزوده می‌شود. نامی با اشاره به این که، سال آینده اعتبار ویژه‌ای در حوزه مقابله با سیلاب و آتش سوزی برای مازندران در نظر گرفته شده است، تصریح کرد: در مازندران سالانه ۸ تا ۱۰ میلیارد متر مکعب آب شیرین وارد دریا می‌شود که برای جلوگیری از این امر باید تدابیر ویژه‌ای داشته باشیم.

یکشنبه
۲۹ بهمن ۱۴۰۲- ۸ شعبان ۱۴۴۵ - ۱۸ فوریه ۲۰۲۴- شماره ۲۵۱۳-پیاپی ۳۸۳۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده



چند روزی است ماجرای کمپانی کوروش که تا چندی قبل مرکزی برای برآورده کردن رویای دوستداران آیفون بود، بر سر زبان‌ها افتاده است؛ کمپانی که مدعی بود این گوشی همراه محبوب اما گران نرخ را با قیمتی نازل به‌دست مشتریان و مصرف‌کنندگان می‌رساند، حالا کلاهبردار از آب درآمده و مالک آن متواری شده است. به نظر می‌رسد این‌بار هم کلاهبرداری پانزی و سراب رویافروشی کار دست عده‌ای رویاپرداز دوستدار زندگی لاکچری داده است.

سیستم عملیاتی ترفند پانزی

ترفند پانزی یک عملیات سرمایه‌گذاری کلاهبردارانه است که عایدی‌هایی را از همان پول سرمایه‌گذاری شده یا پولی که به‌وسیله سرمایه‌گذاران بعدی پرداخت شده‌است، به سرمایه‌گذاران خودش پرداخت می‌کند به‌جای اینکه عایدی را از هر سود واقعی حاصل شده توسط شخص یا سازمانی که عملیات را اجرا می‌کند پرداخت نماید. ترفند پانزی معمولاً سرمایه‌گذاران جدید را با ارائه عایدی‌هایی که دیگر سرمایه‌گذاری‌ها نمی‌توانند تضمین کنند اغواء می‌کند. این عایدی‌ها سودهای به‌طور غیرعادی بالا در کوتاه مدت یا به‌طور غیرعادی ثابت و بادوام هستند. دائمی بودن عایدی‌هایی که یک ترفند پانزی تبلیغ و پرداخت می‌کند نیازمند یک جریان پول همیشه در حال افزایش از جانب سرمایه‌گذاران است تا سیستم را در حال کار نگه دارد. سرنوشت این سیستم فروپاشی است زیرا سودهای واقعی آن (اگر اصلاً هیچ سودی در کار باشد) کمتر از مقدار پرداخت به سرمایه‌گذاران است. معمولاً این سیستم قبل از آنکه دچار فروپاشی شود به‌وسیله مراجع قانونی برهم زده می‌شود زیرا چنین سیستمی مورد سوءظن قرار گرفته یا مروج آن اسناد اعتباری ثبت نشده می‌فروشد. همچنان که سرمایه‌گذاران بیشتری درگیر می‌شوند، احتمال اینکه توجه مراجع قانونی به آن جلب شود بیشتر می‌شود. اسم این سیستم بر اساس اسم چارلز پانزی که برای استفاده از این ترفند در سال ۱۹۲۰ بدنام شده بود انتخاب شده‌است. پانزی این سیستم را اختراع نکرده بود اما عملیات او چنان پولی را به خود جذب کرد که نخستین موردی بود که در سرتاسر ایالات متحده شناخته شد. سیستم پانزی ابتدا بر اساس خرید و فروش همزمان کوپن‌های بین‌المللی تمبر پستی بود، اما او به زودی پول سرمایه‌گذاران را جهت پشتیبانی پرداخت به سرمایه‌گذاران قبلی و خودش بکار گرفت.

موضوع کلاهبرداری‌های اینترنتی و شرکت‌هایی که با دادن وعده‌هایی رنگارنگ به مشتریان پس از مدتی با به جیب زدن سودی کلان بدون آنکه کسی پاسخگوی مردم باشند عرصه را ترک کرده و شمار زیادی از فریب‌خوردگان را راهی مراجع قضایی می‌کنند، داستان تازه‌ای نیست و تقریبا هرزگاهی نام یکی از این شرکت‌ها بر سر زبان‌ها می‌افتد.

هراز چندگاهی برخی از شرکت‌ها با توسل به شیوه «کلاهبرداری پانزی» و با دادن وعده‌های عجیب و شیرین، جملات انگیزشی درباره قانون جذب، نمایش زندگی لاکچری و دعوت از چهره‌های معروفی چون خواننده‌ها، بازیگران یا فوتبالیست‌ها تلاش می‌کنند به مشتری اثبات کنند که قابل اطمینان هستند و مصرف‌کننده می‌تواند با آسودگی خریدی زیرقیمت داشته باشد.

یکی از همین شرکت‌ها کوروش کمپانی است که به تازگی ماجرای کلاهبرداری و فرار مالک آن خبر داغ رسانه‌ها شده است و تقریبا هیچ کانال و رسانه‌ای نیست که در آن خبری از این موضوع مشاهده نکنید.

رویا فروشی

این شرکت مدعی بود گوشی موبایل آیفون را که بین ۳۵ تا ۴۰ میلیون تومان در بازار داد و ستد می‌شود به نرخ ۲۰ میلیون تومان به‌دست مصرف‌کننده می‌رساند و دلیل خود را حذف واسطه‌ها اعلام می‌کرد. مدیران این شرکت پس از دریافت پول از مردم به آنها وعده می‌دادند که یک ماه دیگر گوشی خود را دریافت می‌کنند و حتی قراردادهای خود را طوری تنظیم کرده بودند که در صورت تاخیر در تحویل کالا، اتهامی متوجه آنان نباشد. اما به تازگی خیلی از خریداران متوجه شدند که این رویافروشی سرابی بیش نبوده و خبری از گوشی محبوب ۲۰ میلیونی نیست!

اگر شما هم پای ثابت فضای مجازی و کانال‌های تلگرامی باشید قطعا اخبار و تصاویر مربوط به درآمد و سود کلان این کمپانی از تجارت گوشی‌های زیر نرخ شرکت اپل را دیده‌اید، به عنوان مثال در یکی از این کانال‌ها با انتشار تصویری نوشته شده«اگر براتون سواله کوروش کمپانی طی ۱۰ ماه چقدر سرمایه از مردم جذب کرد پاسخ یک دو یا دوازده تا صفر جلوشه به تومان! »

هشدارها افاقه نکرد

البته آن طور که ایرنا نوشته همان زمان هم برخی ناظران بازار هشدار دادند که فروش موبایل آن هم نصف نرخ بازار این شائبه را ایجاد می‌کند که شرکت مذکور روش «شرکت‌های پانزی» را در پیش گرفته است. به این صورت که با یک سرمایه گسترده فعالیت خود را شکل می‌دهند و با دریافت پول از مردم، به وعده‌های قبلی خود ترتیب اثر می‌دهند و این روش را تا آنجایی ادامه می‌دهند که با کمبود ورود سرمایه از سوی مردم مواجه شوند.

در ادامه این سوال پیش می‌آید که چرا به‌رغم هشدارها این کمپانی تا این حد توانسته بین مردم نفوذ داشته باشد اعتماد مشتریان را جلب کند؟

اعتماد به تبلیغات

پاسخ سوال در گرو تبلیغات است. تبلیغات همواره یکی از موثرترین ابزارها برای فروش بوده و بسیاری از تولیدکنندگان از معروف‌ترین برندهای جهانی تا کوچکترین کمپانی‌ها از این ابزار برای بالابردن فروش خود غفلت نمی‌کنند. به گزارش ایسنا، اما نحوه تبلیغات و ابزار آن خود نقشی بسزا در جلب مشتری برای شرکت‌ها داشته است. کوروش کمپانی از آن دست شرکت‌ها است که به خوبی با تبلیغات و چون و چند آن آشنا بوده و با ادعایی که تا حد زیادی دور از ذهن است توانسته تعداد زیادی مشتری را جلب کند. این شرکت در اقدامی زیرکانه با استفاده از چهره‌های مشهور دنیای واقعی و مجازی از بازیگران و ورزشکاران گرفته تا سلبریتی‌ها و بلاگرها تلاش کرد به مشتریانش بقبولاند که شرکتی معتبر و قابل اطمینان است و می‌توانند به تصاویر افراد معروفی که برای خرید آیفون ۱۳ به این کمپانی سرزده و اتفاقی! هم عکسی را به یادگاری گرفته‌اند رجوع و تصمیم گیری کنند. حالا اما چند روزی است که مشخص شده این شرکت بدهکار مردم شده و خبری از مالک آن نیست و آنچه بیش از همه مورد توجه واقع شده انتشار همزمان لیست بلندبالایی از افراد مشهوری است که برای این شرکت تبلیغ کرده بودند.

با انتشار این لیست در فضای مجازی فشارهای زیادی بر این افراد وارد آمده تا جایی که برخی از آنها به این ماجرا واکنش نشان داده‌اند. این واکنش‌ها از عذرخواهی و ابراز تاسف تا حتی طلبکاری و شانه خالی کردن متفاوت است. به عنوان مثال یکی از بازیگران گفته که او هم فریب خورده و پیگیر ماجرا است و در طرف دیگر بازیگر دیگری با بیان اینکه به من ربطی ندارد شانه از ماجرا خالی می‌کند و این وسط تنها مردمی مانده‌اند که با ترسیم رویای خرید گوشی حالا باید جای آیفون، پرونده به‌دست پله‌های کلانتری و مراجع قضایی را به امید استرداد پول‌شان بالا و پایین کنند.

چه باید کرد؟

قطعا کوروش کمپانی آخرین دست از این شرکت‌های پانزی طور نیست. گرچه شرکت‌ها و کمپانی‌های معتبری هم در فضای مجازی و واقعی هستند که خوشنام بوده و واقعا به وعده‌هایشان عمل می‌کنند اما آنچه به نظر منطقی است این است که علاوه بر مسئولیت مراجع مسئول و پلیس فتا در نظارت بر محتوای فضاهای مجازی خود مردم هم باید پیش از هرچیز با بالابردن آگاهی خود از قوانین خرید و ترفندهای کلاهبرداری شرکت‌ها مراقب باشند فریب تبلیغات این چنینی و حضور فلان چهره و شخصیت را نخورند تا طعمه کلاهبردارها نشوند.

در کنار این چهره‌های معروف و مشهور نیز باید مراقب محبوبیت خود به عنوان سرمایه‌ای ارزشمند بوده و پیش از آنکه هر تبلیغی را بپذیرند احتیاط و توجه کنند که هرگفته‌ای از سوی آنها به مثابه مهر تاییدی بر ادعای شرکت‌ها است و مهم‌تر بازی با اعتماد مردمی است که سال‌ها طرفدار آنها بوده‌اند و به واسطه همین مردم به محبوبیت و شهرت رسیده‌اند.

دریچه

چرا گوشی‌های قاچاق، خدمات اپراتوری دریافت می‌کنند؟

بررسی آمار و ارقام گمرک جمهوری اسلامی نشان می‌دهد از زمان اجرایی شدن طرح رجیستری، بیش از ۸۰ میلیون دستگاه تلفن همراه به ارزش نزدیک به ۱۷ میلیارد دلار به صورت رسمی وارد کشور شده است. بنا بر اظهارات مسؤولان ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، طرح رجیستری یکی از موفق‌ترین اقدامات در حوزه مبارزه با قاچاق کالا بوده؛ به‌طوری‌که گفته می‌شود پیش از اجرای این طرح، کمتر از ۱۰ درصد نیاز کشور از طریق واردات رسمی و مابقی از طریق قاچاق تأمین می‌شد، اما در حال حاضر این روند معکوس شده و حتی در مقاطعی میزان قاچاق تلفن‌همراه به صفر رسیده است.

بررسی آمار و ارقام گمرک جمهوری اسلامی نشان می‌دهد از زمان اجرایی شدن طرح رجیستری، بیش از ۸۰ میلیون دستگاه تلفن همراه به ارزش نزدیک به ۱۷ میلیارد دلار به صورت رسمی (تجاری و مسافری) وارد کشور شده که در صورت عدم اجرای این طرح از طریق قاچاق وارد کشور می‌شد. تضمین گارانتی و اطمینان از اصالت محصول از جمله مزایای اجرای طرح رجیستری برای مصرف‌کنندگان بوده است.

البته در ماه‌های اخیر، اخباری پیرامون دور خوردن طرح رجیستری شنیده شده است؛ به نظر می‌رسد تصمیم ممنوعیت واردات آیفون ۱۴ و آیفون ۱۵ و عدم رجیستری این دستگاه‌ها موجب شده که دور زدن طرح رجیستری تبدیل به امر رایجی شود. به همین دلیل برخی از تلفن‌های همراه که به صورت قاچاق وارد کشور شده‌اند، با استفاده از ترفندهای مختلف از خدمات اپراتوری استفاده کرده و سرویس دریافت می‌کنند! به گزارش مهر، هر چند برخی افراد از اساس با ممنوعیت واردات گوشی‌های آیفون مخالف هستند اما به نظر می‌رسد ارزبری بالای گوشی‌های لوکس و گران قیمت آیفون، علت اصلی ممنوعیت واردات این گوشی‌ها باشد؛ البته بررسی‌های انجام شده نیز این مسئله را تأیید می‌کند؛ زیرا طبق آمار فقط ۵ درصد از مردم توانایی خرید گوشی‌های لوکس دارند و ممنوعیت واردات آیفون ۱۴ به کشور منجر به صرفه‌جویی بیش از ۵۰۰ میلیون‌دلاری در مصرف منابع ارزی شده است. از نگاه برخی از کارشناسان اقتصادی، در دوران تحریم و کمبود منابع ارزی اولویت‌بندی تخصیص منابع ضرورت بیشتری دارد؛ به عبارتی واردات کالاهای اساسی از جمله مواد غذایی، دارو و مواد اولیه تولید باید نسبت به یک کالای لوکس از ارجحیت بالاتری برخوردار باشد. از همین رو، از سال گذشته واردات رسمی و ثبت سفارش سری جدید گوشی‌های آیفون (۱۴) امکان‌پذیر نبود و تمام آنچه امروز در بازار خرید و فروش می‌شود به صورت قاچاق وارد کشور شده است.

به‌این‌ترتیب به نظر می‌رسد که به دلیل وجود مشکلاتی از قبیل به‌روز نبودن سیستم‌ها یا کوتاهی برخی دستگاه‌های مسئول، سامانه رجیستری توسط برخی از افراد دور زده می‌شود و این مسئله به مرور زمان نه تنها تصمیم ممنوعیت واردات گوشی‌های آیفون را خنثی می‌کند بلکه رفته رفته مجدداً بازار موبایل را به قاچاقچیان تحویل می‌دهد!

در همین راستا، عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در پاسخ به این پرسش که چرا برخی از دستگاه‌های قاچاق مانند آیفون ۱۴ همچنان خدمات اپراتوری دریافت می‌کنند، گفت: سامانه رجیستری به طور مداوم در حال به‌روزرسانی شدن بوده و آنتن‌دهی به برخی از دستگاه‌های آیفون ۱۴ که به صورت غیرقانونی وارد کشور می‌شود، نسبت به گذشته روند کاهشی داشته است.

زارع‌پور دررابطه‌با علت آنتن‌دهی به برخی از گوشی‌های آیفون ۱۴ و ۱۵ عنوان کرد: برخی افراد در استفاده از تلفن همراه خود از سیم‌کارت جایگزین یا تجهیزات سیم کارت خور دیگری استفاده می‌کنند و این مسئله در حال پیگیری است؛ به عبارتی نمی‌توان گفت سامانه رجیستری دور زده شده است.

آیا آیفون دوباره رجیستر می‌شود؟

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با بیان اینکه تصمیم‌گیری در خصوص ممنوعیت یا لغو ممنوعیت رجیستری آیفون‌ها بر عهده وزارت صمت است، گفت: به‌طورکلی تصمیم‌گیری دررابطه‌با واردات یا عدم واردات تلفن همراه و رجیستر شدن یا نشدن آن توسط وزارت صمت انجام می‌شود و این مسئله باید از وزیر صنعت، معدن و تجارت پیگیری شود.

خبر

تداوم گلایه مسافران از گرانفروشی بلیت هواپیما

۲۴ دی گذشته بود که بازدیدی با حضور نمایندگان سازمان تعزیرات حکومتی، وزارت راه و شهرسازی، پلیس امنیت اقتصادی و پلیس فرودگاه از فرودگاه مهرآباد انجام شد که طی آن دفتر فروش ۲ ایرلاین متخلف پلمب و اعلام‌شد جریمه ۱۰ برابری همراه با استرداد مبالغ مازاد دریافتی در انتظار ایرلاین‌های متخلف خواهد بود.

عدم نصب و بکارگیری نرخ‌نامه بلیت‌های پرواز داخلی و خارجی (که جزو الزامات قانونی است)، عدم رعایت سقف میزان نرخ مصوب، اعلام نرخ‌ها برخلاف واقع، با تعلل و گاهی اوقات به صورت سلیقه‌ای، از جمله تخلفات این دفاتر فروش بود.

همچنین در پایان این گشت مشترک، علیه ۹ شرکت متخلف که همگی از بخش خصوصی بودند اعلام جرم و ۲ دفتر فروش شرکت‌های هواپیمایی که نسبت به سایرین وضعیت حاد یا بحرانی‌تری داشتند، به‌سبب عدم همکاری مناسب به‌طور موقت با نصب اطلاعیه پلمب شدند.

با این حال، طی روزهای گذشته تماس‌های مردمی حاکی از آن است که گران فروشی بلیت به اشکال و انحای دیگری همچنان ادامه دارد و ایرلاین‌ها نیز پاسخگو نیستند.

یکی از این مسافران به ایرنا گفت: در حالی که ابتدای بهمن‌ماه بلیت پرواز تهران- مشهد را رزرو کرده و پول هر دو مسیر رفت و برگشت را پرداخت کرده بودم، کمتر از یک هفته به پرواز، کنسل شدن پرواز برگشت را اعلام کردند.

به گزارش ایرنا، وی با اشاره به بهانه «خرابی هواپیما» از سوی مسئولان ایرلاین مربوطه در فاصله یک هفته تا پرواز و عجیب بودن مطرح شدن این مسئله، بیان‌داشت: این در حالی است که هیچ جایگزینی برای پرواز لغو شده در نظر گرفته نشد و ایرلاین خود را موظف به پرداخت خسارت هم نمی‌داند.

مسافر دیگری در همین زمینه با مطرح کردن مشکلی مشابه و لغو پرواز از سوی یکی از ایرلاین‌ها، گفت: این ایرلاین فقط به بازپرداخت اصل پول بلیت برگشت آن هم ۲۰ روز پس از خرید اکتفا کرد. این در حالی است که برای انجام این سفر از قبل برنامه‌ریزی کرده بودیم و حتی رزرو هتل نیز انجام دادیم.

برپایه این گزارش، ارائه پیشنهاد خرید بلیت ایرلاین دیگری با نرخ حدود یک میلیون تومان بالاتر، از موارد مشابهی بوده که مسافران معترض عنوان کردند.

پیشتر مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی با تاکید بر اینکه شرکت‌های هواپیمایی باید مقررات را به طور کامل رعایت کنند، گفت: عزم این وزارتخانه و خواسته ما از سازمان هواپیمایی کشوری، به حداقل رسیدن سوداگری‌ها و دلالی‌ها در بلیت هواپیماها است.

وی به برخورد تعزیراتی انجام شده با برخی ایرلاین‌ها در هفته‌های گذشته به دلیل گران‌فروشی بلیت هواپیما اشاره و خاطرنشان‌کرد: همه ۱۸ شرکت هواپیمایی باید مقررات را به طور کامل رعایت کنند.

بذرپاش ادامه داد: با توجه به اینکه سوخت ارزان لیتری ۶۰۰ تومانی در اختیار شرکت‌های هواپیمایی قرار می‌گیرد، همچنین در حوزه ترخیص قطعات و بدهی‌هایی که شرکت‌های هواپیمایی به فرودگاه‌ها دارند، تسهیلاتی ارائه شده و همراهی‌هایی انجام می‌شود و حتی در موضوع قیمت‌ها در پروازهای خارجی به آنها کمک‌هایی می‌شود، توقع داریم همه ایرلاین‌ها مقررات را رعایت کنند.

وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد: در این زمینه تصمیمات راهبردی در حوزه فرودگاهی، شیوه عرضه بلیت، مجوزهای پروازی و... نیز در حال اتخاذ شدن است و باید اصلاحات اساسی انجام شود.

وی تصریح کرد: باید برخی استانداردها، رویه‌ها و مجوزها اصلاح شود تا اگر مقرراتی وضع شد، امکان انحراف از آنها به حداقل برسد.

پیشتر رئیس سازمان هواپیمایی کشوری با بیان اینکه برخورد قانونی با گران فروشی بلیت هواپیما انجام شده است، هشدار داد: برخورد شدید و حتی لغو امتیاز در انتظار آن دسته از افراد سودجو و پلتفرم (سکو)هایی خواهد بود که با توجه به شرایط موجود در حال سوءاستفاده هستند.

برپایه این گزارش، ارزان بودن بلیت برخی مسیرهای پروازی سبب شده تا بعضی شرکت‌های هواپیمایی درخواست‌هایی برای افزایش قیمت‌ها داشته باشند. این موضوع به معاونت حمل‌ونقل وزارت راه و شهرسازی ارجاع داده شده تا با تک‌تک این شرکت‌ها و همچنین سازمان هواپیمایی کشوری جلساتی برگزار و اسناد مالی‌شان بررسی و حسابرسی شود.

صنعت هوایی داخلی پاسخگوی نیازها نیست

محمدرضا ابراهیم‌پور، کارشناس حمل‌ونقل هوایی با بیان اینکه در اقتصاد کلان، عرضه و تقاضا، قیمت را مشخص می‌کند، گفت: همه می‌دانیم که سطح عرضه بلیت هواپیما در کشور، به‌مراتب کمتر از تقاضاست.

البته هر ساله به روش‌های مختلفی تلاش شده در این خصوص تعادل ایجاد شود، از جمله اینکه اعلام می‌کنند تعدادی هواپیما به ناوگان هوایی اضافه شده است؛ اما در عمل می‌بینیم که اگر هم ناوگانی اضافه شده، همچنان پاسخگو نیست.

وی ادامه داد: وقتی صنعت هوایی به‌تنهایی نمی‌تواند پاسخگوی نیاز باشد، باید از روش دیگری به این تقاضا پاسخ دهد؛ زیرا تقاضا هم بیشتر از این سرکوب نمی‌شود. همین حالا هم بسیاری از مردم از ناوگان هوایی استفاده نمی‌کنند، زیرا به جای اینکه از یک هفته قبل بخواهند بلیت بگیرند، باید از یک ماه قبل به خرید اقدام کنند. به همین دلیل وقتی که تقاضا را بیشتر از این نمی‌توان سرکوب کرد، باید عرضه را افزایش داد.

به گزارش ایسنا، این کارشناس حمل‌ونقل هوایی خاطرنشان کرد: تا کنون روش‌های معمولی که دولت به کار گرفته موفق نبوده است، بنابراین باید به سراغ روش‌های دیگر رفت؛ از جمله اینکه از ظرفیت ایرلاین‌های خارجی استفاده کرد؛ آن هم ایرلاین‌های کم‌هزینه کشورهای همسایه.

ابراهیم‌پور ادامه داد: اگر کلیات این طرح موافقت می‌شد، قابل برنامه‌ریزی بود، که در چه مسیرهایی، کدام بخش‌ها، چه ساعاتی از روز و حتی کدام ایرلاین می‌تواند این کار را انجام دهد؛ با این هدف که هم رقابتی ایجاد شود و کیفیت خدمات شرکت‌های هواپیمایی داخلی بالا برود، مهم‌تر اینکه قیمت برای کاربران به‌صرفه باشد و از مدل دلالی و پروازهای چارتری و قیمت‌های عجیب جلوگیری شود.

وی خاطرنشان کرد: در حالی که در شرایط فعلی هم مردم ضرر می‌کنند، هم دولت که همه چیز به پایش نوشته می‌شود و باید پاسخگوی نارضایتی‌ها باشد، هم ایرلاین‌های دولتی که باید سقف قیمتی را رعایت کنند، درحالی که ایرلاین‌های خصوصی و به‌خصوص واسطه‌ها، در این میان سود هنگفتی را به صورت غیرقانونی کسب می‌کنند و حکمرانی غلط هم به این آشفتگی منجر شده است.